

provincie limburg

Limburgs
Parlement

Notulen Statencommissie Leefomgeving (LEO) van 13 september 2024

Inhoud

Voorzitters	3
Aanwezig:	3
1. Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder/actualiteiten IPO en vaststelling agenda	5
1.1. Statenvoorstel Groot Project Waterveiligheid en Ruimte Limburg	5
2. Spreekrecht Externen	7
3. Notulen	7
4. Overzicht aanbevelingen, moties en toezeggingen	7
5. Voorraadagenda	10
5.1. Inventarisatie behoefte invullen kennishiaten Provinciale taken en bevoegdheden	10
6. Lijst (AVG) ingekomen stukken en (AVG) uitnodigingen	12
7. REGIONALE BEREIKBAARHEID EN OV	12
7.1. Rondvraag/mededelingen/actualiteiten IPO	12
8. MILIEU, ENERGIE EN KLIMAAT	12
8.1. G-24-027 Statenvoorstel inzake ontwerp-delegatiebesluit zwemlocaties in oppervlaktewateren, brief GS van 13-8-2024 (GS DOC-00687387)	12
8.2. Toepassing AEC-bodemas (Beaumix) bij verbreding A2	23
8.4. Informerend stuk inzake Voortgang Programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg en Maasprojecten Vierwaarden en Zuidelijk Maasdal, brief GS van 3-9-2024 (GS DOC-00691444)	52
10. LANDELIJK GEBIED	69
10.1. Agenderingsverzoek inzake LPLG.....	69
10.2. Rondvraag/mededelingen/actualiteiten IPO	81
10.2.1. Vragen van de PvdA	81
10.2.2. Vragen van de VVD	81
11. Sluiting	81

Presentielijst van de leden van de commissie LEO voor de vergadering van 13 september 2024

Voorzitters

Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.

Griffie

Birgelen-Droog, mevrouw L.G.M. van
Oppen, C.M.P.J. van

Leden

Partij

Aanwezig:

Berghorst, mevrouw mr. A.	PvdA
Boven, mevrouw ir. I.	Partij voor de Dieren
Dautzenberg, A.G.P.M.	GroenLinks
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H. (voorzitter)	CDA
Franssen, R.F.R.P.	BBB
Hanegraaff, dr. M.C.	CDA
Hoks, F.J.R.	PVV
Ijpelaar, W.A.J.	CDA
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P. (voorzitter)	D66
Koopman M SEN, mevrouw S.N.	VVD
Loomans, ir. P.J.M.	Horizon
Megens, B.J.M.H.	PVV
Nijenhuis, D.J.	BBB
Nijskens, H.L.M.	VVD
Pol, mevrouw H.A. van der	BBB
Schuuring BA, mevrouw E.A.	PvdA
Sol MSc, H.P.A.	GroenLinks
Waajen-Crins, mevrouw drs. A.P.H.	CDA
Wesseling, mevrouw A.	D66
Wolters Gregório, J.	SP

Afwezig

Bosch, M. Th.	PVV
Fischer, mevrouw A.M.J.N.	50PLUS
Hermans, L.J.	PVV

Het College van Gedeputeerde Staten

Caldenberg, M. van
Faassen, L.
Theuns, M.L.M.

Burgercommissieleden

Beucken, L. van den	LOKAAL-LIMBURG
Erkamp, F.H.A.M.	50PLUS
Est, drs. A.M.B. van	50PLUS
Heldens, G.J.	Forum voor Democratie

Loijer BSc, S.A.M. de
Stone, J.J.W.

BBB
D66

Overige aanwezigen

Agendapunt 8.2

De heer Flapper (vergunningverlener Provincie Limburg)

Mevrouw Kluivers (inspreker namens Actiegroep Stop A2 Verbreding)

De heer Sprangers (inspreker namens Stichting Natuurlijk Geuldal)

Mevrouw Stroeken (inspreker namens Milieudefensie)

Notulist

Het Notuleercentrum

1. Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder/actualiteiten IPO en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedemorgen, commissie. Ik heb geconstateerd dat er quorum is, dus open ik de vergadering en heet ik u allen van harte welkom. Zijn er vanuit de commissie, naast de twee rondvragen die al in de agenda staan opgenomen, nog vragen voor de rondvraag? Ik kijk even rond. Ik zie de heer Erkamp van 50PLUS.

De heer Erkamp (50PLUS): Ja dank u wel, voorzitter. Ik zou willen voorstellen agendapunt 10.1 en agendapunt 10.2.1 samen te voegen. Onze motivatie is dat er veel raakvlakken zijn tussen Nationaal en Limburgs Programma Landelijk Gebied. Anders gezegd, de NPLG richtinggevende doelen zijn voor de LPLG. Bij deze.

De voorzitter: Dank u wel. Eigenlijk zouden we dat doen bij het vaststellen van de agenda. Vindt u het goed dat ik hem daar heel even voor bewaar?

De heer Erkamp (50PLUS): Ben ik te vroeg geweest.

De voorzitter: Nou ja, u bent hartstikke vroeg in de agenda. Goed, als er verder geen rondvragen zijn dan is mijn vraag of er vanuit GS nog mondelinge mededelingen of IPO-actualiteiten te melden zijn. Volgens Gedeputeerde Theuns niet. En ik zie de rest ook heel rustig zitten, dus dan ga ik ervan uit dat dat het geval is.

1.1. Statenvoorstel Groot Project Waterveiligheid en Ruimte Limburg

De voorzitter: Dan ga ik even verder naar 1.1. Want er stond een Statenvoorstel, het Statenvoorstel Groot Project Waterveiligheid en Ruimte Limburg, gepland om vandaag te behandelen. Maar zoals u in 8.4 in Bijlage 1 heeft kunnen lezen is dat Statenvoorstel nog niet klaar. Zodra duidelijk is wanneer verwacht wordt dat het wel behandeld kan worden zal het punt worden toegevoegd aan de voorraadagenda. En dan geef ik kort even Gedeputeerde Theuns het woord om daar een toelichting op te geven.

Gedeputeerde Theuns: Ja dank u wel, voorzitter. Het leek me goed om misschien even een toelichting te geven, want ik begrijp ook wel dat er wat verwarring is geweest over dat proces, van: waarom een informerend stuk en geen Statenvoorstel. En laat ik zeggen, dat ligt ook geheel bij ons dat daar die verwarring over is ontstaan. Dus ik denk, ik schets u nog even het proces waarom we zijn waar we zijn, omdat het zich ook deels in de vorige Statenperiode heeft afgespeeld. Dan is dat ook meteen voor iedereen helder en kunnen we het hopelijk straks over de inhoud hebben. Want het is zo dat in september van 2022, toen hebben de vorige Staten ingestemd met een bijdrage van maximaal € 50 miljoen aan wat uiteindelijk het Programma WRL is geworden. Toen, bij die behandeling in de Staten, is ook de motie 2905 van de heer Wolters Gregório daar met een brede meerderheid aangenomen. En die roept GS ook op om het nieuwe programma op te nemen in de regeling Grote Projecten, zodat uw Staten daar ook op een goede manier over geïnformeerd kunnen worden. Toen heeft daarna in januari 2023 mijn voorgangster Lia Roefs nog een keer een informatiebijeenkomst georganiseerd – dat was nog net in de oude Statenperiode – om met de Staten na te denken en te informeren over hoe dat programma een vervolg zou krijgen. Daar hebben de verkiezingen tussen gezeten. Het programma heeft natuurlijk niet stilgezeten, want uiteindelijk heeft in april 2023 het bestuurlijk overleg van het programma, wat de Regionale Actietafel heeft ... Die hebben wat dan heet

het Opbouwplan vastgesteld. Dat kunt u ook allemaal in de stukken vinden. En daar is uiteindelijk echt de inhoudelijke start van het programma gemaakt. En daarover is in december 2023, dus afgelopen december, voor het eerst aan alle bestuurlijke partners van het programma – dus aan de gemeenten, waterschap, Provincie en het Rijk – over die voortgang gerapporteerd. En toen was ook onze insteek om die informatie uit die voortgangsrapportage van het programma ook weer te gebruiken voor een voortgangsrapportage aan de Staten conform de regeling Grote Projecten. Echter, toen is er in dit voorjaar met de commissie ESA, volgens mij in april of mei, een gesprek geweest met Gedeputeerde Satijn naar aanleiding van de basisrapportage van Maastricht Aachen Airport die daar voorlag. Daar bleek ook dat de Staten nog niet helemaal tevreden waren over de manier waarop de informatie in die rapportage stond weergegeven. Daar heeft Gedeputeerde Satijn ook een toezegging gedaan om dit najaar te komen met een nieuwe basisrapportage. En in diezelfde vergadering heeft u ook gesproken over het ZRK-rapport Grip op Investerings, waarin de ZRK op basis van haar analyse van de dossiers MAA en Mijwater en Greenport ook een aantal conclusies heeft getrokken over hoe je zou moeten rapporteren over de voortgang op de belangrijkste risico's. En op basis daarvan heeft ook GS gezegd: dat gaan wij doen. En samen met uw Staten besproken dat wij dus ook gaan komen met een nieuw format regeling Grote Projecten, dat dit najaar aan uw Staten zal worden aangeboden. Toen kwamen we met het programma WRL, op het moment dat we dachten: gaan we daarop wachten? Dat zou betekenen dat we eigenlijk pas Q1 volgend jaar een rapportage aan uw Staten konden aanbieden. En toen heb ik zelf gezegd: gelet op het belang van het programma WRL en de urgentie ook van de maatschappelijke opgave, zou ik dat niet wenselijk vinden. Toen hebben wij zelf de keuze gemaakt: dan maken we toch een informierend stuk, en geleiden we de rapportage die het programma heeft opgesteld door ook aan de Statencommissie om hier te bespreken. En op zich denk ik dat dat te herleiden is. Maar dat hadden we natuurlijk wel even netjes in de agendacommissie moeten melden, zodat u niet nog steeds het Statenvoorstel op de voorraadagenda had staan, maar een informierend stuk. Daarin hebben wij verzuimd – dat heb ik ook in het agenderingsverzoek gezet. Dus daarvoor mijn welgemeende excuses. Maar ik denk desalniettemin dat de inhoud van de voortgangsrapportage belangrijk genoeg is om hier vanmiddag in de commissie te bespreken. Dus vandaar het agenderingsverzoek.

De voorzitter: Dan dank ik u heel hartelijk voor die toelichting. En ik zie dat er een vraag is bij mevrouw Schuurin.

Mevrouw Schuurin (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Wat mij niet helemaal helder is, is waarom het andere format van de voortgangsrapportage het formeel een Statenvoorstel had gemaakt, in plaats van een informierend stuk. En ook als er wel wordt gekozen om het als informierend stuk te behandelen waarom het pas zo laat werd toegevoegd aan de agenda. Want vorige week waren we er nog naarstig naar op zoek. Maar toen dacht ik: dan moet het toch ook al wel eerder beschikbaar zijn geweest?

Gedeputeerde Theuns: Dat is zo omdat op het moment dat wij de regeling Grote Projecten ... Als het daaronder valt, dan is het een ... Ja, uiteindelijk moeten uw Staten dan de basisrapportage vaststellen. Dus dat is anders dan bij een informierend stuk van een voortgangsrapportage – zoals bijvoorbeeld vorige week die van Greenport is besproken. Maar als uw Staten de basisrapportage moeten vaststellen, dan wordt het dus een Statenvoorstel en niet een informierend stuk. En op dezelfde manier zoals u dat denk ik niet helemaal scherp had, had ik dat persoonlijk ook niet helemaal scherp. Daar is het fout gegaan. Uw tweede vraag was waarom het zo laat was. Wij hebben uiteindelijk ... De peildatum van de voortgangsrapportage is juni. Vervolgens wordt dan de rapportage nog opgewerkt. Die moet eerst door de bestuurlijke partners van het programma – dus: waterschap, Provincie, alle gemeenten – worden besproken in het bestuurlijk overleg. Eind augustus is dat

gebeurd. En in de eerstvolgende vergadering na dat bestuurlijk overleg hebben wij in GS uiteindelijk de voortgangsrapportage vastgesteld, en toen meteen aan uw Staten doorgeleid. Dat was uiteindelijk pas vorige week. Maar dus ook pas een aantal weken geleden is die rapportage vastgesteld door de bestuurlijke partners van het programma. En dat moet wel in die volgorde, uiteraard.

De voorzitter: Vraag voldoende beantwoord? Dan dank ik u voor uw uitgebreide toelichting. En dan ga ik even verder naar het punt van de heer Erkamp over de agenda. Want we gaan nu de agenda vaststellen. En ik kijk heel even in de richting van mevrouw Schuuring als indiener, of zij kan leven met dat voorstel.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ik kan alle vragen die ik heb ook wel tijdens mijn bijdrage van het vorige agendapunt stellen, als het nodig is.

De voorzitter: Dan is het voorstel van uw voorzitter dat we bij u starten, en dat we dan de sprekersvolgorde aflopen. Ja, helder. Dan ... O, ik had eigenlijk een andere Gedeputeerde verwacht. Maakt niet uit. Nee, fijn dat u er bent. Nee, ik wilde even namens de zijde van de commissie de heer Van Caldenberg feliciteren. En ik had begrepen dat ik u daar ook even het woord over zou geven, omdat er een kleine versnapering klaarstaat. Maar misschien mag ik die zo wel aankondigen, of niet? En dan feliciteer ik u even namens deze hele commissie met de geboorte van uw zoon, deze zomer. Goed, en na deze belangrijke mededeling stel ik dan de agenda gewijzigd vast, inclusief de samenvoeging zoals voorgesteld door de heer Erkamp.

2. Spreekrecht Externen

De voorzitter: Dan ga ik verder naar agendapunt 2, dat is het spreekrecht externen. Voor vandaag hebben zich drie sprekers gemeld. Zij spreken voorafgaand aan de behandeling van agendapunt 8.2 over Beaumix in.

3. Notulen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3, de notulen. Daar heb ik geen opmerkingen over ontvangen. Het gaat om de notulen van 17 mei en 7 juni jongstleden. En ik kijk even rond. Als daar geen opmerkingen over zijn stel ik die hierbij ongewijzigd vast.

4. Overzicht aanbevelingen, moties en toezeggingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 4, overzicht aanbevelingen, moties en toezeggingen. Ook hier geen opmerkingen over ontvangen. Ik zie aan beide kanten opmerkingen. Dan begin ik even aan mijn rechterkant bij de heer Nijenhuis van de BBB, want die heeft zijn microfoontje ook al aan.

De heer Nijenhuis (BBB): Dank u wel, voorzitter. Even de vraag over de moties. Als er in de kolom staat 'het voorstel vanuit GS afdoen' en de voorzitter heeft daar niks ingevuld, dan mag ik aannemen dat die niet afgedaan worden?

De voorzitter: Dat klopt.

De heer Nijenhuis (BBB): Fijn, dank u.

De voorzitter: Ik zie ook nog een opmerking van mevrouw Schuuring.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een opmerking over toezegging 9210, die gaat over het programma Landschap, en de uitwerking daarvan. We hebben een mededeling portefeuillehouder ontvangen, waarin wordt voorgesteld om de separate sondering van de uitwerking van het programma Landschap niet meer in de commissie te bespreken. En ik zou eigenlijk willen voorstellen om dat wel te doen. Want ik snap dat het onderdeel van het kader geworden is, dat het onderdeel is van de POVI. Maar dat zijn heel grote, integrale stukken, waardoor we vrij weinig tijd hebben om in te zoomen op separate onderdelen daarvan. En ik zou het daarom eigenlijk wel prettig vinden om daar toch een separate behandeling van te hebben in de commissie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schuuring. Hij stond iets later in mijn papiertje. Maar ik heb wel de Gedeputeerde al naast mij zitten, dus ik stel voor dat ... Ik weet even niet of dat kan, maar ik denk van wel. Ik geef eerst het woord aan mevrouw Waajen-Crins, want die heeft een vraag aan mevrouw Schuuring, denk ik. Ja.

Mevrouw Waajen-Crins (CDA): Ja, dank u wel. Ik heb de neiging om uw vraag te steunen. Maar hoe ziet u dan de volgorde der dingen? Ziet u dan dat we eerst in het grote geheel over de POVI spreken en dan over Landschap? Of had u dat graag andersom?

De voorzitter: Mevrouw Schuuring.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Als het uiteindelijk moet landen in de POVI lijkt het me logischer om de separate onderdelen vooraf te bespreken, voordat we de totale POVI behandelen.

De voorzitter: Het is eigenlijk niet de bedoeling dat we er een heel debat van maken. Dus als u het goedvindt geef ik het woord aan de Gedeputeerde, voor eerst een korte reactie. En dan maken we even een stemrondje. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Faassen: Dank u wel, voorzitter. Ja, die vraag was reeds gesteld, we hebben er ook over gesproken. Ik ben natuurlijk eens even in de historie gedoken waar we vandaan komen. Want die toezegging is eigenlijk op 25 november 2022 al gedaan door mijn voorganger. En daar is inmiddels door middel van een brief portefeuillehouder op 28 februari 2023 al een keer een antwoord geweest. En verder hebben wij op 8 november vorig jaar en 27 februari dit jaar de stand van zaken over die openstaande toezegging gedaan. En die hebben we verwerkt in het beleidskader van mei: Perspectief Landelijk Gebied. Dus daar heeft al een gedeelte plaatsgevonden. En we gaan dat nog uitbreiden als we naar de toekomst toe weten hoe we dat gaan invullen. Dus mijn vraag is eigenlijk: hoe moeten we die motie dan zien? Moeten we het dan van tevoren nog een keer gaan sonderen? Kijk, als u vraagt: hoe wilt u geïnformeerd worden, wij kunnen u natuurlijk altijd op detailniveau informeren als u dat wilt. Dus mij ontbreekt een beetje, van: wat wilt u nu precies van ons weten. Wilt u dat nog een keer van voren af aan gaan sonderen, terwijl we dat voor een gedeelte al in het beleidskader verwerkt hebben volgens mij. En dat wordt ook nog voor een gedeelte in de POVI verwerkt.

De voorzitter: Goed, even om te zorgen dat we het allemaal goed begrijpen: ik vraag mevrouw Schuuring van de Partij van de Arbeid nog één keer kort en concreet haar voorstel toe te lichten. En dan kunnen we daarna even stemmen als commissie of uw commissie dat voorstel ook steunt. Mevrouw Schuuring.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Bij de vorige POVI is onder andere door D66, en wij hebben die toen mee ingediend, een motie ingediend om een separaat programma Landschap te ontwikkelen, omdat dat onderdeel een beetje onder dreigde te sneeuwen in de discussies rondom natuur en ruimtelijke ordening. Daarvan wordt nu een uitwerking gemaakt, toch nog separaat ook aan het kader. En om het nu weer alleen bij de POVI te behandelen ben ik bang dat het weer onder dreigt te sneeuwen, terwijl we toen wel geconstateerd hebben met een meerderheid van de Staten dat we het belangrijk vinden om hier aandacht voor te hebben. En daarom zou ik graag niet alleen geïnformeerd willen worden, maar ook het echt willen bespreken. En daar dus op die manier wat meer aandacht voor te hebben. En ook eventueel input te kunnen leveren of van gedachten te kunnen wisselen in de commissie. Dus dat is mijn voorstel.

De voorzitter: En begrijp ik het dan als uw voorzitter goed dat u daarvoor een informerend stuk vanuit de zijde van GS verwacht? Dat we dat even scherp hebben. U wilt het bespreken in de commissie. Vaak doen we dat op basis van een stuk, maar...

Mevrouw Schuuring (PvdA): Heel formeel, in de mededeling portefeuillehouder wordt voorgesteld toezegging 9210 af te doen, en daarmee de separate sondering van de uitwerking van het programma Landschap niet meer te laten plaatsvinden in de commissie LEO. Dus mijn concrete voorstel zou zijn om de separate sondering van de uitwerking van het programma Landschap wel te laten plaatsvinden in de commissie LEO.

De voorzitter: Dan geef ik even heel kort het woord aan de Gedeputeerde, voor een reflectie. En dan ga ik daarna een stemronde doen.

Gedeputeerde Faassen: Ik vind dat lastig, omdat we dat beleidskader, in feite dat perspectief Landelijk Gebied, vastgesteld hebben met z'n allen. En daar krijgen we nog een uitwerking van. Dus dan vraag ik me een beetje af: gaan we dan weer bij het begin beginnen? Of gaan we dan bij de uitwerking nog een keer daarover spreken? En volgens mij is dat de route die we willen volgen, en niet van tevoren nog een keer het hele stuk weer ter discussie te stellen.

De voorzitter: Voordat we hier een heel debat van maken, volgens mij is het voorstel van mevrouw Schuuring dat er een informerend of een sonderend stuk naar de commissie komt voorafgaand aan de POVI, over het onderdeel Landschap. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw Schuuring (PvdA): Nee. Heel specifiek staat er in de mededeling portefeuillehouder dat er een uitwerking van het programma Landschap gemaakt wordt. Die zou sonderend besproken worden in de commissie. GS stelt nu voor om dat niet meer te doen. En ik stel voor om dat toch wel te doen. Dus dat gaat over de uitwerking van het programma Landschap, die kennelijk al gemaakt wordt door GS. Dus dat wordt dan een sonderend stuk in de commissie. Dat zou formeel mijn voorstel zijn.

De voorzitter: Dan hebben we nu denk ik heel helder wat het voorstel is. En dan kijk ik even rond naar de commissie, en dan vraag ik of iedereen die voor het voorstel van mevrouw Schuuring is – namelijk, sonderend bespreken in de commissie – zijn hand wil opsteken. Er is een meerderheid voor het voorstel van mevrouw Schuuring. En dat betekent dat dat het gehaald heeft, en dat we verzoeken aan GS om dat te doen.

Gedeputeerde Faassen: Helder.

De voorzitter: Ik dank de Gedeputeerde voor zijn reactie. Tot dadelijk.

Gedeputeerde Faassen: Dank u wel.

5. Voorraadagenda

De voorzitter: En dan ga ik nu even verder naar de voorraadagenda. Daar was ik al half in begonnen. Ik stel ook nog even het overzicht Aanbevelingen, moties en toezeggingen met uw goedvinden vast, met deze wijziging erin. En dat is dus gewijzigd.

De voorzitter: Agendapunt 5, de voorraadagenda. U heeft daar allen kennis van kunnen nemen, en waarschijnlijk geconstateerd dat de agenda van deze commissie op 29 november overvol zit. De agendacommissie zal woensdag aanstaande hierover praten, en bekijken welke mogelijkheden er zijn om de vergadering, inclusief jullie voorbereiding ervan, ook behapbaar te houden. Dan wil ik nog even uw aandacht vragen voor een drietal werkbezoeken die gepland staan voor de komende tijd. Hiervoor dient u zich allen aan te melden. Mocht u dat nog niet gedaan hebben, dan roep ik u daartoe van harte op. De regel is dat je in principe jezelf aanmeldt, zodat de mensen die de werkbezoeken voorbereiden ook weten of er voldoende belangstelling is. Dus doe dat ook alsjeblieft als je van plan bent om te gaan. Als er dan verder geen opmerkingen zijn over de voorraadagenda, dan stel ik deze inclusief de bespreking van het programma Landbouw vast. Dat had ik eigenlijk net al gedaan, maar goed. Mijn leidraad was wat langzamer dan mevrouw Schuurding.

5.1. Inventarisatie behoefte invullen kennishiaten Provinciale taken en bevoegdheden

De voorzitter: Dus dan gaan we nu verder naar agendapunt 5.1, de inventarisatie behoefte invullen kennishiaten Provinciale taken en bevoegdheden. Met complimenten voor deze agendering, voor het initiatief van mevrouw Van der Pol en mevrouw Mertens. Dat staat ook in de agenda. En ik geef mevrouw Van der Pol het woord om dat nog kort toe te lichten.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Ik probeer het zo kort mogelijk te houden. Mevrouw Mertens en ik zijn van de zomer aangesloten geweest bij het clusteroverleg Natuur en Water. En daarin hebben we behandeld hoe wij vonden dat de technische vragen werden beantwoord, of we daarmee voldoende informatie kregen. Daaruit merkten we eigenlijk op dat we vaak het idee hadden: we stellen een vraag en er komt een antwoord terug, maar dan ontstaan er ook weer vervolgvragen. En daarmee blijft er eigenlijk dus een kennishiaat zitten. En daarnaast merkten we op: vaak zijn er binnen de hele Staten toch bepaalde aandachtsgebieden – zeker op natuur, water en landbouw – waardoor we denken: hé, daar hebben meerdere fracties interesse in. Daarin zijn we in overleg gegaan dus ook met het cluster en de Griffie. En dachten wij om vier keer per jaar een informatiesessie te houden, over thema's die gerelateerd zijn aan natuur, water en landbouw. Sessies, niet politiek van aard, dus met de ambtenaren. Onderwerpen die we zelf kunnen aandragen. En dan noem ik bijvoorbeeld: de landelijke beëindigingsregeling, de SKNL subsidies, de SNL subsidies, Ctbg. Zaken waar we eigenlijk niet direct over gaan, maar die wel belangrijk zijn voor het werk wat wij doen. Want als wij weten waar daar ruimtes zitten kunnen wij natuurlijk aan de knoppen gaan draaien. Deze sessies zijn dan puur om de kennis te verbreden, dus echt los van de politieke agenda. En daardoor is er dus ook vrijwilligheid om daar aan te sluiten, dus geen druk op de agenda's. Gedachte: sessie maximaal een half uur. Indeling van zo'n sessie zou kunnen bestaan uit een presentatie van de ambtenaren van het cluster, waarna de mogelijkheid is om vragen te stellen en eventueel te sparren met de ambtenaren, en eventueel een-op-een nog verder te gaan sparren. En dan vraag ik ook eigenlijk jullie input: hoe denken jullie erover? Denk aan: inhoud, vorm, onderwerpen. Hoe staan jullie hier tegenover?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Pol. Ik wilde eigenlijk het volgende doen. Want er zijn vast heel veel goede ideeën over mogelijke kennishiaten, en ook voorkeuren bij de manier waarop dat kan. Het voorstel wat ik wil doen is dat we dit sowieso gaan doen, want in principe is dit ook staand gebruik. En iedereen kan vrijwillig aansluiten bij de sessies die interessant gevonden worden. Mijn voorstel is dat ieder lid van deze commissie nadenkt over de kennishiaten of waar hij of zij verder over geïnformeerd wil worden. En dan komt er een uitvraag vanuit de Griffie of u kunt ze zelf even mailen naar de Griffie met de onderwerpen. En dan komen we in de volgende commissie of in een mail aan u allen terug met een soort planning, en een voorstel voor de eerste sessie. Als dat ook uw goedkeuring kan wegdragen, mevrouw Van der Pol?

Mevrouw Van der Pol (BBB): Zeker.

De voorzitter: Zeker? Goed. En ik hoor aan mijn linkerkant dat het van belang is dat u uw kennishiaten en voorkeuren even naar de Griffie toe mailt. De heer Wolters Gregório wil een reactie geven.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja dank u wel, voorzitter. Een goed initiatief, dus dat ondersteun ik ook wel. Maar ik voorzie ook dat we kleinere fracties hebben die ondanks deze geste evengoed niet aan die sessies kunnen deelnemen vanwege minder mensen die ze in de fractie hebben, en die daardoor evengoed die informatieachterstand houden. Dus ik weet niet of er ambtelijk of vanuit de Griffie kan worden nagedacht over hoe dat struikelblok ook nog weg te nemen.

De voorzitter: Dank aan de heer Wolters Gregório. Ik denk dat dat een terecht punt is. In principe staan de reguliere middelen er ook altijd, hè. Dus iedereen kan ambtelijke bijstand et cetera, aanvragen. Maar ik geef die even mee richting de Griffie. En ik roep eigenlijk vooral ook de kleine fracties op om als ze toch hun kennishiaten mailen ook even na te denken over wat een passende vorm is, of een moment of een wat dan ook. Dan kan de Griffie daar ook goed naar kijken. En ik zie een opmerking van de heer Van den Beucken. Ik kijk ook goed telkens even naar de Griffie of ik het zo goed doe. De heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja, sympathiek en zinvol voorstel. Wij willen dat graag steunen. Ik vond de vraag van de heer Wolters Gregório ook een heel goede vraag. Nadenken gaan we daar ook over. Maar er is misschien iets anders waar we over na moeten gaan denken of kunnen denken. Want moeten wij nadenken binnen dat stramien Natuur en Water? Of gaan we breder? Want dat vind ik wel een belangrijke. Kennishiaten kunnen zich ook op andere terreinen voordoen. En alleen maar natuur en water vind ik dan niet breed genoeg. Dan moet je ook gewoon alles nemen waar je het hier in dit huis over zou kunnen hebben, kortom.

De voorzitter: Als uw voorzitter steun ik dat. Ik denk dat het voor deze commissie wenselijk is om met elkaar de goede gesprekken te voeren, om het een beetje tot de onderwerpen van deze commissie te hebben. En verder lijkt mij de afbakening 'alles waar dit huis over gaat' ook een terechte, maar voor deze commissie en deze inventarisatie is dus het verzoek: stuur naar de Griffie je kennishiaten. En als je daar gedachten of ideeën bij hebt of praktische zaken, ook bijvoorbeeld welk moment of welke vorm daarvoor wenselijk geacht wordt. Ik zou me namelijk kunnen voorstellen dat op maandagavond of maandagmiddag of zo misschien een digitale sessie net zo prettig gevonden kan worden als vanuit Noord-Limburg naar Maastricht rijden. Dus dat zijn allemaal variaties. Dan dank ik mevrouw Van der Pol voor deze inbreng.

6. Lijst (AVG) ingekomen stukken en (AVG) uitnodigingen

De voorzitter: En dan ga ik met uw goedvinden verder naar agendapunt 6, lijst ingekomen stukken en uitnodigingen. En die stel ik met uw goedvinden vast.

7. REGIONALE BEREIKBAARHEID EN OV

De voorzitter: Dan zijn we nu bij de agendapunten die vaak wat minder snel gaan dan de opening. Agendapunt 7, regionale bereikbaarheid en OV. Daar zijn geen stukken.

7.1. Rondvraag/mededelingen/actualiteiten IPO

De voorzitter: Agendapunt 7.1, rondvraag/mededelingen/actualiteiten IPO. Daar zijn geen punten voor aangedragen, dus ga ik ervan uit dat dat ook niet hoeft.

8. MILIEU, ENERGIE EN KLIMAAT

8.1. G-24-027 Statenvoorstel inzake ontwerp-delegatiebesluit zwemlocaties in oppervlaktewateren, brief GS van 13-8-2024 (GS DOC-00687387)

De voorzitter: En dan zijn wij al bij agendapunt 8, milieu, energie en klimaat. Het Statenvoorstel inzake ontwerp-delegatiebesluit zwemlocaties in oppervlaktewateren. Behandeling van dit Statenvoorstel vindt plaats in twee termijnen, met voor de eerste termijn een spreektijd van vijf minuten per fractie. En ik begin aan mijn rechterhand. En ik kijk naar de fractie van de BBB, en ik zie dat ik de heer Nijenhuis het woord mag geven. De heer Nijenhuis.

De heer Nijenhuis (BBB): Ja dank u wel, voorzitter. Ik had in mijn tekst geschreven: 'ook', in de veronderstelling dat ik niet als eerste aan de beurt zou zijn. Maar dat kunt u dan achterwege laten. Wij kunnen het kort houden. Gezien het feit dat de taken met betrekking tot zwemlocaties in oppervlaktewateren kennelijk al dertig jaar naar tevredenheid zijn gedelegeerd aan het waterschap zou het vreemd zijn deze nu op een andere wijze in te vullen. Het roept bij onze fractie wel de vraag op welke delegatiebesluiten nog meer geraakt worden door de invoering van de Omgevingswet. Maar dat is een algemene vraag. Plus de vraag of met het delegeren van taken en bevoegdheden ook de eind- of de verantwoordelijkheid niet meer bij de Provincie ligt, bijvoorbeeld als het gaat om aansprakelijkheid. Ik heb begrepen na wat googlewerk dat er ook een nieuwe regeling Zwemwater bestaat, als opvolger van de voorgaande regelgeving omtrent kwaliteit en bewaking van regels rondom het zwemmen. En de vraag is dan of en welke rol de Provincie daar sec nog heeft en welke verantwoordelijkheden daar nog bij horen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Ik dank de heer Nijenhuis. En ik had de timer niet eens aangezet, zo goed binnen de tijd. Ik kijk even naar de fractie van het CDA, de heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, dank je wel. Op zich een heel duidelijk stuk. De enige vraag die wij hadden, is: er zou natuurlijk een tegengesteld belang kunnen ontstaan op het moment dat wij vanuit bijvoorbeeld toeristisch oogpunt graag veel zwemlocaties zouden willen. En op het moment dat we de controleur van die zwemlocaties zelf de zwemlocaties zouden mogen laten aanwijzen, dan zou die kunnen zeggen: goh, als ik het voor die € 120.000 niet red, dan sluit ik gewoon een paar zwemlocaties. Dan zit er toch een tegengesteld belang in, op het moment dat er mogelijk een klein risico zou zijn op gevaar of zo, dat je dan eerder geneigd bent om te zeggen: we sluiten de

zwemlocatie. Of vanuit het natuurbelang, dat je zegt: ja, ik heb toch één kikker zien springen ergens, laten we de zwemlocaties maar sluiten. Dus ik zie daar een tegengesteld belang. En ik was benieuwd of de Gedeputeerde daar nog op zou kunnen reageren.

De voorzitter: Dank aan de heer Ijpelaar. Ik kijk naar de fractie van de VVD, de heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): In de fractie hebben we eigenlijk veel langer erover gedaan wie nu hier woordvoerder op was dan over de inhoud. Want ja, het staat onder: energie, milieu en klimaat. Nou, ik zeg: dan zal ik het wel doen. Het is voor ons een hamerstuk.

De voorzitter: Dank aan de heer Nijskens. De heer Van den Beucken, van LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Wij waarderen die lijst van die taken en bevoegdheden van het waterschap. Dat is in ieder geval niet weinig. Dat vereist veel expertise. En dan is het ook logisch dat we dat op deze manier als het ware uitbesteden. Geen overlap – dat is kostbaar en onnodig. Dus allemaal heel goed onderbouwd. Daar is het niet om te doen. We zijn wel benieuwd – en dat heb ik nog niet goed kunnen vinden, maar misschien ligt dat aan mij – welke badinrichtingen en zwemlocaties dat betreft. Zou er nu enkel oppervlaktewateren die nadrukkelijk zo bedoeld zijn? Of kunnen dat ook wateren zijn die niet expliciet aangewezen zijn om te zwemmen maar waar dat wel gedoogd wordt, of die als zodanig gebruikt worden? In hoeverre zijn er wateroppervlakten die als zwemlocatie gemarkeerd zijn? En in hoeverre kunnen ze in verbinding staan met de Maas of grotere wateroppervlakten? En dat vragen we namelijk vanwege de berichtgeving van verouderde lozingsvergunningen van industriewater. Dat heeft mogelijk gevolgen voor de kwaliteit van drinkwater, waterhygiëne en waterveiligheid. En we zien verder dat er een taak bij gekomen is, dat is het monitoren PFAS. Dat is op zich zeker niet verkeerd. Wij zouden wel graag een lijst willen hebben van al die zweminrichtingen en die oppervlaktewateren waar dit stuk betrekking op heeft. Ik heb het in ieder geval nog niet. Tot zover.

De voorzitter: Dank, de heer Van den Beucken. Dan kijk ik naar de heer Heldens, namens Forum voor Democratie.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, dank je wel. Aangezien de Provincie Limburg de taken waar het in dit Statenvoorstel over gaat al dertig jaar delegeert aan het waterschap of de voorganger van het waterschap, en het al dertig jaar zonder problemen verloopt, zien wij ook geen reden om dit aan te passen. Wij hadden ook de vraag: hoeveel zwemlocaties betreft het dan? Bijvoorbeeld dus als je kijkt naar 2023, hoeveel waren dit er? En omdat we eigenlijk geen idee hebben of het nu veel of weinig geld is ... Ja, € 120.000 – het klinkt echt niet veel voor dat werk. Maar hoe verhouden deze kosten zich met andere Provincies? Hoe doen zij het daar? Ik snap dat het lastig te vergelijken is, aangezien zwemlocaties dichterbij of verder van elkaar af kunnen liggen. Maar gewoon om even een beeld te krijgen wat andere Provincies hieraan uitgeven. En daar wou ik het bij laten. Dank je wel.

De voorzitter: Dank aan de heer Heldens. Dan kijk ik naar de fractie van de PVV. Dan geef ik het woord aan de heer Hoks, namens de PVV-fractie.

De heer Hoks (PVV): Ja dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. Naar aanleiding van dit Statenvoorstel hebben wij nog enkele vragen. Wij nemen aan dat wij als PS op de hoogte worden gehouden over de ontwikkelingen. Kan de Gedeputeerde ons vertellen op welke manier en hoe vaak dat zal gebeuren? Ook zouden wij graag willen weten: wie kan dit delegatiebesluit intrekken? En

wiens bevoegdheden delegeren we? Is dat GS of is dat PS? En wie blijft verantwoordelijk? Is dat GS of het waterschap? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hoks. De heer Loomans, namens de fractie Horizon.

De heer Loomans (Horizon): Dank u wel, voorzitter. Het delegatiebesluit leest als een heel helder stuk. En het takenoverzicht in eerste instantie ook, maar ik heb toch een paar vragen. Want er wordt namelijk gesproken bij de taken van de waterbeheerder, dat wordt vastgesteld, of de zwemlocatie wordt ingedeeld in de categorie slecht/aanvaardbaar/goed/uitstekend. Maar ik vind nergens criteria voor die indeling. Er wordt ook nergens verwezen naar een indeling. Dus gaat de inspecteur dan gewoon maar even: een vinger in de lucht en 'ik vind dit of dat'? En als het zwemwater geïnspecteerd wordt, is dat dan alleen een visuele inspectie? Met andere woorden, men kijkt hoe het eruit ziet: of er iets in het water zit, of er algen aanwezig zijn, of zoiets dergelijks? Of worden er ook watermonsters genomen om de waterkwaliteit te analyseren? En als het dat laatste is, wat zijn dan daar weer de criteria? Want wij lezen natuurlijk regelmatig in de media over allerlei afval wat in de Maas terecht komt, over chemicaliën die erin geloosd worden. Bij welke niveaus of welke aanwezigheid is water niet meer geschikt om in te zwemmen? Dat zijn eigenlijk nog mijn vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan de heer Loomans. Mevrouw Schuurung namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Ja dank u wel, voorzitter. Ik vind het interessante inhoudelijke vragen. Wij hebben het stuk wel op een iets andere manier gelezen als fractie. Voor ons is het ook logisch dat als het al zo lang gedelegeerd wordt naar tevredenheid, om dat in ieder geval voort te zetten. Dus wat dat betreft geen vragen. Misschien in algemene zin inderdaad wel: in hoeverre hebben wij nog een verantwoordelijkheid om vervolgens dit werk te controleren? Of hoe beoordelen we of het naar tevredenheid wordt uitgevoerd, dit werk? En is dat apart per taak, of is dat in een soort algemene werkrelatie die wij met het waterschap hebben? Tot zover.

De voorzitter: Dank, mevrouw Schuurung. Ga ik verder naar de fractie van D66, de heer Stone.

De heer Stone (D66): Ja dank u wel, voorzitter. Ik geloof dat D66 zich bij een paar vragen aansluit over de verantwoordelijkheden. Maar wij staan als partij ook wel duidelijk erachter dat het gewoon voortgezet wordt. En ik geloof dat ik daar ... [0:39:33].

De voorzitter: Dank, de heer Stone. Dan geef ik het woord aan de heer Erkamp, namens 50PLUS.

De heer Erkamp (50PLUS): Ja dank u wel, voorzitter. Allereerst het volgende, het voorliggende besluit, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden is vervallen per 1 januari 2024 vanwege de inwerking van de Omgevingswet per zelfde datum, namelijk 1 januari 2024. Op 2 april 2024 heeft Gedeputeerde Staten in haar vergadering het ontwerp-delegatiebesluit zwemlocaties in oppervlaktewateren vastgesteld. Eerst op 13 augustus 2024 ontvangt PS het Statenvoorstel hierover, omdat de Provinciewet voorschrijft dat de instemming van PS nodig is. De nieuwe Omgevingswet zat eraan te komen, was al lang bekend. Vraag aan GS: wat is de reden dat er een termijn van ruim acht maanden verloren is gegaan om het Statenvoorstel naar PS te sturen? Een andere vraag is: welke risico's zijn geweest in de tussentijd dat er geen ander delegatiebesluit zwemlocatie in oppervlaktewateren is, wettelijk verankerd door een stemmingsbesluit van Provinciale Staten. Voorzitter, 50PLUS heeft verder geen inhoudelijke vragen, op- of aanmerkingen voor wat betreft het voorliggende Statenvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel aan de heer Erkamp. Dan geef ik het woord aan mevrouw Boven, namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Ik kan heel kort zijn. Wij denken dat dit een prima besluit is. En volgens ons is het een hamerstuk.

De voorzitter: Dank, mevrouw Boven. De fractie van GroenLinks, de heer Dautzenberg.

De heer Dautzenberg (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ja, ook wat ons betreft een logisch delegatiebesluit. Er rijst wel één vraag. En dan heb ik het over het puntje dat ... [0:41:51] risico's. Dan sluit ik me ook enigszins aan bij de Partij van de Arbeid. Want wij zouden ook heel graag willen weten: welk kader gebruikt GS om te komen tot ... We zijn nu ontevreden over de manier waarop die delegatie wordt uitgevoerd. Dat willen we nog graag weten.

De voorzitter: Dank u wel. En dan kijk ik tot slot naar de heer Wolters Gregório, namens de SP.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik zal omwille van de tijd vandaag geen discussie gaan voeren over de noodzaak van aparte waterschappen. En de SP-fractie vindt dat de huidige werkwijze voldoende is om hier ook een hamerstuk van te maken. Dank u wel.

De voorzitter: We gaan zo snel door de agenda dat inmiddels de insprekers gebeld moeten worden. Maar ik zou u toch niet willen uitnodigen om die discussie te openen. Ik kijk even naar de zijde van GS. Kunt u meteen antwoorden? Kort schorsen? Oké. Ik zie dat de Gedeputeerde klaar is voor de beantwoording, en ik geef aan u het woord. U heeft hiervoor vijfendertig minuten, maar die hoeft u niet op te maken.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Oké voorzitter, allereerst dank voor de gelukwensen namens uw commissie. De beschuit met muisjes staat hiernaast klaar, dus geniet er allen ook van. Dat geldt ook voor de leden die straks naar de andere commissies zijn die bij het Statenrestaurant zitten. En met Emma en met Oscar gaat alles heel erg goed. En dank voor uw gelukwensen. En een heleboel van uw fracties hebben dat ook al eerder gedaan. Maar ik vond het een mooi gebaar in uw richting om daar ook even een kleine versnapering bij te kunnen hebben. Kom ik bij de beantwoording van de vragen.

En dan allereerst de vragen van de heer Nijenhuis. Waar ligt de aansprakelijkheid dan? Die ligt dan ook bij het waterschap. Dus die delegeren we dan mee. En welke overige delegatiebesluiten er verder op ons af komen, dat zouden we even moeten uitzoeken. En daar komen we dan bij u op terug. Dan sla ik de vraag van de heer Ijpelaar heel even over, want men is nu in mijn antwoord hier een beetje aan het typen. Maar dan ga ik even naar de vraag van de heer Van den Beucken. En dan is het: benieuwd welke badinrichtingen dat dan betreft. Ja, dan betreft het dus louter en alleen de badinrichtingen buiten. Dus niet zwembaden binnen. En als u gaat naar de website Zwemwater.nl, daar vindt u een keurig overzicht van alle locaties. En ook met hoe die gescoord hebben. En u ziet daar groene, gele en rode kleurtjes op staan. En u kunt dat voor het hele land zien. En als u dan een beetje verder op het kaartje inzoomt komt u ook in Limburg. Dan hebben we de vraag van de PVV: wie kan het delegatiebesluit intrekken? Dat is het college van GS. Het college van GS is uiteindelijk ook bevoegd om het delegatiebesluit te nemen. Maar daarvoor moeten we eerst het ontwerp-delegatiebesluit bij u voorleggen. Dat doen we dan vandaag. Op het moment dat het moet worden ingetrokken, dan zullen we u daarover informeren. Laat ik u heel eerlijk zeggen, we doen dat al dertig jaar naar tevredenheid. Dus we hebben niet direct nu de indicatie dat we dat morgen zouden moeten gaan doen als we een besluit genomen hebben. Dan de heer Loomans. Dan weet ik even niet of hij

op zoek is naar het scheikundige antwoord, maar uit een eigen ervaring ga je kwaliteitsmonsters nemen. Dat gebeurt door een laboratorium. Die gaat in ieder geval ook kijken naar de zuurgraad van het water. Dat is mijn eigen ervaring uit het verleden. Op basis van verschillende scores geeft het lab dan een kwalificatie daaraan, op basis van wetgeving. Op het moment dat die kwalificatie goed is, is er niets aan de hand. Maar het gebeurt ook dat er een oordeel komt en dat er dus ook een verbod komt om dan op die betreffende locatie te zwemmen. Is dat een visuele inspectie? Nou ja, er worden ook gewoon monsters genomen. Gaan we de kwaliteit dus controleren? Ja. En de criteria zijn bekend. We zouden eventueel specifiek de hele lijst ook aan u kunnen toesturen. Ik kan me voorstellen dat uw interesse daar ook ligt, zeg ik maar. Dan de vraag van mevrouw Schuurding.

De voorzitter: Ik zie dat dit een vraag oproept bij de heer Loomans en ook bij de heer Hoks. Ik begin even bij de heer Loomans, van Horizon.

De heer Loomans (Horizon): Heel korte vraag: hoe vaak worden die criteria tegen het licht gehouden? Met andere woorden, kunnen die twintig jaar op de plank liggen en twintig jaar hetzelfde blijven? Of is er een procedure dat dat iedere drie jaar, iedere vijf jaar, iedere tien jaar herzien wordt?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, ik kom er even op terug. Maar het is in ieder geval gewoon gebaseerd op landelijke wetgeving.

De voorzitter: En dan was er nog een vraag van de heer Hoks, van de PVV.

De heer Hoks (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ja, u ging het rijtje zo snel af, want wij hadden nog een paar onbeantwoorde vragen. Waaronder of de Gedeputeerde ons kan vertellen op welke manier en hoe vaak wij worden geïnformeerd hierover, en over de stand van zaken.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Wij krijgen vanuit het waterschap zelf ook een rapportage via een jaarverslag. En wij informeren uw Staten daar ook jaarlijks over.

De voorzitter: Ik zie dat die vraag voldoende beantwoord is. Gaat u verder.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dan heb ik de vraag van mevrouw Schuurding. En zij vraagt over: hebben wij dan nog een verantwoordelijkheid om zaken te controleren? In principe, met de delegatie gaat ook de verantwoordelijkheid over. Wij krijgen dus het jaarverslag van het waterschap, en daarin moeten zij dan verantwoorden over hoe zij de invulling hebben gegeven aan de delegatie. En dat is de rol die wij dan weer ten opzichte van het waterschap hebben. Dan zijn wij bij 50PLUS: wat is de reden dat de termijn van acht maanden verloren is gegaan om het naar PS te sturen? Wij doen dat al heel lang. En we hebben met het waterschap nog een keer gesproken over de vergoeding die wij daarvoor geven. En daar is in de tussentijd niets misgegaan, want de taken zijn op basis van overgangsrecht ook gewoon uitgevoerd. Er is in de buitenwereld dus eigenlijk niets veranderd. En we zijn tot een mooi tarief gekomen. Volgens mij vroeg de heer Heldens nog naar: is dat dan duur, of wat krijg je er dan voor? Het is onze inschatting dat als we het zelf zouden moeten gaan doen we een fte of 6 zouden moeten inzetten. Rekent u uit wat we voor € 120.000 krijgen. Maak uw eigen weging, maar wij denken dat het een prima afspraak is met het waterschap. Dan de heer Dautzenberg van GroenLinks: welk kader gebruikt GS als we ontevreden zijn? Op het moment dat dat echt zo zou zijn, dan zijn wij ook in de gelegenheid om het besluit in te trekken. Dat kost verder dan ook niets. We hebben geen boete of zo, die we dan moeten betalen. Dus dat kunnen we gewoon doen. Dan ben ik er doorheen. En dan ga ik even helemaal terug naar boven, naar de vraag van de heer IJpelaar. En dan denk ik dat die hier

staat. Op het moment dat er een tegengesteld belang zou zijn, dan treden we in overleg met het waterschap. Dat is het antwoord.

De voorzitter: Ik zie dat dat een vraag oproept bij de heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Dan roept dat toch een vervolgvraag op, mevrouw de voorzitter. Ik schetste een tegengesteld belang dat er nu al is of kan zijn. Ik bedoel, aan de ene kant moet het waterschap de controle en de vergunning uitvoeren. En aan de andere kant willen wij als Provincie vanuit ons toeristisch beleid zoveel mogelijk zwemlocaties hebben. Maar wij als Provincie willen ook vanuit een ander beleid weer zoveel mogelijk natuurcompensatie hebben. Dus daar zijn een aantal tegengestelde belangen, die ook nog best politiek zouden kunnen worden. En ik vroeg me heel erg af: als degene die de vergunning verleent en degene die controleert dezelfde is, hoe ga je dan die politieke belangen mee laten wegen? Gaan de algemeen bestuursleden van het waterschap dat dan controleren of doen? Doet u dat als Gedeputeerde dan enkel? Dat was eigenlijk mijn vraag.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dat is iets anders dan de controle. Ja kijk, op het moment dat wij vanuit een ander beleidsveld een andere ambitie zouden willen hebben dan bij wijze van spreken de huidige hoeveelheid zwemlocaties, dan gaan we daarmee met het waterschap in gesprek. En dat is iets anders dan het controleren van de kwaliteit van het water, zoals we dat nu delegeren. Dus daar gaan we met het waterschap dan over in gesprek, op dat moment.

De heer Ijpelaar (CDA): Dat roept dan toch nog steeds een vervolgvraag op. Want hier staat gewoon dat een van de taken die wij over gaan dragen is: het aanwijzen van zwemlocaties.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Zeker.

De heer Ijpelaar (CDA): En op het moment dat het waterschap een zwemlocatie afkeurt, dan geldt ook weer een ander controleregime. Dus dan geldt ook weer een andere belasting van het ambtelijk apparaat van het waterschap. Dus daar zal toch een controlemechanisme op moeten zijn? Iemand die daar wat van vindt. Want anders kun je toch gewoon als waterschap zeggen: nou ja... Er werd hier ook wel gevraagd naar welke criteria et cetera, op basis waarvan die zwemlocaties afgekeurd of goedgekeurd kunnen worden. Ik zie daar tegengestelde belangen in.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik denk dat ik uw vraag nu begrijp. Maar kijk, het keuren van een locatie is iets anders dan het aanwijzen van een locatie. En je keurt dus iets goed of je keurt iets af. En dat doe je op basis van de kwaliteit en de metingen. Het aanwijzen van de locaties gebeurt ook door het waterschap. En dan gaat dat over: waar zou dat mogen. Op het moment dat wij vanuit een ander beleidskader zouden zeggen 'wij willen dat op een andere locatie er gezwommen wordt', dan gaan we daarover in gesprek. Het waterschap is uiteindelijk waar het gaat over de controle, degene die zegt: ja, hier mag je zwemmen omdat de kwaliteit goed is ja of nee. En dat controleren zij, en dat delegeren wij in die zin aan het waterschap.

De voorzitter: Ik ga nog even naar de Gedeputeerde of u klaar bent met uw beantwoording.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Misschien ten overvloede, maar als partijen dat willen kunnen ze ook nog een aanvraag indienen bij het waterschap om te kijken: kunnen we een locatie toevoegen. Dus, dat kan.

De voorzitter: De heer Ijpelaar heeft nog een vraag voor u.

De heer Ijpelaar (CDA): Mevrouw de voorzitter, en dat is dan dus precies hetgeen ik bedoel. Dan betekent het dat het waterschap voor € 120.000 een extra zwemlocatie moet gaan controleren, en daar dus ook werk aan heeft. Dus op het moment dat het waterschap zou zeggen: misschien is ons dat te veel werk of daar hebben we geen zin in of... Ja, daar zit toch een tegengesteld belang in? Of ben ik nu...

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, op dit moment is het niet aan de orde. Dat is ook zo. We gaan op dat moment ook met elkaar in gesprek, mijnheer Ijpelaar. En ja, dan zou het kunnen dat het gaat over het ophogen van de bijdrage. Ik zou u willen adviseren om het waterschap daar niet al te veel wijzer over te maken.

De voorzitter: Ik zie dat er nog een vraag is van de heer Heldens, Forum voor Democratie.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, dank u wel. Ik wou even inhaken op de woorden van de heer Ijpelaar. Ik snap wel wat hij zegt. Want ik weet niet hoeveel locaties er twintig jaar geleden waren; want twintig jaar geleden deed het waterschap het ook al. En als ze dat nu voor € 120.000 doen en toen voor dezelfde prijs, dan geïndexeerd terug uit, hadden ze toen niet meer locaties die ze moesten controleren. Ze hebben er dus eigenlijk een belang bij om minder locaties te controleren. Dat is eigenlijk misschien wat de heer Ijpelaar ook bedoelt. Dus waarom zouden zij vrijwillig meer locaties toevoegen als ze toch hetzelfde betaald krijgen?

De voorzitter: De Gedeputeerde heeft een antwoord.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Zeker, zeker. Wij spreken nu deze prijs af. Op het moment dat er een meerprijs gaat ontstaan bij wijze van spreken, dan kunnen we daar opnieuw over het gesprek in. Maar op basis van de afspraken die we nu delegeren doen we het voor dit bedrag.

De voorzitter: Helder. Ik zag dat er nog een vraag was van mevrouw Schuurding.

De voorzitter: Vindt u het goed mevrouw Schuurding, als ik eerst de heer Heldens dan het woord geef? Ja?

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, ik had er nog wel een reactie op. Want het gaat niet over het betalen van een meerprijs, het gaat er meer om dat het waterschap er niet bij gebaat is om meer locaties toe te voegen. Dus eigenlijk nogmaals, ik stel nogmaals dezelfde vraag. Ik weet niet hoeveel locaties er twintig jaar geleden waren, dertig jaar geleden, tien jaar geleden. Maar zij hebben er dus geen baat bij om meer locaties toe te voegen. Voor hetzelfde geld kunnen ze ook minder locaties hebben. Dus als je een vast tarief betaalt, is het dan niet demotiverend om je werk zo uit te voeren dat je zoveel mogelijk locaties hebt? Want ze krijgen er toch niet meer voor. En als ze minder locaties hebben krijgen ze wel hetzelfde geld.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Het waterschap is om te beginnen geen commerciële partij. Dus laat dat ook helder zijn. En wij hebben juist nu het bedrag iets bijgesteld, omdat we gekeken hebben: is dat nog reëel voor het werk wat ze doen? En er is dus geen enkele reden bij wijze van spreken om te twijfelen dat het waterschap niet in gesprek zou gaan over het meer toevoegen van locaties. Er is geen enkele zorg bij ons daarover dat dat negatief werkt.

De voorzitter: Ik zie dat dit een vraag oproept van de heer Nijskens, van een vlotte eerste termijn. Oh nee sorry, eerst was mevrouw Schuurding aan de beurt. Ik geef eerst het woord aan mevrouw Schuurding en daarna aan de heer Nijskens. En als er dan nog vragen zijn stel ik voor dat we toch een tweede termijn gaan doen. Dus, mevrouw Schuurding.

Mevrouw Schuurding (PvdA): Ja, ik vind namelijk dat hier een beetje een bijzondere discussie ontstaat. Het is een wel heel erg neoliberale gedachte om te denken dat we het waterschap per controle moeten gaan betalen. Volgens mij hebben zij ook een belang om ervoor te zorgen dat het water in algemene zin schoon is, dat zwemplekken toegankelijk zijn, op een goede manier zijn ingericht. En is dat ook een van de taken waarvoor zij aan de lat staan. En via dit delegatiebesluit helemaal. En op het moment dat wij via het toeristisch beleid of andere zaken denken dat er meer zwemlocaties moeten komen, moeten wij sowieso in gesprek met het waterschap. Als wij dat willen, willen we sowieso ook dat dat schoon en veilig water is, dus dan zullen we het toch kwalitatief moeten controleren. Dus ik zie het probleem niet zozeer. En ik zie ook eigenlijk niet het tegengestelde belang met een andere overheidslaag, die gesuggereerd werd. Dus in die zin zou ik ervoor willen pleiten om dat ook niet zo expliciet verder op te nemen in de stukken of iets dergelijks, als dat de vraag is.

De voorzitter: Dus uw vraag was aan de Gedeputeerde of hij die opvatting deelt?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, of ik die opvatting deel? De reden waarom we het delegatiebesluit doen is omdat we juist taken zo effectief mogelijk willen doen. En op het moment dat je dat bij twee verschillende overheidsorganisaties belegt, dan betekent dat dat je allebei ook capaciteit moet inhuren en opplussen. De reden in die zin waarom in het totale takenpakket van het waterschap dit relatief veel goedkoper kan dan als wij als Provinciale organisatie specifiek deze taak zouden moeten uitvoeren, ja ik denk dat mevrouw Schuurding daar de spijker op de kop slaat.

De voorzitter: Er was nog een vraag van de heer Nijskens, van de VVD.

De heer Nijskens (VVD): Ja, het had ook bij de tweede termijn gekund. Dan doe ik die dadelijk niet. Eigenlijk aanvullend op de opmerking van mevrouw Schuurding, van: een beetje rare discussie. Want een zwemlocatie, op het moment dat die zwemlocatie is, waar dus een beheerder of weet ik wat op zit, dan moet die verplicht getoetst worden. Dus het waterschap bepaalt niet of er zwemlocaties bij komen of af gaan. Ze kunnen ze hooguit afkeuren of goedkeuren. Dus wat dat betreft is het een rare opmerking. En als inderdaad het aantal zwemlocaties van ons beleid uit heel sterk gaat toenemen, kan het zijn dat het waterschap op enig moment zegt: maar dan voldoet de afgesproken prijs niet meer. Maar dat is een als-danvraag. En het tegengesteld belang zie ik eigenlijk ook niet, want die controleur gaat gewoon controleren. Als hij in het achterhoofd moet houden, van: 'oei oei, de uitslag is niet goed' en de mensen worden ziek, dan heeft hij een veel groter probleem dan dat hij iets goedkeurt wat niet goed is. Dus dat risico vind ik wel heel erg klein.

De voorzitter: Een laatste reactie van de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik ben het eens met de heer Nijskens.

De voorzitter: Waarvan akte. Dan komt daarmee een einde aan de eerste termijn. En dan kijk ik heel even rond of er partijen zijn behoefte hebben aan een tweede termijn. Ik zie dat de heer Van den Beucken behoefte heeft aan een tweede termijn.

De voorzitter: En mijnheer Ijpelaar. Dan begin ik aan mijn rechterhand bij de heer Ijpelaar voor de tweede termijn.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, ik lees nog even de eerste zin op. 'Middels dit delegatiebesluit (...) Provincie Limburg (...). Concreet betekent dit dat het Waterschap Limburg jaarlijks de volgende werkzaamheden moet uitvoeren. 1. Het aanwijzen van zwemlocaties en het per locatie vaststellen aan het begin en het einde van het badseizoen.' Dus ik denk dat het waterschap dan dus wel degelijk zwemlocaties aanwijst. En de vraag is of de Gedeputeerde misschien dan inderdaad jaarlijks aan het begin van het badseizoen kan mededelen richting de commissie op het moment dat er een zwemlocatie wel of niet meer sluit of daar een verandering is, dan is wat mij betreft voldoende toegezegd dat de tegengestelde belangen geborgd worden door de mogelijkheid om dat in te zien door de Provinciale Staten.

De voorzitter: Ik zie dat dat een vraag oplevert bij de heer Nijenhuis, van de BBB.

De heer Nijenhuis (BBB): Ja, want ik vraag me eerlijk gezegd af mijnheer Ijpelaar, of in het geval er nieuwe zwemlocaties aangewezen worden dat dat ook een andere procedure doorlopen moet, waar wij als PS wel in stelling worden gebracht, of als GS in ieder geval. Omdat dat een ruimtelijke-orderingvraagstuk is of een vergunningvraagstuk. Het aanwijzen gaat alleen over een technisch aanwijzen van een zwemlocatie, niet over de procedurele rol ervan volgens mij.

De voorzitter: De heer Ijpelaar, u mag daarop reageren via de microfoon.

De heer Ijpelaar (CDA): De heer Nijenhuis stelt dat dat zo is. Ja, dat is dus de vraag.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we die even aan de Gedeputeerde laten om daarop te antwoorden. En dan ga ik even verder naar de heer Van den Beucken volgens mij, want die had ook behoefte aan een tweede termijn.

De heer Van den Beucken (50PLUS): Ja, die tweede termijn is er eigenlijk op gefundeerd zal ik maar zeggen, dat een van mijn vragen slechts ten dele beantwoord werd. Ik zie op deze kaart een aantal zwemlocaties vlak bij de Maas – Maasplassen onder andere, geconcentreerd bij Roermond en Wessum, et cetera. En nu hebben we ook uit de mediaberichten vernomen dat de lozingsvergunningen niet helemaal actueel zijn. En dan maak ik toch een connectie tussen die twee dingen: enerzijds die lozingen, en dat wat we nu bespreken. Betekent dat ook voor het waterschap dat daar meer werk aan de winkel komt. We zien al in de stukken dat er een extra PFAS-monitoring is. Wat gaat dat betekenen voor deze delegatie, de komende jaren?

De voorzitter: Goed, dan kijk ik nog even rond. Dan komt daarmee een einde aan de tweede termijn van de commissie. En dan vraag ik aan de Gedeputeerde of die meteen wil antwoorden in de tweede termijn.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, de heer Ijpelaar vraagt of wij kunnen laten weten of het aantal locaties verandert. Die informatie is gewoon openbaar; die staan op die website. Wij krijgen vanuit het waterschap gewoon hun verslag. En vervolgens hebben wij ook aangegeven: dat delen wij met u. Maar u kunt nu al, ik zou bijna zeggen realtime, kijken 1) welke locaties er zijn, en 2) wat het oordeel van het waterschap over de kwaliteit van dat water is. Dus het antwoord is in die zin, volgens mij op basis van de systematiek dat we het gewoon doen. Kom ik bij LOKAAL-LIMBURG. En die legt een connectie met de lozingen. Dat is echt separaat van dit Statenvoorstel wat hier ligt. Maar wat er

feitelijk gebeurt is dat het waterschap gewoon de kwaliteit controleert van het water. En op het moment dat dat veilig is om in te zwemmen, dan mag je erin zwemmen. En op het moment dat dat niet zo is, dan mag dat niet. Het beleid van dit college is in ieder geval om gewoon te kijken dat we goede stappen zetten om de kwaliteit van het water ook te verbeteren. Maar dat staat in die zin los van het voorstel wat hier voorligt.

De voorzitter: Goed, dan komt daarmee een einde aan de tweede termijn van GS. En dan ga ik met u inventariseren of u dit voorstel behandelrijp acht. Ik zie knikken. Is er iemand die het voorstel niet behandelrijp acht? Nee. En dan inventariseer ik daarna meteen of er iemand is die dit stuk graag als bespreekstuk wil doorgeleiden naar de Statenvergadering. Ik zie daar geen handen. Dan constateer ik dat dit een hamerstuk is en wordt doorgeleid naar de Statenvergadering van 27 september aanstaande. En dan dank ik de Gedeputeerde voor zijn beantwoording. En dan stel ik eigenlijk voor om even kort een interventie te doen in de agenda. En dat komt omdat u wat sneller door dit Statenvoorstel heen bent gegaan dan gepland, en niet alle insprekers die verwacht worden bij het volgende agendapunt al in huis zijn. Dus mijn voorstel is – en daarvoor is de Gedeputeerde inmiddels in huis, en als het goed is de indiener ook – dat we eerst even kort de rondvraag doen van de VVD die onder 10.2.2 staat, over de mededeling portefeuillehouder inzake verdieping hoofdkoers voor de bufferzones rond de Peelvenen. Dat ik daarna kort schors, en we dan verder gaan met agendapunt 8.2. Ik zie niemand wegrekken, boos worden of wat dan ook, dus dan stel ik even voor... En ik dank trouwens ook de Gedeputeerden dat zij met gezwinde spoed toch naar deze commissie zijn gekomen en we deze interventie konden doen. En dan geef ik het woord aan mevrouw Koopman, voor haar rondvraag.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja dank u wel, voorzitter. Op 28 juni is uw mededeling vanuit de portefeuillehouder inzake de Peelvenen gekomen. En het bureau Van den Ingh Advies had vier extra Limburgse doelen naast de tien landelijke doelen. En wij hadden eigenlijk een vraag in de richting van: hoe zit het nu met wat vanuit de commissie ook wel naar voren is gekomen, vanuit de Staten ook naar voren is gekomen, wat nu zo'n interventie kost en wat levert het op. Dus eigenlijk hadden we het toen ook over de realistische wegging. Dat is ook de vraag die ik als laatste heb toegevoegd. Dus dat is een van de rondvraag. En daarnaast wordt in het stuk gesproken over dat 100% realisatie van alle gestelde doelen tegelijk niet realistisch is. Ja, dat is natuurlijk begrijpelijk, maar welk percentage is dan wel realistisch? Hoe wordt dan 'realistisch' gedefinieerd? En hoe wordt het bepaald? En ook, hoe worden de keuzes bepaald? En wat is dan de rol van PS hierbij?

De voorzitter: Dat waren de vragen van mevrouw Koopman. En ik denk dat u die ook gelezen had, en dus een goed antwoord voor haar in petto heeft. Ik geef het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Theuns: Dat mag mevrouw Koopman zelf beoordelen, of dat een goed antwoord is. Maar we hebben in ieder geval een antwoord. Laat ik even beginnen voorzitter, met de vier doelen die u noemt die zijn toegevoegd aan die tien landelijke doelen. Dat zijn niet doelen die door Van den Ingh zijn toegevoegd. Dat zijn vier doelen die de Provincie Limburg zelf heeft toegevoegd vanuit het LPLG. Dus je hebt de tien landelijke doelen: de stikstofreductie, areaal-uitbreiding natuur, alles wat met water te maken heeft. En wij hebben daar zelf het perspectief voor sectoren, en houdbare vergunningverlening, leefbaarheid en landschappelijke kwaliteit aan toegevoegd. Dat is ook waar Van den Ingh naar verwijst. Dus dat is niet iets wat zij hebben bedacht, maar dat is juist ook de wens van de Provincie geweest. En wat in de notitie die is toegestuurd denk ik goed beschreven staat, is: je zult niet al die doelen op elke plek in een gebied – en of dat nu de Peel is of een ander gebied in Limburg – allemaal voor een 10 kunnen realiseren. Voor sommige zul je toch minimaal een 5,5 of een 6 moeten halen, gewoon omdat het wettelijke doelen zijn. Om maar een voorbeeld te noemen, mijn

eigen portefeuille Kaderrichtlijn Water. Die doelen zijn gewoon hard, daar zijn we aan gebonden, dus die zullen we moeten halen. Maar op het moment dat je ergens Kaderrichtlijn-Waterdoelen zult halen, dan betekent dat dat je andere doelen misschien dan niet meer helemaal voor een 10 kunt realiseren. En dat is eigenlijk wat hier beschreven staat met die 100%. En uw logische vraag is: ja, maar hoeveel procent dan wel? En daarvan is ons eerlijke antwoord: dat kunnen we nu niet van tevoren helemaal op een briefje geven. Want dat is juist wat je in dat gebiedsproces met elkaar zult moeten gaan bepalen. Nou, er is nogal iets te doen om het NPLG en het LPLG. Dat hoef ik u volgens mij niet te vertellen. Dus we zullen op basis van toch ook duidelijkheid die vanuit Den Haag komt – en dan kan collega Faassen me zo meteen nog wel even aanvullen – op basis van duidelijkheid die hopelijk vanuit Den Haag komt, instrumenten die ons ter beschikking staan, zullen wij in dat gebiedsproces moeten kijken: oké, wat is dan realistisch haalbaar, en wat moeten we wettelijk gezien überhaupt gaan halen? En uw vraag is: waar komen wij als PS dan bij in beeld? Ik denk dat een belangrijk proces daarbij uiteindelijk gewoon het POVI-proces gaat zijn, waarin wij gaan inzoomen op die gebieden. En waarin je bijvoorbeeld gaat zeggen: in dit gebied wil niet zeggen dat je daar geen enkele andere functie meer mag, maar zien wij bijvoorbeeld dat de hoofdopgave natuur is, of juist ook dat dit goede landbouwgronden zijn die in stand moeten blijven. En op basis van dat niveau zul je richting moeten geven als overheid. Dat is ook wat de ondernemers in dat gebiedsproces aan Van den Ingh hebben aangegeven: wij verwachten vanuit die overheid dat die duidelijkheid geeft welke sectoren in bepaalde gebieden nog de meeste toekomst hebben en welke misschien minder kansrijk zijn. En hier staat dus heel duidelijk dat dat in dit gebied bijvoorbeeld de melkveehouderij is, en veel minder voor intensieve akkerbouwteelt en dat daar minder toekomst voor is. En dat is perspectief wat voor sommige ondernemers misschien niet fijn is, als je bijvoorbeeld een intensieve teelt hebt op het gebied van akkerbouw. Maar dat geeft wel duidelijkheid. En dat is eigenlijk wat de ondernemers hier vragen. En dat betekent dus ook dat als je dadelijk stimulerende instrumenten ... [1:09:29] – bijvoorbeeld, agrarisch natuurbeheer komt structureel € 500 miljoen voor beschikbaar – stel, je hebt daarmee een mogelijkheid om een sector als de melkveehouderij te steunen, dan zou je dus in dit gebied bijvoorbeeld op die sector wat extra in kunnen zetten. Dat wil niet zeggen dat je dan meteen andere sectoren daar een streep doorheen zet, maar dat betekent dat je daar minder focus op legt in je instrumentarium. En daarbij zul je continu naar die veertien doelen moeten kijken. En u vraagt nog: kunnen we daar niet een vijftiende doel aan toevoegen? Ja, we zijn het denk ik eigenlijk helemaal met u eens dat alles uiteindelijk wel kosteneffectief moet zijn, en dat het wel ten opzichte van wat je erin investeert ook weer wat moet opleveren. Maar dat staat überhaupt al in de financiële paragraaf van het LPLG. Dus wat ons betreft is dat überhaupt een basisuitgangspunt onder onze hele aanpak, en hoeven we dat niet nog een keer expliciet als doel te benoemen. Dat zou in ieder geval onze insteek zijn. Maar laat ik zeggen, we zijn het van harte met u eens dat ook continu in het vizier moet staan dat het uiteindelijk wel doelmatig moet zijn hoe je je middelen besteedt. Dat is voor ons een basisuitgangspunt.

Gedeputeerde Faassen: Misschien als aanvulling, het hele NPLG is natuurlijk één grote onzekerheid. En waar wij naar kijken, ook met de nieuwe regering, is: welke middelen krijgen we ter beschikking. Dat zal uiteindelijk ook bepalend zijn welke doelen we kunnen halen in een bepaald gebied. En waar wij naar kijken is ook richting regering: in hoeverre blijven wij als Provincie in the lead. Als we een gebiedsgerichte aanpak willen doen, dan moet het vanuit onderop komen. Dat hebben we steeds gezegd. En dan moeten wij als Provincie in the lead zijn. En dat is de grote vraag: in hoeverre die middelen, bijvoorbeeld agrarisch natuurbeheer, rechtstreeks naar de Provincie komen, dat wij daar over kunnen beschikken en dat het niet van bovenaf komt. Dus ik ga ervan uit – en dat hoop ik ook, en daar zullen we ook naar streven richting overheid – dat wij *in the lead* komen als er middelen komen, die we dan in zo'n gebied samen met ondernemers van onderop kunnen organiseren. En je ziet dat die behoefte er enorm is. Iedereen snapt dat we een beweging moeten gaan maken, ook in

dat gebied, met name hier. Afgelopen week zijn we daar nog eens over geïnformeerd. En je ziet daar een enorme behoefte ook van die ondernemers. En een stukje duidelijkheid, een stukje financiering om dat proces in gang te zetten. En laat me zeggen dat ik een goed hoop heb dat we die middelen gaan krijgen. Maar dan spreek ik misschien wat voor mijn beurt. Maar die hoop heb ik wel. En we hebben contact met de minister. Een minister die ook aan ons vraagt: zeg ons wat jullie willen. Dus ja, ik zie daar toch potentieel mogelijkheden, laat het me zo zeggen. Maar het is duidelijk dat we afhankelijk zijn van de middelen die we gaan krijgen, om zo'n gebiedsproces in gang te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Koopman, is deze beantwoording voldoende of heeft u nog een verhelderende vraag?

Mevrouw Koopman (VVD): Ik ben heel blij met dit antwoord, en zeker ook met het aspect dat de inzet van middelen en het effect ervan, dat dat een uitgangspunt ook is. Dus ja, heel tevreden met de beantwoording. Dank u wel.

De voorzitter: Dus complimenten voor deze beantwoording. Dan schors ik nu voor ongeveer tien minuten de vergadering. Nog niet alle sprekers zijn aanwezig. Maar ik stel voor dat we proberen tussen 11.17 uur en 11.20 de vergadering te hervatten. En dan heb ik zo'n heel leuk belletje, dat hoort u vanzelf. Er staan beschuitjes en dergelijke buiten, zoals aan het begin van de commissie is vermeld. En dan zien we elkaar zo weer. De vergadering is geschorst.

[SCHORSING]

8.2. Toepassing AEC-bodemas (Beaumix) bij verbreding A2

De voorzitter: Dames en heren, ik zie dat iedereen weer op zijn plek zit en dat betekent dat ik de vergadering heropen. Goed. We gaan verder met agendapunt 8.2. Daar hebben zich drie sprekers voor gemeld. Twee van die sprekers zijn al in huis. We gaan starten met die eerste twee sprekers. In principe zouden we om 11.30 uur ook starten met het agendapunt. Ik denk, hoop en verwacht dat de derde spreker dan ook in huis is. Anders zullen we dan nog heel kort een momentje schorsen. Dus alvorens we starten met de bespreking van agendapunt 8.2 geef ik eerst het woord aan onze sprekers. Als eerste vraag ik mevrouw Stroeken. Zij spreekt in namens Milieudefensie en heeft daarvoor vijf minuten. U mag daar plaatsnemen, op de stoel van de spreker. Dan zet ik voor u een timer aan. Als u klaar bent, mag u beginnen. Mevrouw Stroeken.

Mevrouw Stroeken: Goedemorgen allemaal, allen hier aanwezig, alle Statenleden. Ik ben Mieke Stroeken van Milieudefensie. De overheid is er voor de burger. Zowel gemeenten als Provincie, waterschap en het Rijk staan in dienst van de burger. De overheid moet ons, de gewone mensen, met haar goed gefundeerde kennis beschermen tegen invloeden die het leven van mensen, maar ook van dieren en planten, in gevaar brengen. Op 12 september 2022 hebben de Provincie Limburg, het Waterschap Limburg en de gemeenten Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein een overeenkomst gesloten met Rijkswaterstaat over de verbreding van de A2 in Midden-Limburg. Als je het conceptrapport van 12 november 2015 van Rijkswaterstaat leest, wordt het een win-winsituatie, zowel voor mensen, dieren en planten enerzijds als de bedrijvigheid in Limburg anderzijds. Na vele jaren gaat het dan eindelijk gebeuren. In de haven van Stein ligt al een grote berg Beaumix klaar om de ondergrond van de A2 te verstevigen. Maar een alarmerend bericht in De Limburger over de met Beaumix verontreinigde vernieuwde N206 in Katwijk deed bij heel veel mensen in Limburg de bellen rinkelen, want de verontreinigingen in Katwijk in 2022 waren serieus. Daar zouden bewoners batterijen en andere verontreinigingen aangetroffen hebben in de lagen Beaumix. Men had het over

duizenden batterijen, zo zegt Rijkswaterstaat in een brief van 20 augustus jongstleden. ‘Maar,’ zo sust de overheid, ‘Katwijk was een foutje en het aantal batterijen werd schromelijk overdreven.’ Er werd met geen woord gerept over de andere verontreinigingen. Maar, aldus de media van Katwijk, die inderdaad melding maken van batterijen, maar meer praten over de schadelijke stoffen, ook uit de batterijen, waaronder zware metalen die gevonden zijn in de kelder onder de betreffende weg ... In die kelder wordt al het regenwater van de weg en de berm opgevangen. Dit water is zo verontreinigd dat het niet afgevoerd mag worden naar het oppervlaktewater. Over deze zware metalen heeft Rijkswaterstaat niets gezegd in haar bericht van 20 augustus 2024. Waarom wel batterijen noemen en niet de uitspoeling van zware metalen, waarvoor naderhand een extra drainagesysteem aangelegd moest worden en waarvan de gemeente Katwijk zegt het afvalwater van de weg gedurende tien jaar te moeten monitoren? Zo sust Rijkswaterstaat verder. ‘Mensen, maak u geen zorgen. De normen zijn aangescherpt en de troep is nu veilig. Het afval uit de verbrandingsoven die onder het wegdek van de A2 komt blijft binnen de norm.’ Maar ik heb gelezen dat het nog vele jaren onderzoek vergt voordat duidelijk is of Beaumix inderdaad niet uitspoelt naar het grondwater, want dat kun je niet binnen één jaar – Katwijk – registreren. Stel dat naderhand blijkt dat het waterwingebied vanaf Roosteren tot en met Susteren toch vervuild is met schadelijke stoffen, waaronder zware metalen, wordt de norm dan gewoon aangepast? Zou kunnen, met het huidige politieke klimaat, waarin het milieu een lachertje is. Wie moet ik geloven? Ik geloof in ieder geval niet de praatjes van Rijkswaterstaat en Boskalis. Ik krijg meteen visioenen van Tata Steel en DuPont, waar ook alles mooi binnen de norm bleef, zo zei onze overheid. Niet dus. Met alle gevolgen voor de omwonenden tot op de dag van vandaag. Ook wij hebben ons binnen de normen blijvend ... Ook wij in Limburg hebben ons binnen de normen blijvend groot bedrijf ... Maar eens zal ook Chemelot toch met de billen bloot moeten, want dat bedrijf zit ook in ons drinkwater. Én Chemelot, én Beaumix, dat kan ons drinkwater niet aan. Maar ik ben ontzettend blij dat tot nu toe onze Limburgse overheden, behalve de gemeente Stein, de poot stijfhouden en niet zwichten voor de flauwe, bijna beledigende, kinderlijke verklaringen van Rijkswaterstaat en Boskalis. Mooie woorden staan er in het rapport van 2015. Men heeft het over de ecologische verbinding met het NNN, het Natuurnetwerk Nederland. Prachtig, als dat er daadwerkelijk komt. Flora en fauna zullen een geweldige ervaring krijgen en wij mensen worden niet meer geconfronteerd met al het wegverkeer dat sneaky sluiproutes door onze mooie dorpen neemt. Als laatste, ik vraag me oprecht af: is de verbreding van de A2 op dit moment nodig? Ik weet wel dat het niet in het agendapunt hoort, maar de verbreding, zo zegt het rapport uit 2015, zou goed zijn om al het verkeer van onze drukke bedrijvige provincie in goede banen te leiden, want, zo werd gesteld, VDL met 4000 werknemers wil haar gebied drastisch vergroten en daar zijn nog meer werknemers voor nodig. Maar VDL is weg en het eeuwenoude bos in Born heeft het nakijken. Ook MAA zou haar activiteiten uitbreiden en daarbij meer behoefte hebben aan werknemers. Recent had het vliegveld, overheidsdiensten en bedrijven meegerekend, niet meer dan 250 daadwerkelijke arbeidsplaatsen, want er wordt bijna niet meer gevlogen.

De voorzitter: Mevrouw Stroeken ... Mevrouw Stroeken, u bent ruim over uw spreektijd heen. Kunt u tot een afronding komen?

Mevrouw Stroeken: O. Ja, ik rond het even af. Ik hoop dat u allen die mogen stemmen over het gebruik van Beaumix zich niet laat intimideren van de mooie verhalen van een grote ondernemer als Boskalis en Rijkswaterstaat, dat een erg kinderlijk weerwoord bedenkt om Beaumix door onze strot te duwen. Het is ontzettend belangrijk dat er echt gedegen onderzoek komt naar de werkelijke veiligheidsrisico's van dit afvalproduct. Ik dank u heel hartelijk, ook namens Milieudefensie. O ja, ik moet blijven zitten. Sorry.

De voorzitter: Ja. Dank, mevrouw Stroeken. U mag wel even uw microfoontje uitzetten als u wilt.

Mevrouw Stroeken: Uit?

De voorzitter: Ja. Dan kijk ik heel even rond of er vragen zijn vanuit de commissie en ik zie een vraag van mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel voor het inspreken. Ja, ik neem aan dat misschien door de tijdsspanne – u mag vijf minuten spreken – enige zaken niet belicht zijn. Ik had de vraag: bent u op de hoogte van het onafhankelijke onderzoek wat plaats heeft gevonden in Katwijk? U refereerde aan Katwijk. Bent u ook op de hoogte van de tienjarige monitoring die plaatsvindt? Bent u er ook van op de hoogte dat er in het riool, met toestemming van het hoogheemraadschap, geloosd mag worden? Dat zijn mijn drie vragen.

Mevrouw Stroeken: Ik heb daar inderdaad zijdelings over gelezen, maar ik ben geen expert. Ik moet het halen uit de media. Ik heb gehoord inderdaad dat de gemeente Katwijk op een gegeven moment gemonitord heeft en dat het inderdaad binnen de norm zou blijven, maar dan vraag ik mij af: is dat lang genoeg gemonitord? De gemeente Katwijk zegt zelf: we monitoren tien jaar. Dus over tien jaar denk ik dat er wellicht een meer veilige conclusie getrokken kan worden. Ik lees ook dat Boskalis zelf ook monitort. Dan hebben ze het over het afvalproduct, waar dan water overheen gegooid kon worden, waarbij wordt gekeken wat er in die uitspoeling zit. Ja, dan denk ik met mijn blote verstand; ik ben een leek. Dan denk ik: nou ja, één keer water eroverheen spoelen, hoelang duurt het dan voordat dan gekeken wordt... Hoelang blijft dat water eroverheen spoelen en hoeveel uitspoeling is er dan? Dus ik vraag me dan af... Ik denk dat de tijd veel meer zou oplossen en niet van die kortstondige onderzoeken. Ik vind dit nogal kort, één jaar nadat die weg in gebruik is genomen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan dank ik mevrouw Stroeken. U mag de rest van de vergadering vanaf de publieke tribune volgen. Dan vraag ik de tweede spreker. Dat is mevrouw Kluivers. Zij spreekt in namens de actiegroep Stop A2 Verbreding. Ook u heeft vijf minuten om in te spreken.

De heer Ijpelaar (CDA): Mevrouw de voorzitter, mag ik misschien even een huishoudelijke mededeling doen? Als u de microfoon iets verder van u af zet, dan kunnen wij het wat beter verstaan. Het is een richtmicrofoon, geen zangmicrofoon.

Mevrouw Kluivers: Ik was niet van plan om te gaan zingen.

De voorzitter: Dan zitten we nu ... U moet wel dichtbij genoeg zijn, zodat u ook goed verstaanbaar bent voor de band. Dat blijft altijd...

Mevrouw Kluivers: Beter zo?

De voorzitter: Ja. U bent goed verstaanbaar. Ik geef het woord aan mevrouw Kluivers namens actiegroep Stop A2 Verbreding.

Mevrouw Kluivers: Dank u wel, voorzitter. Geachte commissieleden, Statenleden. Ik ben Kirsten Kluivers en ik sta hier of ik zit hier vandaag namens actiegroep Stop A2 Verbreding. Dat is een naam die voor zich spreekt. Om verschillende redenen vinden wij de geplande verbreding van de A2 überhaupt geen goed idee. Eén van die redenen waarvoor we hier zijn is het gebruik van Beaumix, een bouwstof die een grote bedreiging vormt voor de gezondheid van mensen in Limburg en ons milieu. Beaumix is geen onschuldig bouw materiaal, zoals aannemer Boskalis doet voorkomen. Het

wordt gemaakt van de as van verbrand afval en is verontreinigd met gevaarlijke stoffen, waaronder zware metalen, zoals lood, cadmium en het zeer giftige antimoon, stoffen die uiterst schadelijk zijn voor de gezondheid van mensen en het milieu. Deze toxische stoffen kunnen uit Beaumix vrijkomen en de bodem en het grondwater vervuilen. De gevolgen hiervan zijn ernstig. Mensen in de nabijheid kunnen via lucht, drinkwater of voedsel blootgesteld worden aan deze gevaarlijke stoffen. Dit is geen abstract gevaar, maar een reëel risico, bijvoorbeeld, zoals net ook al genoemd, in Katwijk, waar Beaumix al is toegepast. Het heeft tot milieuproblemen geleid en enorme bezorgdheid onder de bevolking. Er zijn verontrustende berichten naar buiten gekomen over ernstige vervuiling van bodem en water door de verspreiding van deze toxische stoffen. Het grond- en oppervlaktewater in Katwijk wordt de komende tien jaar zelfs gemonitord op de mogelijke effecten van Beaumix. De gezondheid van de lokale bevolking is door het gebruik van deze Beaumix potentieel in gevaar gebracht. Deze situatie toont pijnlijk aan dat de beweringen van Boskalis over het verwijderen van gevaarlijke stoffen uit Beaumix niets meer zijn dan vage beloften die de realiteit niet dekken. Wij kunnen en mogen niet dezelfde risico's nemen met de gezondheid van de inwoners van Limburg en ons milieu. Een belangrijke bepaling in onze Omgevingswet is het voorzorgsbeginsel. Deze verplicht bedrijven en overheden om geen risico's te nemen als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat er negatieve gevolgen kunnen zijn voor het milieu of de gezondheid. Zand, grind en betongranulaat zijn bewezen veilig en effectief. Waarom zouden we dan kiezen voor een omstreden en giftig materiaal als deze veilige en duurzame alternatieven beschikbaar zijn? Als actiegroep Stop A2 Verbreding dringen wij er dan ook met klem op aan dat u zich krachtig uitspreekt tegen het gebruik van Beaumix en pleit voor duurzame alternatieven. Niet alleen in het stuk waar de A2 door een grondwaterbeschermingsgebied verloopt, maar langs het gehele geplande traject, want ook buiten het grondwaterbeschermingsgebied bestaat het risico dat het grondwater door uitspoeling zal vervuilen, met alle mogelijke gevolgen van dien. Hoewel de Provincie Limburg mogelijk niet direct verantwoordelijk is voor de uitvoering van dit project, heeft u wel de macht, invloed en morele plicht om druk uit te oefenen op Rijkswaterstaat en Boskalis. Uw invloed kan het verschil maken tussen een schadelijk project en een verantwoorde veilige keuze voor de toekomst van Limburg. Wij roepen u dringend op om geen compromissen te sluiten ten aanzien van gevaarlijke materialen, zoals Beaumix. Sta op voor onze gezondheid en de bescherming van onze natuur. Laat uw stem horen en eis dat er geen giftige Beaumix wordt gebruikt bij de verbreding van de A2. We moeten samen opkomen voor een veilige en gezonde toekomst voor alle inwoners van Limburg. Dank u wel.

De voorzitter: Dan dank ik mevrouw Kluivers. U bent keurig binnen de tijd gebleven. Ik kijk even rond bij de commissie of er verhelderende vragen zijn aan mevrouw Kluivers. Ik zie een vraag van mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid. Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, heel hartelijk dank voor het inspreken. Een korte vraag: hoeveel mensen vertegenwoordigt u als actiegroep?

Mevrouw Kluivers: Dat kan ik nou nog niet exact zeggen. We hebben vanochtend brieven aangeboden aan de Gedeputeerden en dat waren er bijna 250. Dus ik kan u in ieder geval zeggen dat we sowieso 250 mensen vertegenwoordigen hier. Ja, de actiegroep bestaat uit lokale burgers, mensen, milieuorganisaties van hier en elders uit het land. En we zijn net gestart, dus het kan nog groter worden. Ja.

De voorzitter: Ik zie een vraag vanuit de CDA-fractie. De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, dank voor het inspreken. Ik vroeg me ... We vroegen ons af: bent u ook tegen de verbreding van de A2 als er geen Beaumix wordt gebruikt?

Mevrouw Kluivers: Als actiegroep zijn wij ook tegen de verbreding van de A2 als geen Beaumix wordt gebruikt. Ja.

De voorzitter: Ik zie verder geen vragen vanuit de commissie, dus dan dank ik mevrouw Kluivers. Dan geef ik tot slot het woord aan de heer Sprangers. Hij spreekt in namens Stichting Natuurlijk Geuldal. Zodra u gaat zitten heeft ook u vijf minuten spreektijd. Ga uw gang.

De heer Sprangers: Geachte aanwezigen, gebruik van Beaumix in Limburg moet voorkomen worden. Stichting Natuurlijk Geuldal geeft u daarom enige juridische handvatten om de toepassing van dit dubieuze spul tegen te gaan. Ik begin met de Grondwet, artikel 21: Milieu. De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Deze zorgplicht uit zich onder meer in de Wet bodembescherming, artikel 13. Ieder die op of in de bodem handelingen verricht – hier is bedoeld het brengen van afvalstoffen op of in de bodem – en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen de bodem kan worden verontreinigd of aangetast, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die verontreiniging of aantasting te voorkomen. Boskalis dient onomstotelijk aan te tonen dat met de toepassing van die Beaumix absoluut geen gevaar voor verontreiniging bestaat. Dan de notitie over wettelijk verplichte kerntaken van de Provincie Limburg. De Provincie zorgt voor milieu, energie en klimaat. De omgeving, lucht, land en water moeten veilig en schoon zijn. Ik herhaal: de omgeving, lucht, land en water moeten veilig en schoon zijn. Bron: Provincie Limburg. Omgevingsvergunning. In de Limburgse Omgevingsverordening is opgenomen dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een weg in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied te wijzigen als het niet gaat om de gebruikelijke onderhoudswerkzaamheden. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend als de wijziging niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's van de kwaliteit van het grondwater. Het zal dan gaan om de vraag of, indien het toe te passen materiaal voldoet aan die voorgestelde wettelijke eisen en normen, Besluit bodemkwaliteit, er toch sprake zal of kan zijn van een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Deze risico's nu blijken overduidelijk aanwezig. SNG, Stichting Natuurlijk Geuldal dus, wijst er nog op dat door de aanwezigheid van water in ondoorlaatbare bodemlagen vervuild water zich horizontaal zal bewegen en alsnog in grondwaterbeschermingsgebieden terecht kan komen. Dit feit wordt volkomen genegeerd. Dan het voorzorgsprincipe. Een markante uitspraak van de rechtbank in Roermond in mei dit jaar. Een lelieteler kreeg een verbod op goedgekeurde bestrijdingsmiddelen opgelegd. De rechter beriep zich hierbij op het zogeheten voorzorgsprincipe. Hoewel de middelen zijn getest en goedgekeurd biedt dat niet de garantie dat ze veilig zijn, aldus de rechtbank. Het voorzorgsprincipe stelt dat de autoriteiten en bedrijven niet op hun handen moeten zitten bij onzekerheden. Het draagt ze op maatregelen te nemen, ook als de risico's nog onzeker zijn, maar er een aannemelijke kans bestaat op onherstelbare schade. Volgens hoogleraar Privaatrecht Elbert de Jong moet het voorzorgsprincipe worden toegepast in gevallen waarin je ernstige vermoedens en kennis van ernstige risico's hebt en er aanwijzingen zijn dat bestaande regels niet voldoende zijn, want burgers moeten extra beschermd worden tegen eventueel falen van de overheid. Ofwel, de rol van de rechter is nodig indien overheden mens en milieu onvoldoende beschermen tegen mogelijke vervuiling en gezondheidsschade. Het geval Beaumix is overduidelijk zo'n situatie. Conclusie. Er zijn genoeg juridische handvatten om Boskalis te laten afzien van het gebruik van Beaumix. Het vraagt alleen wat moed van GS en PS om dit voor de rechter te laten komen. Stichting Natuurlijk Geuldal verwacht dat u in het belang van de gezondheid van de Limburgers alles in het werk zult stellen om de toepassing van Beaumix tegen te gaan. Dank u.

De voorzitter: Ik dank de heer Sprangers als inspreker en ik kijk even rond bij de commissie of er nog verhelderende vragen zijn richting de heer Sprangers. Nee. O, ik zie een vraag van mevrouw Boven van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Ja, ik heb één vraag. U zei op een gegeven moment dat die Beaumix niet waterdoorlatend is en dat door de horizontale uitspoeling toch die lozing op het grondwater in de gebieden naast de weg kan plaatsvinden. Heb ik dat goed begrepen?

De heer Sprangers: Nee, niet helemaal. In de omgeving van het waterwingebied is uit onderzoeken gebleken dat er waterondoorlaatbare lagen zijn. Dus het kan zijn dat je 5 kilometer verderop Beaumix toepast, dat het uitspoelt, dat er allerlei gif in het grondwater terechtkomt. Vanwege die ondoorlaatbare, waterondoorlaatbare lagen kan het zijn dat via de stroming die daarin plaatsvindt toch nog dat gif in de richting van het waterwingebied kan stromen. Dus je hebt een bufferzone nodig van een bepaald aantal kilometers als die rommel toch nog wordt toegelaten. Ben ik duidelijk?

De voorzitter: Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja. Ja, bijna. Ik begrijp wat u zegt, maar u zegt dus eigenlijk dat dat vervuilde water, wat op de weg ... Het water komt op de weg terecht. Dan vindt er... Dan neemt dat water die stoffen van die Beaumix op. Dan is het redelijk onvoorspelbaar waar dat water ook terechtkomt.

De heer Sprangers: Ja, inderdaad. Dat geldt dus voor gebieden of voor het gebied buiten het grondwaterbeschermingsgebied. Dus je hebt daar een bufferzone voor nodig van een aantal kilometers als het spul wordt toegelaten, om er zeker van te zijn dat het gif niet alsnog via onderaardse stromingen in het waterwingebied terechtkomt.

De voorzitter: Goed. Dan dank ik de heer Sprangers. Wilt u uw microfoontje uitzetten? Ja. Dan mag ook u het vervolg van dit debat in de commissie op de publieke tribune volgen. Mevrouw Boven kijkt mij ontdaan ... Ah. Oké. Oké. Goed. Dan gaan we verder met de behandeling van agendapunt 8.2, toepassing AEC-bodemas (Beaumix) bij verbreding A2. Ik geef zo eerst het woord aan de heer Sol van de fractie GroenLinks en de Partij voor de Dieren, mevrouw Boven, omdat zij dit onderwerp hebben geagendeerd. Ik roep daarbij even in herinnering dat het niet de bedoeling is om vanaf de publieke tribune te klappen, juichen, joelen of wat dan ook. Dat hoort volgens ons Reglement van Orde niet bij een vergadering in deze zaal. Ik ga er gewoon van uit dat we in alle rust deze vergadering kunnen voortzetten. Anders zullen we moeten schorsen en allerlei andere dingen moeten doen. Dus dat gezegd hebbende geef ik allereerst het woord aan ... Ik weet niet of het eerst de heer Sol is en mevrouw Boven, maar ik ga er even van uit ... De heer Sol namens de fractie van GroenLinks. Daarna krijgt de Gedeputeerde de gelegenheid om te beantwoorden. Daarna maken we een rondje langs de commissie. Dan weet iedereen waar hij aan toe is. De heer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Allereerst dank aan het bankje achter mij, want als de pers dit niet had opgepikt, dan was het in ieder geval aan mij ongemerkt voorbijgegaan. Dank aan alle insprekers. Wij hebben gedetailleerde vragen gesteld. Die ga ik hier niet herhalen. Ik ga vooral proberen om de discussie misschien wel heel simpel te maken. Wij hebben een eigen Provincie die zegt: wij willen geen Beaumix. Sterker nog, wij willen geen bodemas. Wij hebben een aantal gemeenten, betrokken gemeenten, in het gebied, die zeggen: wij willen dit niet. Los van de vraag of het wettelijk gezien mag of kan, zij hebben dat al gezegd. Ik denk dus uiteindelijk dat de hamvraag

voor ons is, als commissieleden, als Staten: als wij dit niet willen, gaan we het dan oké vinden dat op gezag van Rijkswaterstaat één derde van de jaarproductie van alle AVI-centrales in Nederland aan bodemas in de Limburgse grond verdwijnt. Eén derde van de jaarproductie. Als we dat dan vinden is de volgende vraag: welke instrumenten hebben we? Nou, de heer Sprangers heeft er al een aantal genoemd. Maar goed, uiteindelijk moeten we dan toch naar ons College kijken om aan te geven wat zij denken wat kan en wat niet kan. Als het dan toch wordt toegepast in enige mate, hoe kunnen we dan zorgen dat uitgaande van dat voorzorgsbeginsel, dat al vaker is gememoreerd, dat mochten toch negatieve effecten optreden, dat we dat dan ook tijdig in de gaten hebben, voordat dat daadwerkelijk gebeurt. Als laatste de vraag die denk ik bij al dit soort dossiers hoort: welke lessen kunnen we nou eigenlijk trekken uit het feit dat wij iets niet willen – wat eigenlijk ook bij Boskalis, bij de uitvoerder, bekend zou moeten zijn, want die doen ook weleens opdrachten voor de Provincie – en het dan toch gebeurt. Daar wou ik het als aftrapje bij laten.

De voorzitter: Dan kijk ik even naar zijn buurvrouw, mevrouw Boven namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Ik heb hier een aantal aanvullingen op. Die gaan vooral over de lange termijn waarvoor een weg wordt aangelegd. Het blijkt elke keer weer dat schadelijke stoffen... Dat pas vele jaren na de toepassing ervan duidelijk wordt wat de effecten daarvan zijn. Dan heb je het niet over vijf jaar. Dan heb je het soms niet eens over tien jaar. Dat duurt vaak veel langer. Een weg leg je voor dertig, veertig jaar aan en dat spul ligt dus onder die weg. Je kan ook bijna niks meer als blijkt op termijn dat er daar enorme issues zijn. Net zoals wat net ook werd gezegd: de testen die worden gedaan, die passen niet bij wat daar werkelijk gaat gebeuren, want daar ... Op de A2 ontstaan overstromingen. Dan staat er water een hele tijd boven. Dat is heel wat anders dan wanneer je een monster neemt, je de doorlating bekijkt en wat komt er dan uit? Dus dat wilde ik nog benadrukken. En of het mogelijk is om vanuit de Provincie te onderzoeken wat op de lange termijn de consequenties zouden kunnen zijn voor de gezondheid en het milieu, dus als je het echt over de langere termijn hebt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Boven. Zijn er nog aanvullende vragen of is dit voldoende voor nu voor de agendering? Dan kijk ik even naar de zijde van GS voor de beantwoording en dan maken we daarna het rondje langs de commissie. Ik geef het woord aan ik denk Gedeputeerde Van Caldenberg.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, voorzitter, dank. Waarom zitten we hier met zijn tweeën? We zouden hier ook eventueel nog met zijn drieën kunnen zitten. Gedeputeerde Theuns gaat over vergunningverlening Bodem en over water. Gedeputeerde Kuntzelaers gaat over infrastructuur en mobiliteit. Ikzelf ga over het milieubeleid. Dat betekent dat wij als College daar met zijn drieën over gesproken hebben en vervolgens het volledige College. De zorgen die de heer Sol via de kranten heeft vernomen hebben wij voorafgaand ook al besproken met Boskalis en met Rijkswaterstaat, samen met een aantal andere partijen, met de gemeenten, met het waterschap en met WML. Vanmorgen zijn een aantal mensen ons een petitie komen overhandigen. Wij hebben iedereen hartelijk welkom geheten, met koffie en koekjes, zoals we dat in deze Provincie doen. Ten aanzien van de toepassing van Beaumix in de waterbeschermingsgebieden delen wij deze zorgen. Nadrukkelijk moeten we aangeven dat de verbreding van de A2 een onherroepelijk besluit is, wat niet meer ter discussie staat in die zin, waar wij als College ook niet meer op terug kunnen komen. Het is in 2021 al reeds onherroepelijk geworden. We hebben wel nu vernomen dat de toepassing van Beaumix... Daar maken we ons zorgen over. Die gesprekken hebben we gevoerd. Even kijken. Dan kom ik gewoon even concreet denk ik bij de vragen van de heer Sol en mevrouw Boven. Dan gaat het

ook over de afkadering van: waar gaan we dan over? Wij zijn louter bevoegd gezag daar waar het gaat over de grondwaterbeschermingsgebieden. Het bevoegd gezag voor de rest – dat is het overgrote deel van het tracé – ligt bij de gemeenten die er daar zijn. Dus wij kunnen louter en alleen een instrument inzetten in dat grondwaterbeschermingsgebied. Collega Theuns zal daar zo meteen wat meer over zeggen. We hebben inderdaad, zoals de heer Sprangers denk ik terecht zegt, het voorzorgsbeginsel opgenomen. Dat zullen we ook toepassen. Dat hebben we jullie eerder in de beantwoording van de vragen van volgens mij de heer Sol en ook de vragen van de fractie van LOKAAL-LIMBURG al laten weten. Dus wij zullen ons maximaal inspannen om het gebruik van Beaumix niet op onze Limburgse bodem toe te staan, voor zover dat binnen onze mogelijkheden ligt. Even kijken. Dan... Even kijken. Dan stelt de heer Sol de vraag: wat zou dat nog kunnen betekenen als er toch negatieve gevolgen zijn? Wij kunnen uiteindelijk Rijkswaterstaat vragen om monitoringsmaatregelen om zaken in de gaten te houden. Rijkswaterstaat verkent daartoe de mogelijkheden op dit moment. Welke lessen kunnen we dan trekken? Dan kijk ik even naar collega Theuns of hij daar dadelijk iets over gaat zeggen. Dat is goed. Dan stel ik voor dat ik het woord aan hem ga geven, via de voorzitter.

De voorzitter: Gedeputeerde Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Dank u, voorzitter. Ja, dank, voorzitter. Misschien ook even iets over de rol die wij als Provincie op dit moment nog hebben. Collega Van Caldenberg zei zojuist terecht: het tracébesluit is gewoon onherroepelijk vastgesteld. Interessant is trouwens wel dat in dat tracébesluit ook staat dat in het grondwaterbeschermingsgebied geen gebruikgemaakt mag worden van stoffen of materialen die tot een verontreiniging van grond- of oppervlaktewater kunnen leiden. Daar komt dus inderdaad de Provincie in beeld. Wij gaan niet over... In het hele tracé hebben wij geen rol, maar er zijn een paar kilometer, een kilometer of vier, tussen Baekhoven en Ophoven ongeveer; daar is het grondwaterbeschermingsgebied... In onze Omgevingsverordening – één van de sprekers zei het ook al, dat is artikel 4:48 – staat vermeld dat het verboden is om zonder Omgevingsverordening een weg aan te leggen dan wel die weg aan te passen als dat niet reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden zijn. Nou, dat is er hier duidelijk aan de hand, dus zal uiteindelijk ook de aannemer – in dit geval is dat Boskalis – bij de Provincie een vergunningaanvraag, een omgevingsvergunningaanvraag, in moeten dienen voor wat betreft de provinciale bevoegdheid, namelijk het beschermen van het grondwater en daarmee uiteindelijk ook direct of indirect het drinkwater. Daar zullen wij als Provincie heel strikt naar kijken, want uiteindelijk kijken we dan ook naar de Drinkwaterwet, waarin staat, in artikel 2 ... Ik moet even op mijn blaadje kijken of ik het goed zeg. Ja, artikel 2, waarin ook de duurzame veiligstelling van openbare drinkwatervoorzieningen gelden als een dwingende reden van groot openbaar belang. Met andere woorden, dat weegt in zo'n procedure heel erg zwaar en het voorzorgsbeginsel – dat werd net ook even genoemd – moet je dan en zullen wij dan ook toepassen, waarbij, als het onduidelijk is of er sprake is van enig risico, je dat risico dus ook zult moeten vermijden. Met die blik zullen wij ook naar de aanvraag van de omgevingsvergunning door de aannemer kijken. Dan heeft het wat mij betreft nu nog geen zin om daarop te speculeren, van 'ja, wat gaat u er dan van vinden?', want wij hebben tot op heden geen omgevingsvergunningaanvraag ontvangen. Maar u mag erop rekenen dat op het moment dat het College die aanvraag krijgt, dat wij met de grootst mogelijke middelen zullen proberen de belangen waar wij voor staan, namelijk het beschermen van het grondwater en de drinkwatervoorziening, te borgen. Dat is denk ik wat ik daar nu over kan zeggen, voorzitter. Ja, misschien nog even de lessen van de heer Sol. Sorry, die vraag werd nog doorverwezen. 'Ja, wat kunt u daarvan leren?' Uiteindelijk gaan uw Staten over de Omgevingsvisie, Omgevingsverordening. Dit artikel, over bescherming van grondwaterbeschermingsgebieden, staat in de Omgevingsverordening. Ja, komend jaar gaan we dat allemaal herzien, dus misschien kunt u met deze casus in de hand dan nog eens naar dat soort

artikelen kijken. Wij zullen zeker zelf ook nadenken over wat daarin nodig is qua aanpassingen om die belangen, waar wij voor moeten staan, zo goed mogelijk te borgen. Laat ik ook nog zeggen, dat was ik ook nog vergeten: er is afgelopen 5 september ook nog een RIVM-rapport verschenen. Er werd ook gevraagd door mevrouw Boven: ja, zou u zelf iets van een studie kunnen doen? Nou, laat nou het RIVM op 5 september een rapport gepubliceerd hebben. Dat heet 'Evaluatie normeringskader (her)gebruik secundaire bouwstoffen'. Daar staat van alles in opgenomen over dingen die aan de hand zouden kunnen zijn, waar vervolgonderzoek voor nodig is, bij het gebruik van dat soort bouwstoffen. Nou, met dat rapport in de hand zullen wij ook zeker nog een keer naar de aanvraag van de omgevingsvergunning kijken op het moment dat die hier binnenkomt. Maar daar ga ik niet op vooruitlopen, want die hebben we nog niet.

De voorzitter: Dan dank ik de Gedeputeerden hartelijk voor hun beantwoording en dan maak ik een rondje langs de commissie. Dan begin ik opnieuw bij GroenLinks.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Het College geeft nadrukkelijk aan wat hun opstelling is voor zover het gaat over die strook waar de A2 het waterwingebied doorkruist. Ik had in mijn vraagstelling ook opgenomen een wat bredere vraag naar de instrumenten. Gemeenten zijn voor het resterende tracédeel bevoegd gezag, maar mij is niet helemaal duidelijk of gemeenten ook in het kader van wat zij aan vergunningen moeten afgeven... Of zij daar eventueel alsnog het gebruik van Beaumix of andere bodemmassen zouden kunnen uitsluiten. Dus ik weet niet of ... Daar gaat dan het College niet over, maar misschien is een heel klein mini-collegetje Milieurecht in dit geval wel toepasselijk. De vraag naar de te leren lessen is wat mij betreft ook vooral denk ik de vraag naar hoe de interactie tussen ons bevoegd gezag en ons bestuurlijk niveau en dan Rijkswaterstaat uiteindelijk op dit soort aspecten beter zou kunnen plaatsvinden. Het blijft toch heel gek dat als je als Provincie zegt 'ja, wij willen dit niet', er dan toch – zeker ook op een zodanige schaal en met een zodanig grote hoeveelheid – ongewenst materiaal in de Limburgse bodem wordt gebracht. Nou ja, goed, misschien moeten we dat inderdaad in het kader van de POVI nog maar eens herbekijken, maar het frappeert mij eigenlijk nog steeds. Ten slotte had ik ook gevraagd ... Ik begrijp ook dat er overleg met gemeenten, met Rijkswaterstaat en met Boskalis nog vorige week heeft plaatsgevonden. Ik vraag voor de goede orde in ieder geval nog maar even of er daar wellicht nog memorabele zaken, die hier gememoreerd kunnen worden, uit zijn gekomen. Daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Dan dank ik de heer Sol. Ik had erbij moeten zeggen dat iedere fractie drie minuten maximaal heeft, maar daar heeft u zich keurig binnen weten te houden, dus dat komt vast goed. Mevrouw Boven namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Ik hoor net in de beantwoording... De beantwoording gaat vooral over het waterbeschermingsgebied. Nu is het zo dat wij voor onze eigen provinciale wegen zeggen: wij willen geen Beaumix gebruiken. Ik denk dat we dat doen omdat we dat als voorzorgsmaatregel doen, omdat we denken dat dat risico's met zich meebrengt. Dat doen wij ondanks dat het goedkoper is om Beaumix eronder te gebruiken, want dat heeft een negatieve prijs. In dat geval beschermen wij onze bewoners. U heeft niet gereflecteerd op wat wij nog kunnen doen, wat u nog gaat doen of wat u zou kunnen doen, om toch ook te zorgen dat het onder de rest van de A2 niet gebruikt wordt.

De voorzitter: Dank, mevrouw Boven. Dan ga ik naar uw buurman, de heer Erkamp namens 50PLUS.

De heer Erkamp (50PLUS): Ja, dank u wel, voorzitter. De bezorgdheid van de Statenleden, mevrouw Boven en de heer Sol, schuiven wij niet zomaar ter zijde. Zo ook de bezorgdheid van derden buiten deze vergadering in het gouvernement, de sprekers. Eenieder moet kunnen vertrouwen op een betrouwbare overheid, die (toezicht op) regels naleeft. Dit is zeer belangrijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan de heer Erkamp. Dan ga ik verder naar de fractie van D66, mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Dank, voorzitter. Allereerst ook heel veel dank richting de sprekers voor hun bijdrage. Het wordt zeker gewaardeerd. Volgens mij zijn er ook al heel veel goede vragen gesteld. Maar wat de antwoorden nu exact betekenen is mij nog niet altijd even duidelijk. Wat D66 betreft is het absoluut ook niet wenselijk als er stoffen worden gebruikt voor infrastructurele projecten die onze drinkwatervoorziening en onze volksgezondheid in gevaar brengen. Volgens mij, als ik dat zo teruglees in de antwoorden op de vragen, deelt het College ook die opvatting. Dus wij begrijpen die zorg dan ook volkomen. Maar dit is natuurlijk een heel ingewikkelde kwestie, juist omdat het om een rijksweg gaat. Alleen deze rijksweg heeft wel heel veel invloed op onze Limburgers. Daarom is ook wel de belangrijkste vraag: wat kunnen we nu eigenlijk als Provincie? Het College geeft ook aan dat er al gesprekken lopen met ik neem aan ook de Rijksoverheid. Maar wat is er dan tot nu toe uit die gesprekken gekomen? Daar ben ik nog wel benieuwd naar. Gedeputeerde Theuns geeft aan dat we voor die vier kilometer bij het grondwaterbeschermingsgebied wel een rol hebben met betrekking tot het vergunnen van een omgevingsvergunning. Maar hebben wij bij die overige kilometers dan helemaal geen invloed of lopen er toch nog ruimtelijke procedures of iets dergelijks richting Rijksoverheid, waarin we eventueel bezwaar zouden kunnen maken. Mochten alle pogingen richting Rijksoverheid niet succesvol zijn, zou het College dan de bufferzone, waar de laatste spreker van Natuurlijk Geuldal het ook over had, om de vervuiling van het grondwaterbeschermingsgebied te voorkomen, ook kunnen overwegen? Tot zover.

De voorzitter: Dan ga ik verder naar mevrouw Berghorst namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst hartelijk dank aan de sprekers en ook hartelijk dank voor het agenderingsverzoek van de collega's. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik in de zomer ook een setje schriftelijke vragen klaar had, maar dat de heer Sol me net voor was. Aaah ... Ja, als we nou eens wat meer zouden samenwerken, dan hadden we niet dubbel werk verricht. Ja, ja, ik heb er ook iets over gelezen. Maar even terug uit de hilariteit. De PvdA maakt zich echt grote zorgen over wat hier nu ontstaat. We zijn ook erg onaangenaam verrast door deze toch wel plotselinge move vanuit Rijkswaterstaat en Boskalis. Ik deel met mevrouw Wesseling de behoefte om te weten wat er nou uit die gesprekken komt met de Rijksoverheid, met Rijkswaterstaat en met Boskalis. Hoe wordt eigenlijk gereageerd op toch wel de maatschappelijke onrust die dit veroorzaakt? Dus daar graag een reflectie op van het College. Het College zegt zich maximaal te gaan inspannen om dit niet toe te staan. Zou het College kunnen duiden wat daar dan onder valt? Maximaal inspannen; ja, dat is een nogal rekbaar begrip. Dus ik zou wel graag wat duiding willen hebben over wat dat betekent. Wat mij net opviel aan de beantwoording van Gedeputeerde Theuns was dat hij zei dat dit eigenlijk afgezekerd is in een tracébesluit, dat we geen stoffen gebruiken die vervuilen voor bodem en grondwater. Ik vind het wel bijzonder om dan vervolgens te moeten concluderen dat ondanks dat je dat afzekert in een tracébesluit, wat in essentie natuurlijk gewoon een onderlinge afspraak is over hoe je een project gaat uitvoeren, dat dan toch genegeerd wordt. Als wij aan de andere kant zo'n zelfde frats zouden uithalen, dan heeft dat wel consequenties voor de verstandhouding onderling en zo. Ik ben wel gewoon benieuwd of het College vindt dat dus de gemaakte afspraak niet wordt nagekomen en wat daar dan de consequenties van zijn. Tot slot nog

even een vraag, gewoon ter geruststelling: wij doen als Provincie natuurlijk heel erg veel aan wegaanleg en ook heel erg veel aan het verbouwen van wegen en het onderhoud van wegen. We hebben daarbij ook de doelstelling dat we dat proberen zo circulair mogelijk te doen. Ik lees dat de Provincie niet voor het gebruik van Beaumix is. Maar betekent dat dan ook dat we dit product of soortgelijke producten in het verleden ook niet gebruikt hebben voor onze wegen? Ik zie daar nu twee bestuurders kijken en denken: dit is wel een ingewikkelde vraag, mevrouw Berghorst. Ik snap dat best wel, want daar had mijnheer Kuntzelaers misschien toch voor aan de tafel moeten zitten. Maar misschien dat u gewoon kunt toezeggen dat u dat eventjes navraagt en erop terugkomt. Dank u wel.

De voorzitter: Daar mag u nog even over nadenken, wat uw antwoord wordt, want we gaan verder naar de heer Loomans van de fractie Horizon.

De heer Loomans (Horizon): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook mijn dank richting de sprekers en voor de goede vragen die ik al gehoord heb voor mijn collega's. Ik heb nog twee vragen die ik nog niet gehoord heb. Er werd al even door mevrouw Boven vermeld dat Beaumix waarschijnlijk negatieve kosten heeft. Met andere woorden: ik heb een afvalstof en als jij die van mij afneemt en die mooi ergens lekker verstoppt, zodat er niemand bij komt, dan krijg je waarschijnlijk geld toe. Als dat inderdaad zo is, dat Beaumix negatieve kosten heeft, wij zouden uiteindelijk geen Beaumix willen en de weg moet opgehoogd worden met zand en grind, over welke financiële delta praten wij dan eigenlijk? Met andere woorden: hoeveel geld besparen we ons nu door dit risico te gaan nemen? Hebben we het dan echt over substantieel geld of gaat het eigenlijk over twee keer niks? Dat is mijn eerste vraag. Het tweede is: als men suggereert dat de Beaumix nu veilig onder de weg wordt opgeborgen en ik hoor tegelijkertijd 'het is as' ... As suggereert eigenlijk: het is een heel licht materiaal, wat lekker wil stuiven. Met andere woorden: op het moment dat ik mijn as op de weg ga verdelen, voordat de asfaltlaag eroverheen gaat, hoe groot is de kans dat die as alle kanten op waait en even later in de weilanden ook naast de weg te vinden is? Ook over dertig jaar, als de weg een keer gereviseerd moet worden, dan moet dat materiaal ook weer ergens naartoe. Wat doen we er dan mee? Gaan we er dan weer een laagje overheen gooien? Dan is eigenlijk mijn vraag: hoeveel landbouwgrond hebben wij tussen de distributiedozen nog vlak naast de A2 waar dat materiaal dan ook terecht zou kunnen komen en hoe concreet is er dan een risico voor landbouwproducten die bij wijze van spreken heel dicht in contact met die Beaumix komen. Dat heeft een ander risico dan doorspoelen. En dan tot slot had ik eigenlijk nog een vraag – ja, ik weet niet, een voorstel of een vraag – aan mijn collega's: hebben wij hier vandaag een meerderheid om namens Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten alsnog een brief aan Rijkswaterstaat te sturen met onze zorgen en het vriendelijke doch dringende verzoek om naar een alternatief te gaan zoeken? Dan hebben wij echt gedaan wat wij kunnen doen. Dank.

De voorzitter: Goed. Dat lijkt me een interessante vraag. Misschien moeten we daar even aan het einde van de behandeling van dit agendapunt op terugkomen, ook in welke vorm. Ik zou me ook kunnen voorstellen dat dat een motie is of een andersoortige vorm. Maar daar komen we even op terug aan het einde, want ik geef eerst het woord aan de heer Megens, die vanuit Bergen altijd ettelijke kilometers over die A2 aflegt, namens de PVV-fractie.

De heer Megens (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst, ik ben blij als die A2 dadelijk verbreed is. Dat rijdt een stukje prettiger door in de ochtend. Ja, ik had een viertal vragen, waarvan er twee al beantwoord zijn. Nou, ik had eigenlijk de vraag: wat is de rol geweest van de Provincie bij de aanbesteding en de keuze van bouwmaterialen bij de verbreding van de A2? Welke rol hebben wij daar? Volgens mij is daar helemaal geen rol voor ons weggelegd. Verder weet ik uit ervaring dat je

vier soorten van die Beaumix hebt. Nu is de vraag: welke van deze vier soorten wordt er dadelijk onder die weg gebruikt?

De voorzitter: Tot zover de vragen van de PVV-fractie, denk ik, hè? Oké. Dan ga ik verder aan mijn rechterkant en dan begin ik bij de heer Heldens van Forum voor Democratie.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, dank je wel. Wij delen de zorgen over het gebruik van Beaumix voor de verbreding van de A2. In 2017 is het door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu opgenomen en gevalideerd aan de Eisen Onderbouw. Eén van de redenen hiervoor is dat het bijdraagt aan de circulaire economie, omdat het als secundair materiaal gezien wordt, wat de winning van een primaire grondstof kan besparen. Dit is volgens ons nou typisch iets wat op papier een leuk idee is, maar in de praktijk totaal belachelijk, want je gaat een materiaal gebruiken dat gewoon aantoonbaar slecht is voor de volksgezondheid. Dat moeten we hier in Limburg niet willen. Dat doen we ook niet bij de provinciale wegen, dus dat moeten we ook niet willen op de A2. Verder zijn heel veel dingen al genoemd. Nou ja, we vinden het fijn dat er meerdere partijen zijn die deze zorgen met ons delen. Eigenlijk tot nu toe alle partijen. Zo zie je maar ook dat je niet altijd blind kan vertrouwen op de overheid, want het is wel een goedgekeurd materiaal. Dus fijn dat deze zorgen gedeeld worden. Verder hebben wij geen nieuwe vragen, anders dan die al gesteld zijn.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Heldens. Dan geef ik het woord aan de heer Van den Beucken namens LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja. Dank allereerst aan de insprekers en ook voor een stukje goede onderzoeksjournalistiek, die eigenlijk de basis is van datgene wat we hier nu ter tafel hebben. Laten we maar meteen met de deur in huis vallen: LOKAAL-LIMBURG wil absoluut geen toepassing van Beaumix, niet bij de verbreding van de A2, nergens in Limburg, want die veiligheid en gezondheid van de Limburgers zijn belangrijker dan verdienmodellen of wat dan ook. Eerder hebben we al 20 schriftelijke vragen gesteld, die we beantwoord hebben gekregen. Ook collega's hebben dat gedaan. Ook nu liggen ze weer ter agenda van de aanvragers, GroenLinks, Partij voor de Dieren en ook weer LOKAAL-LIMBURG. Grote zorgen, zorgen om gezondheid en veiligheid van inwoners, ook in Stein, Sittard en Echt-Susteren. Onrust overall. De Provincie verbiedt Beaumix voor de wegen en trouwens de gemeenten ook. Waarom zou dat nou toch zijn? Ja, in ieder geval niet voor de zweetsokken van de wegmedewerkers. Het zijn terechte zorgen. Dat heeft alles te maken met de aard van het spul en het voorzorgsbeginsel. We hebben dat gezien in Katwijk, Zuid-Holland, Valkenburg, Zuid-Holland. Daar ging het helemaal verkeerd. Daar verdronk het kalf in de put. Die put moest gedempt worden. Nu sturen Rijkswaterstaat en Boskalis misschien wel het volgende kalf naar een nieuwe put hier in Limburg. Voor het gebruik van bodemas maakt het ook niet uit of het een snelweg is of een weg van het onderliggende wegennet. Het is gewoon riskant, helemaal als drinkwater aan de orde is, ook in relatie tot de Kaderrichtlijn Water. Waarom zou er nou een verstrakking zijn van de regels, die er komt in 2025? Dat is niet voor niks. Overheden en controlerende instanties zien het gevaar ook. Volgens de nieuwe regels zou er dan nog maar 0,01% van de Beaumix uit batterijen mogen bestaan, dus van 250 naar 50 ton. Nog altijd fors. Waarom wordt er dan niet voorgesorteerd op de nieuwe norm, gebaseerd op nieuwe inzichten? Dat is het eerste. Nou, eerdere ervaringen in Katwijk, de zorgen, het voorzorgsbeginsel, de zorgen hier in dit huis, dat allemaal bij elkaar. Ja, dan denk ik bij mezelf: als je dan zo'n citaat ziet in de krant 'we kunnen ook met zijn allen besluiten dat we weer op een zandweg willen rijden'; dat landt bij ons niet prettig. Ik voelde me eigenlijk eerlijk gezegd hardgrondig in mijn kuit gepikt toen ik dat las en niet serieus genomen. Ik vond dat niet best. We willen straks niet hebben dat onze inwoners bij het gemeenschapshuis of waar dan ook alleen nog maar flesjes bronwater kunnen gaan halen om te drinken, omdat ze niet uit de kraan kunnen drinken. Heel

zorgelijk. Dan gaan we even naar de beantwoording van de vragen. Dit keer waren het schriftelijke technische vragen die we gesteld hebben. Daar blijkt ook weer uit, uit de beantwoording van één der vragen – dat gaat dus om normen en toegestane hoeveelheid batterijen – dat de Provincie zelf ook niet voldoende informatie heeft. Dat maakt het alleen maar goed als we daar een informatiesessie over zouden krijgen. Hebben we het nou over 1 batterij per 2000 ton of 1 ton batterijen per 2000 ton, want de norm is 0,05% nu. Hoeveel batterijen mogen dat zijn? Dat weten we niet. Ik sluit even af nog met te vermelden dat we het antwoord op vraag 9 natuurlijk ook nog moeten afwachten. We hebben natuurlijk ook ... Als we het dan toch hebben over Rijkswaterstaat en van bovenaf dingen aan ons opleggen, dan hebben we ook nog een NOVI-planmonitor. Die NOVI-planmonitor rept over de gevolgen van verstedelijking aan infrastructuur voor de omgeving. Wat zegt die NOVI-planmonitor nou – die komt van de nationale overheid – over deze ontwikkeling, die eveneens door de nationale overheid in gang gezet gaat worden. Dat antwoord moeten we nog afwachten. De heer Loomans had het over een brief aan Rijkswaterstaat.

De voorzitter: De heer Van den Beucken, u bent al bijna een minuut over uw spreektijd heen, dus zou u langzaam tot een afronding of eigenlijk snel tot een afronding willen komen.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ik ben u erkentelijk dat u coulant was. Ik ga nog even in op...

De voorzitter: Test het niet uit.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ik test het niet uit, nee. De brief is een uitstekend idee. Ik hoor ook al een aantal zaken die meegegeven kunnen worden als signaal richting het College, ook voor een motie. Ik heb al een aantal zaken opgeschreven. Ook daar zit ik aan te denken, dus daar moeten we het zeker over gaan hebben. Ik denk dat wij vanuit dit huis een motie vreemd aan de orde van de dag... Ja, ik hoor wat. Ja, daar laat ik het even bij. Ja? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Beucken. Ik zie dat ik mevrouw Koopman het woord mag geven namens de VVD-fractie.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het blijft toch bijzonder dat we circulair willen, maar we willen eigenlijk niet de consequenties. Tja. Met de woorden van D66; daar zijn we ook benieuwd naar, wat er uit de gesprekken is gekomen. Verder hebben wij de vraag: zijn de belangen bij de vergunningaanvraag dan nu niet goed geborgd? Omdat er nu zo'n ophef over ontstaat. Even kijken. Verder is ons ter ore gekomen dat er ook op andere plaatsen Beaumix gebruikt wordt. Dan weet ik niet in hoeverre dat... Heeft u dan inzicht in andere toepassingen in Limburg?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. U maakt de spreektijd van de heer Van den Beucken weer ruimschoots goed. Ik kijk even naar... O, ik zie een vraag van mevrouw Boven, in de richting van de VVD denk ik dan. Oké. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, is het mevrouw Koopman bekend dat wij afval importeren om te verbranden, want dat is blijkbaar een gunstig model. Daarna zitten we dus met die afvalstoffen. Dus u zegt: nou, we willen circulair zijn. Maar dit is gewoon een gevolg van een economisch model, waarbij je door afval te kopen winst kunt maken. Ik vind de opmerking over circulariteit ...

De voorzitter: Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Nou, anders moet je afval storten. Maar inderdaad, het is me bekend, want ik heb de stukken voorbereid. Het zat erin. Er zat een filmpje bij, toch? Ierland, daar kwam het vandaan.

De voorzitter: Goed. Dan ga ik verder naar de fractie van... O. Ja, ik wou verdergaan, maar mevrouw Berghorst heeft een verhelderende vraag. Mevrouw Berghorst namens de PvdA-fractie.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, mevrouw Koopman begon haar bijdrage met 'zul je altijd zien: we willen circulair zien, maar we staan niet open voor de consequenties'. Maar bent u het met mij eens dat ook bij circulariteit we in allereerste instantie ervoor moeten zorgen dat hergebruikte producten veilig hergebruikt kunnen worden en dat dat de discussie is waar we het hier over hebben en niet over of je nou wel of niet circulair moet werken?

De voorzitter: Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Dat was ook niet wat ik stelde, over wel of niet circulair werken. Maar het was meer eigenlijk een verwondering ook. Als we in 2050, meen ik, naar 100% circulair willen gaan, dan is dat problematisch. Maar inderdaad, het voorzorgsbeginsel is van belang, dat je dus inderdaad een veilig product moet hebben. Zeker.

De voorzitter: Ik zie nog een vraag van de heer Sol van GroenLinks.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, ik weet niet of... Laat ik hem dan als vraag formuleren: is mevrouw Koopman het met mij eens dat de productie van 1,5 miljoen ton AVI-bodemas het resultaat is juist van de lineaire economie en dat het helemaal niks met circulaire economie te maken heeft?

De voorzitter: Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Nee, ik ben het niet met u eens.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Loomans van de fractie Horizon.

De heer Loomans (Horizon): Mag ik de vraag dan zo stellen aan mevrouw Koopman? Is zij het met mij eens dat als we in 2050 een circulaire economie zouden hebben, dat wij geen afval meer hebben om te verbranden en dus ook geen bodemas meer maken?

De voorzitter: Mevrouw Koopman, nog zo'n mooie open vraag voor u.

Mevrouw Koopman (VVD): Wat fijn, mijnheer Loomans. Dank u wel daarvoor. Nou, ik hoop het, maar ik durf het bijna niet te geloven.

De voorzitter: Dan is nu toch het moment daar dat we naar de heer Ijpelaar gaan namens de CDA-fractie.

De heer Ijpelaar (CDA): Geloven. Ik wou net zeggen: een prachtig bruggetje van mevrouw Koopman. Geloven, dan komen we toch weer bij het CDA. Het is wel mooi om te memoreren dat je dus ook ... Ja, het CDA staat natuurlijk altijd voor: hoe wil je Limburg eigenlijk doorgeven aan volgende generaties? Met diezelfde motivatie kun je ook de toekomstige Limburger een vliegtuig

gunnen, een vliegveld gunnen. Eén van de insprekers ben ik ook al eens in een andere hoedanigheid tegengekomen. Maar ja, wij gunnen het de Limburgers natuurlijk niet om in de toekomst met een vervuilde weg te zitten als CDA. Dus dat is... Ja, dat is ook rentmeesterschap. Hoe wil je nou Limburg doorgeven? Dat is denk ik waar het hier om gaat. Wij kunnen nu een prachtige weg hebben, maar degene die dadelijk de lasten ... Wij hebben dan misschien de lusten, of de Rijksoverheid op dit moment of het kabinet op dit moment heeft dadelijk een aantal lusten. Maar de lasten, die komen te liggen bij komende generaties. Ik denk dat het heel goed is om dat te beseffen en om daar nu actie in te ondernemen, want het lijkt erop dat we buiten die vier kilometer we eigenlijk een beetje schaakmat staan. Ja, Gedeputeerde Van Caldenberg gaf net als antwoord: voor zover mogelijk. Nou, dat is altijd een prachtige trigger voor een volksvertegenwoordiger om te zeggen: oké, leg dat eens uit, voor hoever is dat dan mogelijk en welke instrumenten zijn er dan vanuit de portefeuille van de heer Van Caldenberg om bijna proactief al te handhaven en erop te acteren? Of is dat pas aan de orde op het moment dat bij wijze van spreken de gifstoffen de weg uit lekken en de weg allang aan is gelegd? Wanneer komt de heer Van Caldenberg vanuit Vergunning en Handhaving in beeld of mijnheer Theuns inderdaad op het gebied van grondwater? Met name rondom die andere kilometers, los van die vier kilometer; ja, daar vraagt de commissie eigenlijk ook wel echt duidelijkheid. Het lijkt nu alsof wij helemaal niks meer kunnen doen en daar maakt het CDA zich toch wel zorgen om. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ijpelaar. Dan kijk ik naar de fractie van de BBB en geef ik het woord aan de heer Franssen.

De heer Franssen (BBB): Dank u wel, voorzitter. Allereerst hartelijk dank aan de insprekers vandaag. Het gebruik van AEC-bodemassas roept veel vraagtekens op. De eerste vraag die wij dan hebben is: valt dit bodemas onder de naam Beaumix of valt dat onder de IBC-bouwstoffen? Op het moment dat de vergunningaanvraag er gaat komen, zal deze beslist in orde zijn, althans, daar mogen we van uitgaan. In een eerder gepubliceerd artikel door Informatiepunt Leefomgeving is te lezen dat een verbod op het toepassen van IBC-bouwstoffen wordt genoemd. Specifiek hierin wordt AVI-bodemassas, ook wel AEC-bodemassas genoemd. Dat is met ingang van 1 januari 2024. Mede een gevolg van de Greendeal is dit. De beoogde fundamenteellaag onder de naam Beaumix die gebruikt zal gaan worden of die men wil gaan gebruiken voor de reconstructie en voor de verbreding van de A2, valt deze onder het verbod? Zo niet, waarom valt die niet onder het verbod? Zo ja, waarom wordt het product dan alsnog ingezet?

De voorzitter: Ik ga u heel even onderbreken, want er is een vraag voor u van mevrouw Boven van de Partij voor de Dieren. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Nou, ik hoorde de heer Franssen zeggen: als het voldoet aan de normering dan zal het wel in orde zijn. In elk geval, dat is wat ik gehoord heb. Maar dat laat onverlet dat... Bent u het met me eens dat ... Nee. Heeft u dat gezegd? Laten we daar maar eens mee beginnen.

De voorzitter: Mooi altijd. De truc is altijd om een opmerking als een vraag te formuleren. Ook hier weer. Goed gedaan.

De heer Franssen (BBB): Daarna kan het antwoord: daar mogen we van uitgaan. Dus ja, ik heb het gezegd, maar in die zin, in de strekking van: als er een vergunningaanvraag komt en die zal goedgekeurd worden, dan mogen we ervan uitgaan dat alle plussen en minnen gewogen zijn, dat we alle risico's hebben onderzocht. Op een gewogen besluit zal de vergunning verleend gaan worden, als die verleend gaat worden.

De voorzitter: Roept dat nog een vraag op of kan de heer Franssen verder met zijn betoog?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Nou, ik heb toch wel een vraag. Dat veronderstelt dat wij altijd van tevoren weten wat de consequenties zijn van de normeringen die wij hanteren. Ik vraag me af of u dat ook gelooft. Gelooft u dat de normeringen ...

De heer Franssen (BBB): Nee. Er komt meer.

De voorzitter: Ik wou al bijna de opmerking maken dat het geloven, dat het CDA zich daar net ... Maar ik ga toch gewoon even terug naar de heer Franssen namens de BBB-fractie.

De heer Franssen (BBB): Op welke wijze kunnen de wegbeheerder, de gemeenten en de Provincie in de stukken waar het om gaat voor de omgevende bedrijven waarborgen dat indien er toch schade door uitspoeling of vervolgschade door uitspoeling optreedt, die schade verhaald kan worden, zonder dat hier uiteraard een doolhof aan regels en wetgeving aan ten grondslag moet liggen. In dat verlengde: op welke wijze wordt het schoonhouden van onze drinkwatervoorziening gewaarborgd? Gesteld wordt: 'Indien er sprake is van het verwerken van de IBC-bouwstof, zoals Beaumix, dan heeft de eigenaar, Rijkswaterstaat, de plicht van het in stand houden van een isolerende constructie, het monitoren van grondwater en het overleggen van periodieke rapportages.' In dit geval aan bevoegd gezag, dus dat is aan de gemeenten en aan de Provincies, daar waar de A2 de grenzen oversteekt dan. En is het mogelijk om de ... Ja, de Provincie wordt dan ook meegenomen in de plaats van het grondwaterwingebied dan. Is het mogelijk om PS, Provinciale Staten, in de vorm van een mededeling portefeuillehouder over de voortgang van de controles en ook uiteraard de gemeten waardes op de hoogte te houden? Gezien het feit dat een weg zoals de A2 redelijk onderhevig is aan ingrepen door onderhoud, noodreparaties, calamiteiten, weliswaar niet op macroniveau, maar wel op microniveau door ongevallen ... Op welke wijze denkt men dan de isolerende laag, die men vereist bij het gebruik van dit soort middelen, te bewaken en te behouden? Niet iedere ingreep, hoe klein die ook is, zal met een heleboel regels en zo te maken hebben dan. Dus als er een ongeval gebeurt, gebeurt dat op een plek en dan wordt op dat moment een handeling verricht, maar op welke wijze wordt dan wel gewaarborgd dat alle veiligheidsmaatregelen wanneer dit product wordt gebruikt van toepassing zijn? De fractie van de BBB Limburg is in feite niet tegen het gebruik van circulaire bouwstoffen, maar de vraag is: dit vergt wel een uiterste zorgvuldigheid van alle partijen om eventuele nadelige effecten, zowel op korte als lange termijn, uit te sluiten. Mocht dit onverhoopt niet te waarborgen zijn, dan dient een behoorlijke risicoanalyse gemaakt te worden, waarbij de inzet van Beaumix/bodemasvarianten heroverwogen dient te worden, het voorzorgsbeginsel. Probeer de risico's voor alle partijen zo klein mogelijk te houden.

De voorzitter: Tot zover de fractie van de BBB. Dan geef ik tot ... Ik zie een vraag vanuit het CDA, de heer IJpelaar. Ik heb al het hele rondje bedacht dat ik de heer Wolters Gregório niet ga vergeten. Helpt u mij daar even aan herinneren.

De heer IJpelaar (CDA): Ja, ik moest ook even op mijn beurt wachten.

De voorzitter: Maar gelukkig. Wij geloven in u, mijnheer IJpelaar. Daar komt hij.

De heer IJpelaar (CDA): Ja. Ja. Ik snap de inbreng niet helemaal van de heer Franssen. U doet net alsof er heel veel gegevens nog onbekend zijn en alsof wij nog heel erg voornemens zijn om naar een bepaald traject toe te werken, maar ik denk dat we dat stadium al gedeeltelijk zijn gepasseerd, dat er al heel veel gegevens bekend zijn, dat we nu ook bespreken met elkaar in deze commissie wat er aan

de hand is. Er is al een project geweest elders in Nederland. Dus de vraag die voor de BBB ook op dit moment voorligt is: vindt u dat de risico's dermate hoog zijn, gezien al die opmerkingen, dat u actie vereist? Of zegt u: nee, we moeten nog meer onderzoek doen. Ik hoor allerlei bepalingen over risicomanagement. Maar dat is natuurlijk een beetje een papieren werkelijkheid. Dus ik vraag eigenlijk: wat voor een actie vraagt u nu aan GS?

De voorzitter: De heer Franssen.

De heer Franssen (BBB): Dat is een goede vraag. Die vraag sluit eigenlijk aan bij hetgeen wat mijnheer Megens net zei: welke invloed hebben wij op dit traject in basis dan? Zijn we nog aan de bal en kunnen we zeggen 'oké, dit willen we niet', zoals we ook bij andere provinciale wegen toepassen? Uiteraard, daar gaan we in mee. Dan mag het niet gebruikt worden. Maar wat zijn onze middelen en onze mogelijkheden als het wel toegepast gaat worden, dat wij als het ware door Rijkswaterstaat overruled worden? Op dat punt zeg ik: dan moeten we gaan kijken ... Dat is de volgende stap. Hoe kunnen we de veiligheid van ons drinkwater, onze natuur, onze voedselvoorzieningen, de grondwatervoorzieningen waarborgen dan? Welke stappen hebben we dan nodig?

De voorzitter: Dank aan de heer Franssen. Ik zie dat er nog een vraag is vanuit LOKAAL-LIMBURG. De heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja. Ja, wat als zo'n weg ons dan toch door de strot geduwd wordt, wat kunnen we dan nog doen? Bedoelt u daarmee ook zoiets als bijvoorbeeld buiten dat waterbeschermingsgebied, waar ze toch dan die Beaumix zouden gaan leggen, om daar bijvoorbeeld toch die folie te proberen af te dwingen? Zoiets bijvoorbeeld? Niet dat ik daar meteen op zit te azen. Ik zou het helemaal niet willen. Maar in het geval dat.

De voorzitter: De heer Franssen.

De heer Franssen (BBB): Dan zijn het de maximale voorzorgsmaatregelen en veiligheidsmaatregelen over het hele gebied waar het toegepast wordt. Dus om alle risico's zoveel mogelijk uit te sluiten dan.

De voorzitter: Goed. Dan ga ik tot slot van deze behandeling door naar de heer Wolters Gregório, namens de Socialistische Partij.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Dat is het nadeel als je als laatste bent. Maar goed, ik ga mijn verhaal toch doen en ga proberen me aan die drie minuten te houden. Als eerste wil ik namens de SP dank uitspreken aan de sprekers van vandaag en iedereen die inmiddels over deze kwestie zijn of haar zorgen heeft geuit. De gezondheid van onze Limburgse natuur en mensen gaat ons allemaal aan het hart. Alle beantwoorde vragen en woordvoeringen van sprekers en omwonenden hebben we inmiddels scherp voor ogen. Vrij helder is het standpunt van de Provincie in haar rol als vergunningverlener op onze percelen of verantwoordelijke voor de grondwaterbeschermingsgebieden. Het gebruik van AVI-bodemassen staan wij namelijk om gegronde redenen niet toe. Wanneer een Limburgs gezin de oprit gaat vernieuwen, is het ook niet de bedoeling dat daar de inhoud van de afvalbak en lege batterijtjes onder verdwijnen. Alle betrokken partijen zijn hier ook van op de hoogte, dus dan komt het aan op wie je de uiteindelijke opdracht laat uitvoeren. In dit geval is dat dus Rijkswaterstaat. Waar wij lokaal als overheid, bedrijven en inwoners ons best doen om zo min mogelijk afval te produceren en milieuverontreiniging tegen te gaan, is het natuurlijk raar dat een hogere overheid ons lijkt tegen te werken. Wellicht is ons signaal gewoon niet duidelijk

genoeg. Daarom hebben wij voor de komende PS-vergadering een motie klaar, die inmiddels een gezamenlijke zal worden, die GS de oproep aan alle Limburgse gemeenten laat doen om ook binnen hun bevoegdheid AVI-bodemassen niet toe te staan, alsook onze zorgen en wensen voor de aanstaande verbreding van de A2 en toekomstige projecten nogmaals aan Rijkswaterstaat kenbaar te maken. Reduceren, hergebruiken en recycling moet de oplossing zijn voor ons afval, niet het stiekem wegstoppen en hopen dat we er nooit last van gaan krijgen. Daar moeten we zelf geen problemen van ondervinden en de volgende generaties Limburgers al helemaal niet mee opzadelen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank aan de heer Wolters Gregório, keurig binnen de tijd. Ik heb het net gevraagd aan de heren naast mij en zij wilden direct overgaan tot de beantwoording. O, er is nog een vraag van de heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Jazeker. In die motie die u het zonet benoemde heeft u het ook over de verbreding van de A2. Ik zou die wel losknippen, om die motie meer kans te geven, want dat zijn natuurlijk twee verschillende onderwerpen. Of bedoelde u te zeggen: die Beaumix onder die te verrichten verbreding. Dat was mij even niet helder, maar dat is denk ik wel cruciaal.

De voorzitter: De heer Van den Beucken. Of de heer Wolters Gregório. Sorry.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Nou, als Provincie hebben wij bij waar onze bevoegdheid ligt al gezegd: geen AVI-bodemassen. Of dat nou Beaumix of iets anders is. Die oproep zouden we eigenlijk graag aan alle Limburgse gemeenten willen doen, zodat we ook richting het Rijk als hele Provincie één duidelijk signaal afgeven: op ons grondgebied en langs ons grondwater niet gebruiken. Dan sta je veel sterker dan dat we het allemaal afzonderlijk bij elk nieuw project moeten gaan doen. Dus dat is één. Daarnaast bij Rijkswaterstaat hetzelfde signaal nogmaals geven, dat wij het onwenselijk vinden bij dit project, maar ook bij volgende projecten waar zij voor aan de lat staan.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Dank u, voorzitter. Ja, dat klinkt an sich als muziek in de oren, maar de vraag was eigenlijk meer, omdat u ook de verbreding van de A2 benoemd hebt... Daarom was mijn verwarring eigenlijk: bedoelt mijn collega nou van 'we gaan ook iets zeggen over die verbreding zelf' of 'we gaan iets over die Beaumix, die helemaal niet zo beau is...'. Ja? Dus...

De voorzitter: De heer Wolters Gregório gaat uw vraag beantwoorden. Volgens mij was dit al bijna uw vierde interruptie. Dat betekent dat u er nog één heeft voor de rest van dit debat. De heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Nee, het gaat me inderdaad niet meer om de verbreding van de A2. Zoals het College net al aangaf staat dat al vast. Dus het gaat puur om het gebruik van materialen.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerden voor de beantwoording.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, voorzitter, dank u wel. Volgens mij gebeurt er in deze zaal best iets unieks. We hebben een volle publieke tribune, een volle commissiezaal en iedereen, inclusief het College, is het met elkaar eens. U doet af en toe nog wel een verwoede poging om wat verschillen tussen elkaar te laten zien, maar in basis is iedereen het erover eens dat u geen Beaumix wil onder de verbreding van de A2.

De voorzitter: Nou, dan sluit ik dit agendapunt en dan gaan we naar het volgende. Gaat u verder.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, daar ben ik het mee eens. Die mening bent u toegedaan en die is het College ook toegedaan. Daarom zijn wij al proactief het gesprek – dat is ook de vraag van de heer Ijpelaar – aangegaan met Rijkswaterstaat, met de aannemer, omdat wij ook zelf dat standpunt hebben. Ja, dat is in die zin een informeel overleg. We hebben een aantal mensen dat vroeg: wat komt daar nu uit? Nou, de zorgen worden begrepen, maar ja, dat is nog geen garantie dat dat ook tot succes leidt. Dat zeg ik er dan ook maar heel even bij. Wat ik denk dat daar enorm bij gaat helpen is een breed gedragen signaal van deze Staten. U geeft dat hier al af. Wat u in Provinciale Staten daarmee wil doen, moet u zelf weten. Daar gaat u over. Maar het signaal wat wij hier als College horen is dat u eigenlijk met zijn allen zegt: ga die gesprekken met Rijkswaterstaat en met Boskalis aan. Dit willen wij eigenlijk gewoon niet. Vervolgens gaat u met elkaar allemaal heel technische exercities doen, maar het basissignaal zou ik op deze manier willen overbrengen.

De voorzitter: Ik zie een vraag voor u van mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, even voor de helderheid: u bent in gesprek met Boskalis en met Rijkswaterstaat. U zegt: de signalen worden begrepen, ... Maar moet ik daar dan achteraan denken: maar niet gedeeld of genegeerd? U vraagt tegelijkertijd om een breed signaal van deze commissie. Daarmee wekt u de indruk dat Boskalis en Rijkswaterstaat uw signalen en uw gesprekken in ieder geval naast zich neer dreigen te leggen.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Zover zou ik nu in deze fase nog niet willen gaan. We vroegen de gesprekken, maar ja, een krachtig signaal helpt bij het voeren van die gesprekken. Wij geven dat als College ook af, omdat we daar zelf voor staan. Maar ik denk dat het alleen maar helpend is als u dat ook doet. Volgens mij heeft u zich vandaag vrij nadrukkelijk uitgesproken daarover. Als het gaat over – collega Theuns zal daar dadelijk een aantal zaken over zeggen – ‘welke instrumenten en puur juridische mogelijkheden hebben we?’, ja, dan zijn die enigszins beperkt. Dus het gaat ook over de overtuigingskracht die we met zijn allen in de richting van deze partijen willen neerleggen.

De voorzitter: Dat leidt tot een vraag van de heer Ijpelaar van het CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, misschien ter aanvulling op de vraag van mevrouw Berghorst: in het laatste gesprek heeft zowel Boskalis als de Rijksoverheid, in dit geval Rijkswaterstaat, niet gezegd: oké, mijnheer de Gedeputeerde, inderdaad, u heeft gelijk, we gaan het niet doen. Dat is de laatste stand van zaken eigenlijk. Misschien nog een aanvullende vraag: ligt dit punt ook in IPO-verband op tafel of staan we als Limburg alleen hier ten opzichte van de Rijksoverheid?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: De laatste vraag, daar moet ik u heel eerlijk het antwoord op schuldig blijven. Ik kijk eventjes naar rechts of daar iemand nog een zinnig antwoord op kan formuleren. De stand van zaken is dat er begrip is, maar dat wil nog niet zeggen dat Rijkswaterstaat heeft geconcludeerd dat men definitief het niet gaat toepassen. Dat is waar we staan. Gesprekken lopen nog.

De voorzitter: Ik wachtte heel even af of er nog een antwoord kwam op de tweede vraag.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Zijn we er in het IPO mee bezig?

De voorzitter: Wacht heel even. Dan vraag ik u heel even om uw microfoontje aan te zetten. En voor het verslag: wat is uw naam?

De heer Flapper: Theo Flapper, Provincie Limburg.

De voorzitter: Kijk.

De heer Flapper: In IPO-verband weet ik niet, maar als het RIVM een evaluatie heeft gedaan, neem ik aan dat alle Provincies wel daarvan op de hoogte zijn.

De voorzitter: Dat levert weer vragen op. Ik zag een hand van mevrouw Wesseling en ook één van de heer Sol. Dan begin ik bij mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, dank, voorzitter. Een aanvullende vraag op die van mevrouw Berghorst. Er lopen dus, begrijpen we, allerlei signalen. Er lopen allerlei gesprekken. We willen zelf waarschijnlijk dus vanuit PS een signaal nog zenden en dat is heel mooi, volgens mij. Maar daarbij wel een belangrijke vraag: tot wanneer hebben we? Wanneer is het te laat om nog verdere gesprekken te voeren en hoe zien die termijnen eruit voordat definitieve beslissingen worden genomen en die Beaumix mogelijk bij die verbreding van de A2 wordt gebruikt.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, mevrouw Wesseling, het eerlijke antwoord daarop is dat we dat nu op dit moment ook nog niet weten, want wij hebben geen vergunningaanvraag die er hier ligt. Die kunnen we ook niet beoordelen. Daar staan een aantal termijnen voor waarbinnen we dat moeten doen, maar dat kunnen we pas doen op het moment dat vanuit de aannemer of vanuit Rijkswaterstaat ook die vergunningaanvraag er komt. Die is er op dit moment niet. Collega Theuns heeft dat zojuist ook al gezegd. Dus in die zin, als u erin slaagt om op zo'n kort mogelijke termijn het signaal af te geven, dan helpt dat zeker.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Sol voor zijn vraag.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, een korte vraag. Klopte mijn veronderstelling dat Boskalis ook in opdracht van Provincie en betrokken gemeenten werken uitvoert?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, het antwoord wat ik daar nu paraat heb ... Ik ben niet de Gedeputeerde Infra en Mobiliteit, maar ja, wij doen gewoon aanbestedingen en ongetwijfeld dat Boskalis één van de partijen is die dat af en toe doet. Ja, als het gaat over provinciale wegen hebben wij dat gewoon uitgesloten.

De voorzitter: Ik zie voor nu even geen vingers, dus ik stel voor dat u doorgaat met uw betoog.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, aan mijn adres niet zoveel vragen meer, anders dan de vraag van de PVV volgens mij. Zij vroegen: wat betekent dat nou voor het geld op het moment dat je een

nou andere toepassing zou doen? Ja, heel eerlijk: ja, daar kunnen we nu geen zinnig antwoord op geven. Dat komt ook niet op ons bordje, maar op dat van Rijkswaterstaat. Dus daar kunnen wij op dit moment niet iets over zeggen. Ik denk dat voor het overige de vragen veelal gaan over de vergunningverlening en alles wat daarmee te maken heeft. Dan verwijs ik door naar de heer Theuns. Ben ik mevrouw Wesseling vergeten, ja?

De voorzitter: Mevrouw Wesseling heeft nog een vraag, zie ik, en daarna de heer Loomans. Mevrouw Wesseling, D66.

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, volgens mij valt deze toch onder Gedeputeerde Van Caldenberg, de vraag nog of de bufferzone een optie zou zijn die u zou willen overwegen?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Die gaat collega Theuns beantwoorden.

De voorzitter: Oké. De heer Loomans van Horizon en daarna mevrouw Koopman.

De heer Loomans (Horizon): Ja, volgens mij gaat de heer Van Caldenberg over milieu en ik had nog de vraag gesteld wat de risico's zijn als Beaumix via verwaaiing, zal ik maar zeggen, bij aanleg van de weg, onderhoud of afbreken op landbouwgrond terechtkomt of in de natuur. Dat lijkt me een heel ander risico dan wanneer alleen maar wat regenwater doorspoelt.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, ik moet heel eerlijk zeggen dat wij dat op dit moment ook nog niet in beeld hebben, omdat we de vergunningaanvraag nog niet kennen en die risico's ook nog niet volledig kunnen inschatten. Ik denk dat er best ook een aantal 'als, dan'-vragen verder gesteld zijn. Het is best lastig voor ons om daar een antwoord op te geven. Maar ik denk dat collega Theuns als het gaat om vergunningen daar nog iets meer over kan vertellen.

De voorzitter: Dan gaan we zo verder naar de Gedeputeerde met 'als, dan'-vragen, maar dan gaan we nu eerst even naar mevrouw Koopman, want die had nog een vraag voor u.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had ook gevraagd of u inzicht heeft in andere toepassingen van Beaumix in Limburg. Is dat u bekend?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Nou ja, wat voor betreft provinciale wegen sluiten we het sinds 2017 dus uit. Andere toepassingen van Beaumix zouden we echt moeten uitzoeken, nagaan. Die informatie hebben we nu naar aanleiding van dit agendapunt niet voor handen.

De voorzitter: Ik zag nog een voorzichtige hand van de heer Heldens van Forum voor Democratie.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, het was een voorzichtige hand, want het is een 'als, dan'-vraag. Maar als Rijkswaterstaat toch besluit om Beaumix te gebruiken en het blijkt inderdaad dat het goedkoper is dan een traditionele methode, zijn wij dan in de mogelijkheid om bijvoorbeeld als Provincie Limburg het verschil bij te leggen en dat dan alsnog, dus in het uiterste geval, geen Beaumix gebruikt wordt voor de verbreding van de A2?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ook dit is echt een 'als, dan'-vraag. Heel eerlijk gezegd zou ik daar nu niet over willen speculeren.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Ja, ik zou daar wel graag over speculeren.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dat is aan u.

De heer Heldens (Forum voor Democratie): Maar ik vraag aan u of die mogelijkheid bestaat. Ik vraag niet om erover te speculeren. Bestaat die mogelijkheid, vraagteken?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, ik blijf denk ik bij het antwoord dat ik gegeven heb. Volgens mij ... Dat zou ik u echt ... Die verbinding die u met zijn allen heeft gevonden over 'wij willen dit niet'; ik zou vooral onze effort en energie willen steken in: laten we zorgen dat die er niet komt. Ja, dit is zo'n scenario waar we eigenlijk op dit moment nog niet echt willen nadenken, het geval dat het er dan toch komt. Ik zou u echt de oproep willen doen om samen met het College op te trekken om te zorgen dat het er niet komt.

De voorzitter: Goed. Ik zie drie vragen: mevrouw Boven, mevrouw Berghorst en mevrouw Koopman. Ik stel voor dat we daarna toch even naar Gedeputeerde Theuns gaan en dan kijken welke vragen nog niet beantwoord zijn. Anders is het Prandium dadelijk dicht en dat zou echt ook een groot probleem zijn. Mevrouw Boven namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, nou, misschien kunt u mijn vraag voor de heer Loomans neerzetten, want hij vroeg namelijk op een gegeven moment: 'Hoe groot is het verschil tussen de gebruikelijke ouderwetse manier van fundering leggen versus Beaumix?' Dat maakt natuurlijk wel uit. Daar is geen antwoord op gekomen volgens mij.

De voorzitter: Ik hoor aan mijn rechterzijde dat de heer Theuns die gaat beantwoorden. Gedeputeerde Theuns. Sorry. Dan kijk ik even naar mevrouw Berghorst voor haar vraag.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja. Er is net ... Ik heb gevraagd om te inventariseren of dit in het verleden niet ook in andere projecten gebruikt is. Ik werp even een korte blik op de website van Boskalis en ik zie dat Boskalis de partner is die de Buitenring heeft aangelegd. Die aanleg is gestart in 2013, voordat wij afspraken geen Beaumix te gebruiken. Dus ik zou het College met klem willen verzoeken om echt een inventarisatie te maken van: wat is er in die periode wel gebeurd? We weten dat Boskalis dit product zelf maakt. Ja, ik maak me daar echt wel zorgen om. Dit is een groot project in de provincie met een partner die daar in de aanleg is begonnen voordat wij zeiden: we willen dit niet. Een ander project waar Boskalis bij betrokken is – dat is misschien ook meer een vraag voor de heer Theuns, dat kan hij mooi meenemen in zijn beantwoording – is de dijkversterking bij Belfeld. Daar is de opdrachtgever het waterschap. De vraag is een beetje: heeft het College zicht op hoe dat vanuit het waterschap geregeld is richting het gebruik van deze producten?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: De laatste vraag zal collega Theuns dadelijk in zijn beantwoording meenemen. De eerste vraag; volgens mij heb ik al aangegeven dat we dat gewoon, als u dat antwoord wenst, gaan uitzoeken. Dat zal wel even wat werk zijn, maar we gaan u dat geven. Vanaf 2017 is het in ieder geval niet meer toegestaan. Ja, de projecten die daarvoor zijn ontstaan ... Er zijn er meerdere. De andere kant is ook: de toepassingen gaan in de loop van de jaren zich natuurlijk ook ontwikkelen. We gaan het voor u uitzoeken.

De voorzitter: Ja. Dat is een heel mooie toezegging die ik even met u scherp ga maken. Kunt u er een termijn ... Wat gaat u precies uitzoeken en wat is een redelijke termijn?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Die redelijke termijn... Dat vraagt volgens mij best wel wat onderzoekwerk. Dan kijk ik dadelijk toch ook even naar rechts. Maar wij gaan volgens mij uitzoeken of er projecten zijn op provinciale wegen waarbij de toepassing van Beaumix heeft plaatsgevonden. Ik denk dat dat is wat we kunnen toezeggen.

De voorzitter: Ja. Dan wachten we even af tot het einde van deze ronden en dan plakken we er een datum op.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik ga er even over nadenken. Het kost wel even wat werk om dat uit te zoeken.

De voorzitter: Helder. Dan de vraag van mevrouw Koopman nog, van de VVD.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel. Is er dan ook een toezegging dat u inzicht gaat verschaffen in andere plekken van toepassing van Beaumix-gebruik in Limburg?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, mevrouw Koopman stelt een vrij cryptische vraag en ik ben heel even aan het zoeken of ik hem goed duid. Bedoelt zij dan toepassingen binnen datgene waar wij als Provincie bevoegd gezag voor zijn of bedoelt zij ook andere toepassingen bij andere overheidslagen op bijvoorbeeld gemeentelijke wegen of zo? Ja, u vraagt nogal iets van het College op basis van deze casus, waarbij we het ook nog met zijn allen eens zijn en we heel veel onderzoekwerk ook straks aan het doen zijn, in de wetenschap dat we eigenlijk ook onze energie willen steken in het voorkomen van de toepassing bij de A2. Ik zou heel eerlijk gezegd onze organisatie ook de gelegenheid willen geven om vooral ook daar effort in te steken. Dat moet ik eerlijk bekennen.

De voorzitter: Mevrouw Koopman, kunt u nog even iets specifiekere duiden wat u graag in beeld gehad had?

Mevrouw Koopman (VVD): Nou, er zijn ook partners met wie samengewerkt wordt, die mogelijk ook deze Beaumix gebruiken. Ik denk, omdat dat dus wel ook in ons water terecht kan komen, dat het wel essentieel is om dat in kaart te hebben.

De voorzitter: Dan ga ik toch nog heel even op zoek ... U heeft het over partners. Heeft u het dan over aanbestedingen en opdrachten vanuit de Provincie? Laten we heel even scherp maken wat u precies uitgezocht wil hebben. Anders ben ik bang dat we... Dit wordt heel ingewikkeld.

Mevrouw Koopman (VVD): Nou, daar waar we bevoegd gezag zijn, dat doet u al. Dat heeft u al net toegezegd. Maar als we ... Ja, van de provinciale wegen inderdaad, geeft u aan. Maar er zijn ook toepassingen mogelijk al in Limburg waar we dus wel last van kunnen hebben. Ik wil nu niet een bepaalde instantie noemen, omdat ik dat niet met 100% zekerheid weet. Ik kan het u straks vertellen, maar ik vind het niet netjes als ik dat nu ga zeggen.

De voorzitter: Dan stel ik het volgende voor. Ik geef Gedeputeerde Theuns het woord om alle openstaande vragen te beantwoorden en dan stel ik voor dat we aan het einde van deze termijn even een goede formulering gaan zoeken voor de toezegging, dat u het specifieke geval dat u graag onderzocht wil hebben buiten de vergadering benoemt, met waardering voor het feit dat u vermijdt

bedrijven te noemen. Ik denk dat dat heel verstandig van u is. Ja. Nou, als u denkt dat het daar sneller van wordt, dan zou ik zeggen: beantwoord het meteen.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, voorzitter, wat ik mevrouw Koopman kan toezeggen is dat we bij andere overheden navraag gaan doen of er toepassing van Beaumix plaatsvindt. Op het moment dat we daar een reactie op krijgen koppelen we dat aan u terug.

De voorzitter: Helder. Dan geef ik nu het woord aan Gedeputeerde Theuns voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde Theuns: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou ook even een paar dingen uit elkaar willen trekken. Ik vind het een mooi gesprek dat hier plaatsvindt, maar ik denk wel dat we over een paar dingen ook duidelijk met elkaar moeten zijn. Ik zal proberen of ik daar iets meer duidelijkheid in kan scheppen voor u, ook naar aanleiding van de gestelde vragen. Misschien toch even de formele kant van de kwestie. Ik noemde daarstraks het tracébesluit. Mevrouw Berghorst quoteerde mij daar nog op, maar ik zou zeggen: de quote was niet helemaal juist. Dat maakt niet uit, maar ik wil het wel even rechtzetten. Er staat niet in het tracébesluit dat je dergelijke stoffen niet mag toepassen. Er staat in het tracébesluit dat je dergelijke stoffen niet mag toepassen op het moment dat die kunnen leiden tot een risico voor de wateroppervlakte dan wel het grondwater. Dus op het moment dat je dat risico mitigeert, dan mag je die stof wel degelijk toepassen, want dat is landelijk gezien wel degelijk een toegestane bouwstof. Daar kunnen we politiek en daar mag u politiek van alles van vinden. Wij vinden daar ook iets van, maar het is gewoon een toegestane bouwstof, waarbij uiteindelijk Rijkswaterstaat een uitvraag heeft gedaan bij een aannemer, een aanbesteding heeft gedaan, die gewonnen is door die aannemer. Die aannemer is nu bezig met het uitwerken van een definitief ontwerp. Of en hoeveel van de betreffende stof wordt toegepast wordt duidelijk uit dat definitieve ontwerp. Op basis van het definitieve ontwerp zal de aannemer moeten zorgen dat die alle betreffende vergunningen op orde heeft. In dit huis is dat maar één vergunning, namelijk de omgevingsvergunning die betrekking heeft op het deel voor het grondwaterbeschermingsgebied. Dat is ook hoever de formele invloed van dit huis reikt hierop. Daar wil ik gewoon helder in zijn. Dat is de rol die onze Provincie nog heeft en waar wij ook invloed op kunnen uitoefenen. Dus het is ook niet Rijkswaterstaat die iets besluit. Nee, Rijkswaterstaat heeft een uitvraag gedaan. De aannemer maakt een definitief ontwerp binnen de kaders van die aanbesteding en binnen het kader van de wet en zal dus alle stoffen die daarin worden toegepast moeten onderbouwen, dat alle negatieve dingen, waarvan de wet zegt 'dat mag je doen' of 'daar moet je het voorzorgsbeginsel op toepassen' ... Dat zal de aannemer moeten onderbouwen in die aanvragen, hoe die dat gaat doen. Daar toetsen wij aan. Op het moment dat een aanvraag binnenkomt waarbij, ook al kijk je heel secuur en pas je alles op de strengst mogelijke manier toe, je uiteindelijk toch niet anders kunt doen dan concluderen 'de aanvraag voldoet', dan kun je als overheid – dat is ook natuurlijk rechtszekerheid – niet om politieke redenen opeens een vergunningaanvraag gaan weigeren. Maar je zult wel moeten voldoen aan alle criteria. Nogmaals, dat heb ik in mijn eerste termijn ook gezegd, wij zullen daar op de striktst mogelijke manier als Provincie naar kijken. Dat wil ik toch even formeel gezegd hebben. Twee, dan vraagt u ... Ik hoor ook heel veel vragen in de categorie: ja, maar de Provincie is natuurlijk ook een belangrijke speler in Limburg, wat doet u daarnaast nog allemaal? Welke gesprekken voert u? Daar heeft collega Van Caldenberg al iets over gezegd. Er is op 15 augustus een informatiebijeenkomst geweest waar alle partijen bij aanwezig waren, waar wij overigens niet bestuurlijk bij aanwezig waren, om daar verwarring over te scheppen. Maar er is een informatiebijeenkomst geweest. Er is een toelichting gedaan. Door alle partijen is een zorg uitgesproken over het toepassen van deze stof, met name vanuit de toepassing in de grondwaterbeschermingsgebieden. Dat is ook waar onze wettelijke verantwoordelijkheid zit en dat is ook waar het belang van Waterschap Limburg en WML zit. Wij delen daar ook alle informatie die wij

kunnen delen daarover. Ik heb gisteren zelfs nog een bestuurlijk overleg gehad met de directeur-bestuurder van WML. Daar stond dit onderwerp ook weer op de agenda. Dus kortom, om maar aan te geven: er vinden allerlei gesprekken plaats waarin dit onderwerp onze aandacht heeft en wij als Limburgse overheden met elkaar nadenken over hoe we kunnen zorgen dat we het algemeen belang hier beschermen, waaronder dus dat water. Dan hoor ik ook nog een hele hoop vragen in de categorie: ja, wat als? Ja, maar wat als het wordt toegepast? Welke laagdikte is er dan? Wat is dan het verschil met een andere laagdikte? Wat als het verwaait? Is dat duurder? Ja, dat zijn allemaal vragen, daar kan en ga ik op dit moment ook geen antwoord op geven. Er is geen definitief ontwerp. Er is geen vergunningaanvraag. Eventuele risico's die gepaard gaan met de toepassing die de aannemer in die aanvraag opneemt zullen dan beoordeeld moeten worden. De mitigaties die die voorstelt zullen ook dan beoordeeld moeten worden. Dus het zijn allemaal interessante en ook zeer relevante vragen, maar niet in dit stadium. Het wordt echt speculeren. Uiteraard gaat u als commissie over wat u hier met elkaar wilt bespreken, maar als GS gaan wij niet speculeren over een aanvraag die op dit moment niet voorligt. Maar wij zullen, nogmaals, op het moment dat die voorligt daar op die manier naar kijken. Dat geldt bijvoorbeeld ook ... Mevrouw Wesseling zei: daar waar het gaat om een bufferzone, die ook door één van de insprekers werd geopperd, gaat u dat toepassen? Ja, op het moment dat een stof wordt toegepast in een grondwaterbeschermingsgebied zul je ook moeten onderbouwen of uitloging daarvan, of dat nou binnen of buiten het grondwaterbeschermingsgebied is ... Maar op het moment dat er sprake kan zijn van uitloging die weer aan provinciale belangen raakt, dan moet je onderbouwen hoe je dat mitigeert of wij zullen zeggen: dan kan je dat niet doen. Dus allemaal dat soort dingen, daar gaan we nu niet over speculeren. Dat gaan we gewoon beoordelen op het moment dat er een aanvraag ligt.

De voorzitter: Mevrouw Wesseling, D66, heeft nog een vraag.

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, voorzitter. Ik kan het op zich wel volgen, maar aan de andere kant denk ik dat het voor ons als PS, ook gezien alle zorgen die er hier leven, wel fijn is als wij, zodra die 'wat, als'-vragen ook daadwerkelijk op uw bord komen te liggen, daar goed van op de hoogte worden gehouden. Dus ik vroeg me eigenlijk af: kunt u ons toezeggen dat zodra één van deze 'wat, als'-vragen er komt te liggen, dat u ons daarbij betreft?

De voorzitter: Ik geef het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Theuns: Uiteindelijk gaat het College van GS over vergunningverlening. Binnen de ... Ik snap wat u zegt, maar wij zullen uiteindelijk op basis van een vergunningaanvraag die er hier ligt ... Dan gaan wij die gewoon toetsen, waar een aantal weken overheen zal gaan. Daar nemen wij uiteindelijk een besluit over. Maar ik snap dat dit een gevoelige casus is. Uiteraard zullen wij uw Staten over alles wat betrekking heeft op de verlening van die vergunning ... Daar zullen we u actief over gaan informeren. Maar wij gaan ... Laat ik daar ook gewoon helder over zijn. We gaan niet in een commissievergadering met elkaar aan de voorkant discussiëren over hoe GS een vergunningaanvraag beoordeelt. Daar hebben we gewoon wettelijke kaders voor. Die worden hier ambtelijk voorbereid en GS zal daar uiteindelijk een besluit over nemen. Maar over de uitkomsten daarvan zullen we u proactief informeren.

De voorzitter: Ik zou dat graag willen samenvatten in een toezegging. Dan is het altijd fijn dat u over alles proactief geïnformeerd wordt, dus een heel prettige eeuwigdurende toezegging. Zullen we hem nog iets concreter maken? Dus op het moment dat de aanvraag er ligt ...

Gedeputeerde Theuns: Dan is de toezegging dat op het moment dat GS een besluit neemt over een aanvraag die nu nog niet binnen is, dan zullen wij PS informeren over de uitkomst en over het besluit op die aanvraag.

De voorzitter: Ik zie dat er een vraag ontstaat van mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel. Is het dan niet zo dat eigenlijk ... Als je enerzijds het hebt over het vergunningentraject, dat je daarvan zegt 'er is toezicht, er zijn kaders voor, richtlijnen enzovoort', is het dan niet een beetje tegenstrijdig wat zojuist de oproep is naar het krachtige signaal?

Gedeputeerde Theuns: Nou, laat ik zeggen: in de categorie van wat wij formeel kunnen ... Daar heb ik volgens mij net voldoende over gezegd, ook over wat de formele rol van GS en volgens mij ook die van PS is. In het andere traject, namelijk 'wat kan GS?' ... Wij zijn die gesprekken aan het voeren, wat ik zeg, met WML, met WL en ook met de gemeenten. Volgens mij, de heer Sol zei ook: hebben gemeenten dan voldoende op het vizier wat zij kunnen? Nou, er is volop contact hierover. Wat gemeenten daarmee doen is uiteindelijk ook aan hun eigen bestuur, want daar zijn zij weer bevoegd gezag in. Maar wij zullen niet nalaten om dat met elkaar te delen. Wat volgens mij net gezegd is: ja, als de Staten zich daar ook nog een keer over willen uitspreken, dan kan dat altijd. Misschien kan dat het signaal versterken. Maar laat ik zeggen: aan GS zal het niet liggen. Wij hebben dat signaal al ruimschoots afgegeven. Maar op het moment dat de politiek zich daarachter schaart; ja, daar gaat u over. Daar ga ik niet over.

De voorzitter: Nog een vraag van mevrouw Koopman en eentje van de heer Loomans.

Mevrouw Koopman (VVD): Maar dan ligt het dus duidelijk niet aan de regelgeving. Dat is allemaal voldoende afgezekerd, toch?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Theuns: Nou, toch even de formele kant: er zijn op dit moment regels voor het toepassen van stoffen. Een secundaire bouwstof als bijvoorbeeld Beaumix is daarin landelijk gezien gewoon toegestaan. Wij hebben die in onze regels uitgesloten om ons moverende regelen, bijvoorbeeld dat wij denken: wij gaan regelmatig op het moment dat een weg onderhouden wordt werkzaamheden uitvoeren, dus kun je niet uitsluiten dat een stof die misschien anders mooi ingepakt is bij ons dan weer aan het oppervlak komt. Dat zijn redenen voor ons geweest om dat uit te sluiten. Rijkswaterstaat heeft daarin een andere afweging gemaakt bij het uitzetten van de aanbesteding, om daarin gewoon de landelijke voorschriften te volgen. Wij zullen uiteindelijk ook op basis van onderzoeken, ik noemde net het RIVM-onderzoek, moeten beoordelen: zijn die wettelijke voorschriften voldoende of moet je daar landelijk dan wel provinciaal extra eisen aan stellen?

De voorzitter: Dat was uw vierde en misschien zelfs wel uw vijfde interruptie. De meeste mensen hier hebben bijna vier interrupties gehad. Mijn voorstel is: ik geef het woord even aan de heer Loomans en dan stel ik voor dat we eerst Gedeputeerde Theuns even al zijn antwoorden af laten maken en vervolgens nog even kijken welke vragen zijn blijven liggen. De heer Loomans.

De heer Loomans (Horizon): Ja, als ik het allemaal goed gehoord heb, dan is één van de weinige dingen die we op dit moment zouden kunnen doen het schrijven van die gezamenlijke brief, of PS alleen. Ik weet niet precies hoe we dat in moeten steken. Kijk ik dan even naar de vergaderkalender, dan is de kans op dit moment heel erg groot dat de PS-vergadering in september vervalt en dan

zouden we pas in november via een motie eventueel een besluit kunnen nemen. Dus ik weet niet in hoeverre we hier vandaag een beslissing over zouden kunnen nemen. Dat is één. Twee, zelfs als het niet unaniem is, is er wel een breed gedragen zorg over het feit van ... Ik denk dat dat ook al voldoende zou kunnen zijn om in een brief te verwerken. Dus ik zou met mijn collega's willen overwegen of we daar misschien via de voorzitter zo meteen een stemming of... Ik weet niet wat mag.

De voorzitter: Ik parkeer even ... Ik hoor wat u zegt en ik parkeer die even tot aan het einde van deze termijn. Dan kom ik met een voorstel. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Theuns: Ja, ik zat nog even na te denken of wij daar misschien ook nog iets over kunnen zeggen. Laat ik zeggen, u gaat uiteindelijk over uw eigen vergaderkalender, dus als de 27^e niet doorgaat ... Ja, ik zou u alleen adviseren: als u dat wil doen, dan is november misschien inderdaad wat laat. Ik wil ook best de toezegging doen op het moment dat dat zou kunnen helpen dat wij als GS – dat kan dan niet uit naam van PS, maar wel als GS – nog een keer brief schrijven aan Rijkswaterstaat, daarbij ook vragend of dat signaal ook gedeeld kan worden door andere overheden. Dat ga ik niet toezeggen, maar dat kan ik in ieder geval vragen. Waarbij wij wel kunnen verwijzen naar de behandeling van deze commissievergadering en de zorgen die daarin zijn geuit en de punten die wij eerder al mondeling in het overleg hebben ingebracht nog een keer op papier zetten. Dat wil ik u best toezeggen namens het College. Maar op het moment dat u zo meteen wat anders besluit, dan leggen wij ons daar uiteraard bij neer.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat u de vragen gaat beantwoorden en dan gaan we langzaam naar een afronding.

Gedeputeerde Theuns: Ja, voorzitter, volgens mij heb ik ... Ik heb ze niet allemaal letterlijk beantwoord, maar ik hoop wel door ze net in die drie categorieën te zetten van 'wat kunnen we formeel, wat doet het College daarnaast nog en de 'als, dan'-vragen', waar ik aan voorbij ben gegaan ... Ik wil daar ook echt aan voorbijgaan, omdat het gewoon op dit moment niet aan de orde is. Volgens mij heb ik wel de meeste vragen en zorgen daarmee beantwoord, maar ik hoor het heel graag als ik iemand ben vergeten.

De voorzitter: Ik heb niet heel vaak zo'n rustige, kalme commissie gezien, dus ik denk dat u goed uw best hebt gedaan met de beantwoording en dat dat in ieder geval gedeeld wordt. Dan stel ik eigenlijk even twee dingen voor. Ik wil eerst even inventariseren, op verzoek van de heer Loomans, of alle partijen in deze commissie mee zouden willen doen aan zo'n brief, want dan heb je kans op unanimiteit en dan zou dat de eerste stap zijn. Dus mijn vraag is eigenlijk: zijn er partijen die niet mee willen ondertekenen aan een dergelijke brief vanuit de partijen in Provinciale Staten? Die partijen vraag ik om de hand op te steken.

De heer Ijpelaar (CDA): Mevrouw de voorzitter, even via u: ik zou erop willen aandringen om vanuit de commissie het agendapunt te agenderen voor de Provinciale Statenvergadering en via de voorzitter richting de agendacommissie en het Presidium het te agenderen voor Provinciale Staten, zodat we dat ook met onze fractie goed kunnen bespreken. Ik voel een ontzettend grote meerderheid hier in de commissie, maar ik vind dat we het formeel moeten doen, want als we vanuit een commissie een brief sturen; dat heeft veel minder kracht dan vanuit heel Provinciale Staten. Dus ik zou gewoon willen voorstellen om namens de commissie de 27^e te claimen, dat daar in ieder geval agendapunt 'brief/motie' ... Ik heb van alles al gehoord, maar dat we die door laten gaan. Dus dat zou mijn voorstel zijn.

De voorzitter: Ja, nou, we kunnen het zo even hebben over dat voorstel, maar we hebben vanochtend een hamerstuk doorgeleid. Dat betekent dat we geen inhoudelijke stukken hebben. Dat betekent dat Provinciale Staten in een extra vergadering bij elkaar zou moeten komen voor dit agendapunt. Ik ben ook lid van die agendacommissie. Daar is er ook vrij veel commentaar op, omdat onze agenda zo fluctueert. Het belangrijkste is dat we veel vergaderdruk hebben en dat het allemaal zo onduidelijk is en op en neer wappert. Dus ik vind het als uw voorzitter ook een klein beetje lastig om nu een verstandig voorstel te doen over de al dan niet wenselijkheid voor een...

De heer IJpelaar (CDA): Dat snap ik, maar daarom doe ik het. Daarom wil ik dat graag in stemming brengen.

De voorzitter: Nee, toch heel even niet. Ik vind het ook wel fijn om het heel even goed samen te pakken. De eerste vraag is ... De vraag was eigenlijk: is er een breed gedeeld geluid in deze commissie? Volgens mij is die vraag met 'ja' beantwoord. Dan moeten we het nu even met elkaar hebben over de vorm. Er lag een voorstel van de heer Wolters Gregório om een motie in te dienen. Er zijn verder geen inhoudelijke agendapunten volgens mij voor de vergadering van 27 september. Ik heb ook gehoord van de heer Loomans en eigenlijk ook in de beantwoording van het College dat wachten tot november geen optie is. Dan zitten we eigenlijk nu met de vraag aan deze commissie of zij een extra Statenvergadering willen bijna en dat klopt volgens mij procedureel ook niet helemaal. Dus ik doe het volgende voorstel. Het is tijd voor de lunch. Dat betekent dat wij drie kwartier gaan schorsen. Ik ga even nadenken over een goed voorstel wat recht doet aan alle reglementen, die ik ook niet in mijn achterhoofd heb. Dan kom ik of mijn collega-voorzitter – dat is wel heel gemeen om over te dragen – bij het hervatten van deze vergadering terug met een voorstel en dan kunt u het daarover hebben. Ik schors de vergadering voor drie kwartier. Dat betekent dat u allen om 13.50 uur hier terug wordt verwacht.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. We eindigden net met de vraag er is breed ongenoegen in deze commissie en dat willen wij samengepakt goed weergeven. En daarvoor zijn er eigenlijk twee, grofweg twee opties. De eerste optie is, en dat kunt u wel in deze commissie doen, dat u dat aan GS verzoekt en dat GS u toezegt dat zij een brief met die strekking zullen versturen. Daar kunnen zij eventueel bijvoorbeeld het verslag van deze commissie aan toevoegen. Dan komt dat signaal aan. De tweede optie is dat u daarvoor een motie indient. Op 27 september staat nog gewoon een vergadering in de agenda. Die is er dus. Die is nog niet geannuleerd. Aanstaande woensdag is er een agendacommissie en dan moet de agendacommissie een advies geven aan het Presidium over het al dan niet laten doorgaan van die vergadering. En ik denk eigenlijk dat het makkelijkste is om even te inventariseren en ook in het licht van de oproep van de heer Loomans, want het is eigenlijk maar één ding wat ik moet inventariseren en dat is: is er een meerderheid voor een brief vanuit GS met steun van deze commissie. Want anders denk ik dat er een motie komt en lijkt het me heel wijs om dat buiten deze vergadering met elkaar verder af te stemmen. Dus is er een meerderheid of zijn er mensen met een voorkeur voor een brief vanuit GS namens uw commissie, mede namens uw commissie? Handen, opmerkingen. De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, mevrouw Koopman is naar een ander overleg dus ik neem het even over. Wij hebben wat moeite met hoe het gaat. Dat is, we hadden dat ook net in de eerste termijn aangegeven, of die, er was maar één termijn, het lijkt een tegenspraak. Op het moment dat iemand een vergunning aanvraagt en hij voldoet aan de voorwaarden, dan ben je als vergunningverlener verplicht om ze te verstrekken. En ik hoor de ene Gedeputeerde zeggen van ja, of het wel chique is

om een politiek instrument in te zetten om een vergunning niet te verlenen die aan de voorwaarden .voldoet. En de andere Gedeputeerde zegt van een krachtig signaal zou mij helpen. En vervolgens zei die ene Gedeputeerde daar dat ze signaal, dat is overgebracht. Dus ik had een beetje het gevoel dat het College met twee monden sprak en misschien ook twee nuances. En ik wil het eigenlijk, ik zou het het liefste in de fractie willen bespreken hoe wij daarmee omgaan. En dan geeft de motie-optie geeft wel ons de tijd om dat te regelen, of zoals de heer IJpelaar dat in zijn eerste termijn zei. Dus ik wil op dit moment geen volle steun namens de VVD uitspreken voor die GS-brief. Kijk, als GS zelf een brief wil schrijven onder haar bevoegdheid, dat maakt mij niet uit maar niet namens de commissie.

De voorzitter: Helder signaal denk ik. Sorry? O, de heer Megens.

De heer Megens (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij hebben ook moeite met een brief om dat inderdaad, om te onderschrijven of opdracht te geven. Vooral, ja, even kijken hoe de hele fractie bij ons erin staat. Maar mede door wat dus wettelijk, wat ben je verplicht en wat ben je niet verplicht? En daar worstelen wij eigenlijk ook mee. Dus ons voorstel zou ook zijn om een motie in te dienen daarvoor.

De voorzitter: Ik denk dat er sowieso dan, kijk, GS kan vanuit haar eigen standpuntenbevoegdheden heel veel brieven sturen en ik denk dat ik ophaal uit deze commissie dat ze op dit moment geen brief namens uw commissie, met steun van uw commissie kunnen sturen. Dus daarmee concludeer ik dat dat hier even van tafel is en dan is het vervolgens aan wie wil om een motie op te stellen en al dat niet als motie vreemd op te voeren voor de vergadering in september. Dus dat concludeer ik dan en dan laat ik het even aan alle fracties individueel om al dan niet, ik weet niet op welke manier, en uiteindelijk neemt het Presidium het besluit of er, of de Statenvergadering doorgang vindt. En als daar agendapunten voor zijn, dan zal dat zo zijn. Maar nog één technisch punt als ik dit heb afgesloten: we hebben het veel gehad over Beaumix. En Beaumix is een merknaam heeft iemand mij zojuist uitgelegd. En ik wil eigenlijk even aan uw commissie voorleggen of wij in de notulen en ook in de toezeggingen kunnen spreken over AVI-bodemassen. Daarmee dekken we alle soortgelijke varianten. Het werd mij uitgelegd als een Buckler-effect maar ik was een beetje te jong om dit te kennen. Daarmee voorkomen we dus dat we het over de merknaam hebben in plaats van het fenomeen wat we bespreken. Dus met uw goedvinden nemen we dat zo op in de notulen en in de toezeggingen. En dan ga ik die meteen nog even voorlezen en dan zijn we rond. De eerste toezegging is Gedeputeerde Staten zoekt uit of er projecten zijn bij provinciale wegen waar AVI-bodemassen, waaronder Beaumix, zijn toegepast in de periode 2007-2017 voor het einde van het jaar. GS zal navragen bij andere overheden of er toepassingen van AVI-bodemassen waaronder Beaumix, plaatsvindt. Ook voor het einde van het jaar. En GS zal op het moment dat GS een besluit over een eventuele vergunningsaanvraag in relatie tot het gebruik van AVI-bodemassen en Beaumix ter verbreding van de A2 neemt, PS actief informeren over de uitkomst door middel van een mededeling portefeuillehouder. Zo. Daarmee sluit ik dit agendapunt af met zeer veel dank ...

De heer IJpelaar (CDA): Mevrouw de voorzitter, ik, toch even, u zegt ik heb technisch uitgezocht: als hier door de commissie geen brief wordt, of geen oproep tot een brief dan houdt het eigenlijk op voor de commissie. Maar ik denk dat we wel gewoon als commissie formeel een verzoek moeten doen of een vooraankondiging van een motie richting de agendacommissie en het Presidium. Dus dat het niet aan de agendacommissie of aan het Presidium is om te besluiten of er iets komt. Er komt iets, dat besluiten wij als commissie en of we het gaan behandelen, dat is aan het Presidium. Maar dat er iets gaat komen, dat vind ik dat we dat gewoon moeten bekrachtigen vanuit de commissie.

De voorzitter: Ik weet niet of dat technisch kan want volgens mij kunt u niet in uw commissie dit

besluiten. Dus dat kan elke, elke fractie kan een motie aankondigen in die zin.

De heer Ijpelaar (CDA): Oké.

De voorzitter: Dat kunnen we ook doen. De heer Wolters Gregório heeft dat al gedaan. Misschien wil hij dat nog een keer bekrachtigen? Staat het heel mooi in de notulen. Maar voor de rest kunt u als commissie geen besluit nemen. De enige optie was geweest dat wij nog even, en daarom zit de Gedeputeerde hier naast mij, die had een eventuele toezegging kunnen doen over een brief et cetera. Dan ligt het hier vast. Maar in dit geval geef ik tot slot het woord aan de heer Wolters Gregório om af te hechten dat u voornemens bent om.

De heer Wolters Gregório (SP): Dank u wel, voorzitter. Voornemens ben om een motie in te dienen de eerstvolgende Statenvergadering, dus die van de 27e. En ik heb al mijn collega's net mijn voorzet verstuurd om input te krijgen om ze zo gezamenlijk mogelijk, zeg maar, door die Statenvergadering heen te loodsen.

De voorzitter: Goed. En dan wens ik u ook succes om AVI-bodemassen waaronder Beaumix te gebruiken als term. De heer Van den Beucken nog en dan gaan we ...

De heer Van den Beucken (LOKAAL LIMBURG): Ja, in feite heb ik datzelfde ook gezegd. Ik was het ook van plan maar ik wil, ja, nee, maar ik wil daar graag bij aansluiten dus het is wel belangrijk om dat even gezegd te hebben denk ik want, dat het wel gezegd wordt.

De voorzitter: Goed, dan komen we toch echt tot een afronding van dit agendapunt en dan schors ik één minuut om de echt goede voorzitter van deze commissie het woord te geven. Dan wens ik u een goede voortzetting.

T9552 Gedeputeerde Van Caldenberg zoekt uit of er projecten zijn bij provinciale wegen waar AVI bodemassen waaronder Beaumix zijn toegepast in de periode 2007-2017. Termijn voor uitzoeken: voor het einde van het jaar.

T9553 Gedeputeerde Van Caldenberg zal navragen bij andere overheden of er toepassing van AVI bodemassen, waaronder Beaumix plaatsvindt. Termijn voor navragen: voor het einde van het jaar.

T9554 Gedeputeerde Van Caldenberg zal op het moment dat GS een besluit neemt over een eventuele vergunningaanvraag in relatie tot het gebruik van AVI bodemassen, waaronder Beaumix, tijdens de verbreding van de A2 PS actief informeren over de uitkomst door middel van een mededeling portefeuillehouder.

[SCHORSING]

8.4 Informerend stuk inzake Voortgang Programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg en Maasprojecten Vierwaarden en Zuidelijk Maasdal, brief GS van 3-9-2024 (GS DOC-00691444)

De voorzitter: Goedemiddag allemaal. Welcome back, met deze ene minuut. Wij gaan door met de agenda met agendapunt 8.4, het informerend stuk inzake de voortgang van het programma Waterveiligheid en Ruimte. Gedeputeerde Theuns heeft om agendering van dit stuk verzocht. En

voordat wij de ronde gaan maken misschien even een korte toelichting op dit stuk.

Gedeputeerde Theuns: Ik heb vanochtend ook al een toelichting gegeven, voorzitter, op de agendering dus ik weet niet of dat voor de commissie voldoende was of dat ik het nog een keer moet toelichten.

De voorzitter: Dan, nee, wij doen niet aan herhalingen, mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Nou, dat zijn uw woorden, voorzitter.

De voorzitter: Nee, ik kijk even rond. Ik zie iedereen non-verbaal ook niks doen of knikken. Dan ga ik er maar vanuit dat dat akkoord is. Ik ga dan nu even de ronde maken langs alle fracties. We doen dat uiteraard in termijn. Dit is een informeren stuk. Drie minuten per fractie. En ik begin eens bij de heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Dat lijkt mij een goed begin. De governancestructuur. Er wordt gewerkt aan een passende governancestructuur vanwege formele juridische borging. We hopen echter dat ook voor een goede aansturing en uitvoering van WRL een passende governancestructuur gepresenteerd wordt dus ook daarvoor. De vraag die er bijkomt is zijn er al scenario's voor deze governance in beeld? Heeft het College al een beeld of een voorkeur en worden leerprocessen van andere projecten uit de regeling grote projecten gebruikt? En het is goed dat er niet alleen aan fysieke maatregelen gedacht wordt en dat er meerdere deelnemers, veel organen bij betrokken zijn, coördinatiegroepen, Regionale Actie Tafel, noem maar op. Maar de rol, ook de rol van Limburg als host, moet nog scherper voor ons in beeld komen. Voor 2025 wordt een bedrag geraamd van circa 31 miljoen. Hiervan 7,5 gerealiseerd voor het programma Water in balans en het omzetten van de overige 23,5 miljoen van WRL is geen reëel uitgangspunt zo lezen wij. We begrijpen niet hoe de genoemde bedragen zich verhouden tot het regionaal watersysteem en de twee Maas-projecten. Gaat die 31 miljoen nou over de cofinanciering of over het totaal? Dat is de eerste vraag. Dan, bij de uitvoering van de twee Maas-projecten zijn er volgens de Provincie op dit moment geen specifieke risico's. Ja, dat horen we natuurlijk graag maar het klinkt ook alsof het te mooi zou zijn om waar te zijn. Zijn er wel generieke en specifieke risico's is de vraag aan de Gedeputeerde? Dan gaan we het even hebben over kleurendashboard. Daar zijn we blij mee. Je ziet de ontwikkeling afgezet tegen de vorige voortgangsrapportage maar wat je nog niet in één oogopslag ziet is de achterliggende reden: financieel, tijd en kwaliteit. Enkel maar overall, wellicht dat daar nog een verbeteringslag in plaats kan vinden. Veel groene verkeerslichten, dat doet ons deugd. En veel onderdelen kabbelen volgens schema maar zowel de voortgang van de kansenbrigade als de stimuleringsregeling, die stokken wel een beetje en dat geeft twee oranje verkeerslichten en dat baart wel zorgen. Met name de stimuleringsregeling, die moet wel zo snel mogelijk op gang komen. Immers alle onderdelen uit het zogenaamde gereedheidskist voor inwoners om zelfredzaam te zijn, staan op groen. En behalve de ontwikkeling en financiering, ja, behalve de ontwikkeling en financierings- en stimuleringsregeling want die staan op oranje. Dus het vertrouwen van onze inwoners mag geen deuk oplopen. Je kunt van alles van ze willen, je kunt verwachten dat ze zelfredzaam worden maar ze moeten dan ook wel gestimuleerd worden. Dus dat is wel belangrijk dat dat op gang komt. De rode lantaarn binnen de stoplichtrapportage wordt gedragen door de programmaorganisatie waarvan sommige functies maar moeilijk kunnen worden ingevuld staat er, zoals projectmanagers, civiele en techniek en water ... [4:09:45]. Daardoor is deze programmaorganisatie niet robuust. Hierdoor kunnen verkenningen en fysieke maatregelen en uitvoering van het werkgebied plannen vertragen. Een vraag daarbij is of door het gebrek aan specifieke functies die wel aanwezige functionarissen primair ingezet gaan worden in de meest dringende gebieden? Met andere woorden is er sprake van een

prioriteitenlijst of is die niet in beeld? Dan denk ik dat we toekomen aan de laatste vraag. Vanuit het programma WRL is een geactualiseerde belangenfoto ontwikkeld waarin de verhoudingen en wederzijdse beïnvloeding van het programma WRL ten opzichte van de andere lopende projecten en programma's worden geduid. De vraag is zijn of worden in die belangenfoto ook relaties met het laatste deel van de Maas en zijrivieren in de voorstreek en Wallonië geschetst? Tot zo ver, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van den Beucken. Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. We hebben het als een informierend stuk tot ons genomen. We hebben eigenlijk geen concrete vragen. We zijn heel blij met het werk van de vorige spreker die een aantal dingen heeft aangestipt waar wij natuurlijk ook zeer benieuwd zijn naar de beantwoording. Ik zou natuurlijk vooruitlopen want ik laat dat graag aan de portefeuillehouder over, een aantal dingen, denk ik, dat niet zo ingewikkeld zijn maar waarvoor later. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hanegraaff.

De heer Hanegraaff (CDA): Ja, ik zal het, ik heb ook maar een aantal vragen. Als eerste gaat het even over de governancestructuur. Dat heeft, anderhalf jaar geleden is daar eigenlijk allemaal al gestart maar dat is eigenlijk nog niet helemaal op orde. Kan de Gedeputeerde toch even over reflecteren waarom dat eigenlijk zo lang duurt? Ook, ten tweede, wat doen we eigenlijk als Provincie aan verwachtingsmanagement? Want er zijn natuurlijk van allerlei gemeentes en burgers die allemaal betrokken zijn, wordt er voldoende gecommuniceerd om te zorgen dat zij weten dat dit allemaal vertraging oploopt en wat is hun reactie hierop? Dan, als het gaat om de, er is toch wel weer, en dat zien we natuurlijk breder bij de Provincie, dat het moeilijk is om mensen te vinden om onze projecten uit te rollen. We hebben allerlei mooie plannen en we bedenken eigenlijk continu weer nieuwe maar het lukt ons vaak dan toch niet om die mensen bij elkaar te hebben om het op een goede manier uit te voeren. En daardoor geven we te weinig geld uit. Dus ik zou daar toch graag een reflectie op willen van wat doet de Provincie nou concreet om ervoor te zorgen dat we dat probleem oplossen? En daaraan gerelateerd, ondanks dit blijkt uit al die rapportages altijd dat we altijd op groen toch terechtkomen. Dat de meeste projecten gewoon lopen zoals ze moeten lopen. Ja, ik blijf dat een rare paradox vinden. Dan ofwel plannen we niet goed, ofwel, ik bedoel is dat scoringssysteem gewoon niet voldoende? Dus ik zou daar toch ook wel gewoon eens een reactie op willen. Dan, er is wel veel bewustwording als het gaat om wat te doen bij overstromingen. Dat vind ik harstikke goed dat dat gebeurt. Ik vroeg me wel af hoe dat geëvalueerd gaat worden omdat dat er eigenlijk niet in staat. Tenminste, of ik heb het gemist. En als laatste, die SPUK-gelden komen ook in de gevaren doordat we onderbezetting hebben en niet snel genoeg handelen. Dan staat er we zijn aan het kijken of we kunnen verlengen maar wat zijn daarvoor precies de voorwaarden? En hoe groot zijn die kansen dat je dat geld dan later alsnog kan gebruiken? Tot zo ver.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Nijenhuis.

De heer Nijenhuis (BBB): Dank u wel, voorzitter. Op het gevaar af dat ik enkele dingen ga herhalen toch maar even. We hebben met interesse kennis genomen van deze tweede voortgangsrapportage WRL. En het feit dat ik tweede zeg, dat heeft me even aan het denken gezet want ik kan me eigenlijk niet goed herinneren dat we een eerste voorgelegd hebben gekregen, op deze manier. Ik heb al liggen googelen en uiteindelijk op de website van WRL staat inderdaad die eerste voortgangsrapportage. Vraag aan de Gedeputeerde in dit verband is wanneer kunnen we de basisrapportage verwachten? Want we hebben het niet voor niks aangemerkt als groot project waarin we toch wat risico's en gevaren zien. En in die zin zou het goed zijn dat we daar een net uitgewerkte

basisrapportage als basis onder leggen, onder dat grote project. Het gepresenteerde dashboard, de voorgangers refereerden daar ook al aan, heeft gelukkig wel een redelijk overzicht van de voortgang en de risico's op het gebied van tijd, financiën en kwaliteit. In dat verband heb ik ook nog een, misschien wel een technische vraag want binnen budget, als het om financiële parameters gaat, betekent dat binnen 100% van het budget of 105% van het budget? Want daar is de kleurenmonitor wat warrig over. Onder de korte termijnacties staan de korte termijnkansen in het ontwerpspoor Mechelen-Wolfhagen solitaire panden aangegeven in oranje nog te starten. Los van dat feit dat het een merkwaardige combinatie is, korte termijnacties en twee jaar verder en nog te starten, was het in de eerste rapportage in ontwikkeling en groen. Dat is een merkwaardige combinatie, denk ik. Hoe reflecteert u hierop? Het grootste risico, en het is door mijn voorgangers ook al genoemd, zit volgens onze fractie en ook volgens de rapportage, in het ontbreken van een heldere governancestructuur. De onduidelijkheid over de rol en invulling van de Provincie Limburg en daarmee de rol en taak van Provinciale Staten zorgt voor een onbehaaglijk gevoel. We roepen dan ook op om hierin zo snel als mogelijk duidelijkheid te verschaffen: wanneer zal het zijn? Zoals het er naar uitziet lijkt het een opgave om de SPUK-gelden binnen de maximale termijn van vier jaar weggezet te krijgen, dat zei mijnheer Hanegraaff ook al. Wat zijn de mogelijke financiële consequenties hiervan als dat niet lukt binnen die vier jaar? Zijn die voor de regio en voor welke partijen in elk geval? Bemensing of liever gezegd een gebrek aan bemensing wordt benoemd als belangrijkste obstakel voor een adequate bedrijfsvoering. We zouden er daarom voor willen pleiten om met de wel beschikbare capaciteit voortvarend de kortetermijnacties en no regret-maatregelen ter hand te nemen. De inwoners van de in 2021 getroffen gebieden zitten daar met smart op te wachten en hebben daar ook recht op wat ons betreft. Voor wat betreft het project Vierwaarden Zwelling Maasdal slecht één misschien wel technische vraag: betekent de voorkeursbeslissing van de minister I&W die inzake het laatste Zuidelijke Maasdal-project nog moet worden genomen, betekent dat dat een voorkeusscenario wordt uit de alternatieven die nu verkend worden? Dat is mijn laatste vraag. Tot zo ver, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Exact binnen de tijd. Mijnheer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik moest even kijken of u achteraan ging beginnen of bij mij. Ja, ik ga de vorige sprekers complimenten geven want er waren een heel aantal vragen die wij ook hadden. De enige twee die eigenlijk nog openstaan is inderdaad over die SPUK-middelen. Die worden nu met een jaar verlengd maar ik kan ik in het stuk niet goed er uithalen, zeg maar, hoe wij ervoor waken dat het na die vier jaar niet nog meer, je kunt zeggen losse eindjes, niet nog meer open projecten hebben staan waar we dan nog een keer financiering voor moeten gaan zoeken. Dus dat is één. En de tweede was de risicogerichte normering. In het stuk staat dat die in het najaar, nee, na de zomer wordt geagendeerd. Maar goed, wanneer is dat dan? Want na de zomer is tot en met december en dan beginnen we aan het nieuwe jaar. Dus dat is, denk ik, een heel concrete vraag van wanneer komt dat bij ons op de agenda, of bij de partijen die daar de plannen mee moeten maken? Dan krijgen we een beetje meer inzicht ook in hoe wij daar als politiek tegenaan kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ruimte voor water. En bij mij leg ik dan toch ook meteen even het bruggetje naar een wat ouder programma, Ruimte voor de rivier.

? Mooie woordspeling.

De heer Sol (GroenLinks): Sorry?

?: Mooie woordspeling.

De heer Sol (GroenLinks): Ja ja. Ik loop er ook overheen zonder natte voeten te krijgen hoop ik? Ik denk dat Ruimte voor de rivier één van meest meer succesvolle programma's in ieder geval is geweest om uiteindelijk risico's op het gebied van wateroverlast te mitigeren. Dat hebben we een paar jaar geleden ook gewoon kunnen vaststellen toen we echt op centimeters aan nog veel grotere ellende in nog grotere delen van Limburg zijn ontsnapt. En ik zie in, ook in deze rapportage heel veel inhoudelijke aanknopingspunten om in ieder geval de hoop te hebben en ook wel een beetje de verwachting dat we dit programma op een vergelijkbare manier ons ook gaat helpen om in de toekomst dit soort ellende te voorkomen. Tegelijkertijd heb ik ook nog wel een zorgpunt en dat zorgpunt zit hem met name in het woord 'ruimte'. Want we weten dat er ruimte nodig is. Ook de grondstrategie moet voor een belangrijk deel nog vorm en houvast krijgen. En ik lees in dat programma veel over communicatie maar dan vooral over de risico's en gevaren als zodanig. En ik denk dat er zeker de komende tijd wellicht meer aandacht nog moet zijn voor de communicatie, met name ook in relatie tot wat er daadwerkelijk ook gewoon praktisch aan maatregelen getroffen moet gaan worden.

De voorzitter: Mijnheer Sol, als ik u even onderbreek, mijnheer Nijskens had een vraag aan u.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dat mag.

De heer Nijskens (VVD): Ik had een vraag aan u. U zei net in het onderwerpje net van tevoren van dat de mensen kunnen verwachten dat ze die ellende van 2021 niet meer krijgen. En mijn buurman had over verwachtingenmanagement. Als we dit hele programma uit gaan voeren en er komt weer zo'n bui als in 2021, lopen we weer allemaal onder water. Dus wij moeten ook dat verwachtingsmanagement neerzetten dat we zo'n hoogwatergolf als in 2021 niet met dit geld en niet met dit programma kunnen oplossen. Wel alle kleinere, zeg maar, tienjaarlijkse ongemakken. Maar zoiets groots als 2021 kan wel de aanleiding zijn dat we iets doen maar dat gaan we niet keren met dit programma. Bent u het met me eens?

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ik ben het met u eens dat we uiteraard geen garanties kunnen geven maar dit gaat wel degelijk, in mijn beleving, goed bijdragen aan het mitigeren van de risico's. Of dat voldoende zal blijken te zijn, ja, dat weet je nooit van tevoren. Dat wisten we ook niet bij het programma Ruimte voor de rivier. Ik heb dat vanaf het begin redelijk kunnen volgen en toen ook de discussies ervaren, ook onder de experts van ja, dit soort scenario's zijn zo onwaarschijnlijk, moeten we daar überhaupt wel op gaan anticiperen. Uiteindelijk is dat doorgezet en achteraf moeten we denk ik en mogen we heel blij zijn dat dat is gelukt. Wat ik vooral wil benadrukken is, dat is ook niet zonder slag of stoot gegaan, dat zal hier ongetwijfeld ook zo zijn, en waar ik dus vooral aandacht voor wil vragen is voor communicatie. Want uiteindelijk vraagt dit ook gewoon echt op grote schaal draagvlak van betrokken inwoners, van bedrijven, van grondeigenaren om hier in ieder geval maximaal medewerking aan te geven. En daar wens ik het College veel succes bij.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. In de rapportage staat dat het grootste risico van het programma is het ontbreken van personeel. Maar als je kijkt naar het doel van

programma, om een water-robuust Limburg te krijgen, dan denk ik dat vooral de vorm van de klimaatverandering, de grilligheid, onvoorspelbaarheid van die ontwikkelingen vooral gaan bepalen hoe water-robuust wij gaan worden. En je ziet het ook aan hoe vanzelfsprekend wij het ondertussen vinden dat putdeksels omhoog komen, dat wegen onder water komen te staan. Wij vinden het allemaal al veel normaler en het gaat, volgens mij, veel harder als dat we allemaal hopen. Dus we zijn heel blij dat dit programma er is, dat moet zeker gebeuren. En daar heb ik nog een aantal vragen over. Want in het stuk lees ik vooral maatregelen die of op individueel niveau gedaan gaan worden, daar kom ik zo nog even op terug, op die 1.000 woningen, en op hele grote maatregelen. En ik denk dat je ook heel lokaal maatregelen kan nemen die heel veel effect kunnen hebben. En die zie ik hier niet in terug. En nu heb ik begrepen dat er een organisatie is opgezet dat het Fonds Natuurkracht van het NMF, Limburgs Landschap, Natuurmonumenten en het Wereld Natuur Fonds. En die hebben als doel om lokaal natuurlijk innovaties en oplossingen voor waterveiligheid te bieden aan de inwoners van Limburg. En dat lijkt heel erg op wat ik dacht dat er miste. En ik vind het eigenlijk jammer dat dat niet mee wordt genomen omdat wij als Provincie daar ook een forse subsidie aan hebben gegeven. En het schijnt vrij succesvol te zijn. Dus het zou interessant zijn als dat ook meegenomen wordt, wat daarmee bereikt wordt. En ik zou de, ook willen vragen of ook, want die subsidie houdt op na 2025, of als inderdaad de effecten zo goed zijn als zij zelf zeggen, of dat dan gecontinueerd kan worden? En ik vroeg me ook af of in de stimuleringsregeling die nog vormgegeven moet worden, of daar ook iets met lokale maatregelen, dus niet voor één huis maar voor een groep huizen of voor een klein gebied opgenomen kan worden. Want ik heb de indruk dat dat nu niet de bedoeling is, die nieuwe stimuleringsregeling. Dus dat zou ik willen vragen, of dat daar misschien in meegenomen kan worden. En dan heb ik nog een vraag over de pilot van die 1.000 woningen in een negental pilotgemeenten, om waterkerende maatregelen te bepalen. En op basis van deze 1.000 woningen wordt het stimuleringsfonds opgezet. Dat is mijn samenvatting van al die ... [4:24:27] .

De voorzitter: Kunt u gaan afronden?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Een afronding, oké. Mijn vraag is vallen deze 1.000 woningen in gebieden waar we met collectieve maatregelen de norm van één op honderd jaar niet gaan halen of gaat dit stimuleringsfonds voor alle Limburgse woningen gelden of zijn er wellicht andere criteria?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Erkamp.

De heer Erkamp (50PLUS): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben kennis genomen van dit stuk. Het is belangrijk dat het er is. Wij hopen dat een goede uitvoering ervan komt. En verder hebben we geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Dank u wel, voorzitter. Laat me vooropstellen dat D66 heel erg blij is met deze projecten die hier lopen rondom waterveiligheid want we hebben allemaal meegemaakt of gezien hoe beangstigend het ook kan zijn als het water tot je lippen staat. En helaas was het niet de eerste keer dat dat gebeurde maar het zal ook voorlopig niet de laatste keer zijn. Dus dan kun je er maar beter zo goed mogelijk op voorbereid zijn. En de heer Sol stipte het ook al maar we willen in onze ruimte soms ook wel heel erg veel. Dus we vinden onze waterveiligheid heel belangrijk, we vinden natuur heel belangrijk, bedrijvigheid belangrijk, internationale samenwerking belangrijk, nou, en zo kun je nog even doorgaan. Alleen waar onze zorg wel zit is als we al die ambities bij elkaar optellen, lijken die puzzelstukjes niet meer in de puzzel te passen, zoveel ambities hebben we met

elkaar. En wat D66 betreft zou het heel belangrijk zijn om daarbij te kijken naar, ook naar maatschappelijke meerwaarde en bijvoorbeeld mogelijkheden voor recreatie. Maar ook behoud van onze natuur en natuurlijk dus ook de waterveiligheid. En we moeten ernaar zoeken hoe deze ambities ook zoveel mogelijk samen moeten gaan en tegelijkertijd zullen we ook keuzes moeten maken. En wanneer het gaat om deze rapportage zelf en onze wensen daarin zouden we graag nog misschien meer zien terugkomen hoe ook de samenhang met de POVI is. En een iets meer expliciete koppeling nog met onze beleidsdoelen. Dus waar kunnen natuur en waterveiligheid ook samen gaan en waar werken deze elkaar mogelijk toch ook wel tegen? Waar leidt de keuze op het gebied van waterveiligheid tot ongunstige situaties voor woningen of bedrijvigheid? En hoe spelen we ook met ons strategisch grondbeleid, hoe spelen we daar in op de doelen rondom waterveiligheid te behalen? En neem dan ook bijvoorbeeld projecten als [4:26:55] ter illustratie. Voor D66 is heel erg belangrijk om onze ambities op waterveiligheid zo veel mogelijk te laten samengaan met recreatiemogelijkheden. En we begrepen ook dat daar in de gemeente Venlo zelfs unaniem een motie door de raad was aangenomen. Ik geloof ingediend door CDA want die zie ik ook vrolijk knikken. En ook in Horst in de Maas was er nog behoefte aan recreatiemogelijkheid voor fietspaden. En als we dan toch dit soort trajecten opstarten, denk ik dat dat heel mooi met elkaar gepaard kan gaan. Dus ik was ook nog benieuwd hoe het College daar tegenover staat en hoe zij dat ook een plekje geven in deze projecten? Over governance en capaciteit hebben we volgens mij al de benodigde vragen gesteld. O, nog even goed om te benoemen dat we zagen dat ook omwonenden en ...[4:27:43] op punt nu actief waren betrokken. Dat vonden we heel mooi om te lezen omdat het ook al eerder in onze commissie naar voren is gekomen dat daar die behoefte echt aan was. En we zagen ook een loket waar vanuit we gingen communiceren als Provincie maar kunnen juist daar ook bewoners terecht met vragen of is dat toch iets meer eenrichtingsverkeer? En tot slot, D66 hecht altijd heel veel waarde aan die internationale samenwerking ook. En bij water is het natuurlijk al helemaal niet te vergeten. En wij lazen dat we in gesprek zijn om op de EMR-lijst van ondersteunende regio's te komen maar we waren even benieuwd of, wanneer krijgen we daar nog meer duidelijkheid over en kunnen we daar ook via mededeling portefeuillehouder op de hoogte over worden gehouden? Tot zo ver.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Berghorst. Mevrouw Schuurung.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Zo, ja, dank u wel, voorzitter. Fijn dat we deze rapportage toch hebben ontvangen, om mee te beginnen, ondanks dat de basisrapportage nog in ontwikkeling is. We zien dat er achter de schermen hard getrokken wordt. En ik twijfel ook absoluut niet aan het commitment van de Provincie, het waterschap en de gemeente om hieraan te werken maar er zijn inderdaad wel een aantal punten, denk ik, met name in de uitvoering waar we ons naar aanleiding van deze rapportage toch een beetje zorgen over maken. Het meeste is al aangestipt. Ik zal een aantal punten toch kort ook nog even willen onderstrepen want ook wij krijgen wel regelmatig vragen van mensen die wateroverlast gehad hebben de afgelopen jaren en eigenlijk zeggen van ja, maar wanneer gaat er nou wat veranderen bij mij in de buurt om dat soort zaken te voorkomen de komende tijd? En ik snap dat er natuurlijk een plan gemaakt moet worden en onderzoek gedaan moet worden maar ik weet niet zo goed of dat dan in het feit ligt dat we dat lastig uitgelegd krijgen aan mensen, of daar niet goed over communiceren of dat het toch ook echt wel gewoon lang duurt, nu drie jaar later voordat de schop ergens de grond in gaat. Dus misschien dat de Gedeputeerde daar toch nog even op terug kan komen? En inderdaad de programmaorganisatie, het feit dat er zestien rollen niet zijn ingevuld, dat gaat natuurlijk een impact hebben op de uitvoering. Dus die zorgen delen wij ook wel. Ik heb nog twee vragen over de financiën, misschien iets algemener: er wordt aangegeven dat van de 50 miljoen die de Provincie heeft vrijgemaakt, 10 miljoen nog niet gelabeld is. Krijgen wij daar binnenkort nog een apart Statenvoorstel over of wordt die op een andere manier ingevuld? Gaat dat via de begroting? En er wordt nu gesproken over € 600 miljoen. Ik meende mij te hebben herinnerd dat wij ooit € 1,2 miljard

hebben aangevraagd bij de minister. Hebben wij daar, is dat € 600 miljoen geworden of komt die andere € 600 miljoen nog ergens anders terug? Ik heb het niet zo snel terug kunnen vinden in mijn voorbereiding dus misschien dat daar nog wat helderheid over gegeven kan worden? En ik had nog één andere, misschien wat meer procesmatige vraag: er wordt regelmatig gesproken over het ontwikkelen van een risicogerichte normering?

Spreker [4:30:55]: O, ik zal heel even wachten.

Mevrouw Schuur (PvdA): De vraag is even, die normeringsdiscussie stond al eerder bij ons op de voorraadagenda maar komt die nu pas in 2026 ook bij ons in de Staten of moeten wij daar ook eerder nog een discussie en een besluit over nemen? Tot zover.

De voorzitter: Een man die twee dingen tegelijk kan, geweldig.

Gedeputeerde Theuns: Wie zegt dat hij dat kan?

Spreker [4:31:22]: Voorzitter, daar maak ik bezwaar tegen.

De voorzitter: Mijnheer Loomans.

De heer Loomans (Horizon): Ja, dank u wel, voorzitter. Na alle ellende van de zomer van 2021 met de wateroverlast is het goed te zien dat er hard gewerkt wordt om zo goed en zo kwaad als het gaat, herhaling te voorkomen. Met alle nuances zoals mij buurman aan de overkant net al aangaf. Het stuk geeft een mooi overzicht van alle zaken die nu in voorbereiding zijn of die zelfs al worden uitgevoerd. En diverse collega's hebben er al allerlei vragen over gesteld. En ik zat daarom zelf nog even na te denken, de discussies die wij drie jaar geleden hebben gehad, dat alles nog vers in het geheugen lag. En één van de zaken die mij nu te binnen schiet, dat is dat wij toen, toen heb ik nog vanuit een andere partij, de zorg uitgesproken over het grote aantal dieren wat toen bij de overstromingen van de Maas verdrongen is. En er waren toen discussies, als ik het me allemaal goed herinner, enerzijds over eventuele maatregelen die je zou kunnen nemen in de vorm van terpen of dat soort dingen langs de Maas waar dieren zich in veiligheid zouden kunnen brengen, maar dat lag allemaal heel moeilijk omdat het natuurlijk op privéterreinen van boeren is en, nou ja, daar kwam niet echt iets uit wat we concreet zouden kunnen doen. En de tweede was communicatie, omdat er geconstateerd werd dat de gemeenten er niet over gingen, de Veiligheidsregio ging er niet over, niemand ging erover. Dus wanneer er ergens dieren gezien werden die in het nauw gedreven werden, dan gingen mensen bellen maar die werden van het kastje naar de muur gestuurd. En ik meen me te herinneren dat de CdK toen heeft toegezegd dat hij dat als een besprekpuntje zou meenemen naar de Veiligheidsregio. Hij ging daar niet over heeft hij nadrukkelijk uitgelegd maar hij zou het in ieder geval meenemen en eens ter overweging geven of daar iets voor te verzinnen was. En ik kan mij niet herinneren dat we daar ooit terugkoppeling over hebben gekregen. Dus het zou fijn zijn als we dit onderwerp, al is het maar via de notulen van deze vergadering, even nog een keer weer naar voren kunnen halen om, mocht er nog een keer zo'n situatie optreden, dat we de excessen van drie jaar geleden toch op zijn minst proberen te voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loomans. Mijnheer Hoks.

De heer Hoks (PVV): Dank u wel, voorzitter. Veel is al voor mijn voeten weggemaaid dus ik zal het met de grote kruimels doen die over zijn gelaten. In dit stuk is te lezen dat veel projecten in ontwikkeling zijn. Echter, zijn wij over enkele onderwerpen toch kritisch. We lezen in het begin veel

voortgang, enkele activiteiten blijven achter. Deze vertragingen komen enerzijds door de onderbezetting van het programma en anderzijds door het doorlopen van de procedures. Er is maar 60% van de begrote capaciteit gevuld waardoor wij een deel van 2024 geplande activiteiten, onderzoeken en bedragen doorschuiven naar 2025. Waren deze signalen niet vooraf al bekend? Wat voor gevolgen heeft het voor de projecten die nog gestart moeten worden en heeft het College er vertrouwen in dat de grote capaciteit snel kan worden opgevuld? We kijken naar de huidige krapte op de arbeidsmarkt. We zien tevens dat ook andere projecten wel voor de verwachting behaald worden. In de vele marktwerkoplossingen voor kwetsbare panden en objecten in kwetsbare gebieden hebben we bijvoorbeeld opbouwdatum van Q4 in 2026 maar staan al in de actuele planning voor Q3, 2025. Wat zorgt voor deze versnelling? En als laatste de internationale stroomgebieden zijn van belang. Doordat al het water van onze buurlanden via de Maas en zijrivier ons binnenstroomt geeft dat ons als Limburg een extra uitdaging. We lezen veel dat er samenwerking is binnen de Benelux en het Duitse gebied maar ik mis hier een beetje Frankrijk in: het land waar de Maas ontspringt bij het plateau van Langres en goed is voor het stroomgebied van 9.000 vierkante meter. Hoe zit de samenwerking daarbij? Tot zo ver, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het einde van de termijn van deze commissie. Dan geef ik het woord aan de Gedeputeerde en u heeft twintig minuten.

Gedeputeerde Theuns: Dank u wel, voorzitter. En nogmaals dank ook aan de commissie om in te gaan op het agenderingsverzoek. En ik denk dat het programma belangrijk genoeg is om regelmatig in uw commissie of in de Staten te bespreken. Laat ik even beginnen met misschien het proces. De heer Nijenhuis vroeg daarnaar van eerste, tweede en wanneer komt de basisrapportage, om dat maar meteen even af te hechten: dit is inderdaad de tweede voortgangsrapportage van het programma zelf. Dit is de eerste die wij aan uw Staten op die manier hebben toegestuurd. Maar de basisrapportage, die wordt dus opgesteld op basis van de programmarapportages die het programma over de periode die nu loopt, ik hoorde net 31 december, en die rapportage wordt dus na, ergens na Nieuwjaar moet die worden opgesteld. Dan moet hij in het bestuurlijk overleg nog weer worden vastgesteld. En dan wordt hij naar uw Staten gestuurd nadat wij hem in het nieuwe format hebben opgebouwd. Dus ik hoop dat dat nog net in Q1 is maar anders zal dat ergens begin Q2, denk ik, zijn. Maar in ieder geval, voor de zomer zal hij dan hier worden geagendeerd en als Statenvoorstel naar u toekomen. Dus in ieder geval in Q2 voor de zomer kunnen we die als Staten vaststellen en dan ...

De voorzitter: Mijnheer Nijenhuis.

De heer Nijenhuis (BBB): Ja, voorzitter, betekent dat dan dat we de derde voortgangsrapportage tot en met december 23 ook nog voorgelegd krijgen zoals deze voorgelegd is?

Gedeputeerde Theuns: Ik zou dan eigenlijk naar een modus toe willen gaan waarin wij gewoon steeds in de systematiek van de regeling grote projecten rapporteren. Want dat is ook de rapportage die u krijgt. Dus u krijgt dan gewoon de voortgangsrapportage op basis van de nieuwe regeling grote projecten aangeboden. Dus dat is in de systematiek van uw Staten en niet per se in het format zoals het nu is aangeboden.

De voorzitter: Mijnheer Theuns, gaat u verder.

Gedeputeerde Theuns: Dan naar de inhoud van de rapportage. Ik denk dat de meeste opmerkingen, dat is ook het enige, het rode stoplicht en het stoplichtenmodel, dat gaat over de governance. En een van die aantal zorgen die door de commissie zijn uitgesproken, die worden, denk ik, door de

bestuurlijke deelnemers van het programma ook gedeeld. We hebben daar deze zomer ook uitgebreid over op de hei gezeten met allerlei, met alle bestuurlijke deelnemers omdat je gewoon ziet dat het programma WRL is natuurlijk vanuit een noodsituatie in 2021, is een programma uit de grond gestampt, letterlijk, wat is begonnen als een propositie van een aantal mensen in een kamertje. En dat is in hele korte tijd uitgebouwd naar een programma. Dat betekent dat je in het begin ook heel snel een bestuurlijke governance met elkaar moest opbouwen en dat toen vooral is gezocht naar, laat ik zeggen, een verbindende governance waarin vanuit de verschillende regio's en de verschillende gremia iemand vertegenwoordigd was. Nu is het programma, echter, komt hij toe aan, zeg maar, de volgende fase. Het is echt een volwassen programma geworden. En dat betekent in onze ogen ook dat je toe moet gaan naar meer een vertegenwoordigende governance. Dus waarin mensen die in een stuurgroep zitten daar ook echt, ja, ze zitten daar natuurlijk sowieso in hun functie maar dat je ook echt namens een groep daarin zit en daarin ook een stukje vertegenwoordiging krijgt. Nou, dat hebben we deze zomer ook met onze bestuurlijke partners, waterschappen, gemeenten besproken en iedereen zit ook op die koers. Dus wij hebben op dit moment al een aantal scenario's, dat was ook een vraag, die hebben wij daarvoor uitgewerkt. Daar zal ES nu dit najaar in ieder geval nog een besluit over nemen. En daar zal ook de regionale actietafel, of hoe het dan daarna ook gaat heten, zal daar ook zelf een besluit over moeten nemen. Dus dat wordt gewoon in ieder geval voor het einde van het jaar, nemen we daar een volgende stap in. Het andere punt wat daar natuurlijk ook aan raakt, is de bezetting van het programma. En de voortgangsrapportage heeft een peildatum van 1 juni jl. Op die datum was inderdaad 60% van de functies binnen het programma ingevuld. Het goede nieuws is dus dat we sinds 1 juni ook alweer elf functies wel hebben ingevuld dus dat is toch alweer een aanzienlijk deel. Maar dat betekent, het slechte nieuws of het minder goede nieuws, is dat we er nog niet helemaal zijn. Dus een stukje van die zorgen, sinds 1 juni is weggenomen maar dat betekent niet dat we helemaal zorgeloos zijn. Want het blijft lastig om in deze tijd de juiste mensen te vinden in dit soort functies want ja, dat zeggen we ook eerlijk, met alles wat op ons afkomt ligt het werk ook voor het oprapen en de private bureaus spinnen er garen bij zullen we maar zeggen dus het is een hele hijs, breder ook dan dit programma, om goede mensen aan boord te krijgen. En daar vroeg de heer Hanegraaff ook naar van wat doet u buiten de inspanningen in dit programma? Want we doen een aantal dingen: met de nieuwe governance krijgt het programma zelf ook meer zeggenschap dus we kunnen ook sneller, als je mensen structureel kan vinden kun je zelf ook sneller mensen inhuren zonder dat dat weer allemaal bureaucratisch via de hostorganisatie, de Provincie hoeft te lopen. Dat zijn daar wat dingen maar breder dan dat, dat was volgens mij ook uw vraag, heeft ook directie van de Provincie Limburg ook onlangs het organisatie-ontwikkelplan vastgesteld. Ook met de OR en zo gesproken. Dus ook binnen de provinciale organisatie zie je dat we vanuit een traditionele beleidsorganisatie heel veel uitvoeringsvraagstukken op ons bordje krijgen. De directie van dit huis heeft dat ook gesignaleerd en daarin ook gezegd daar moeten we ook als organisatie een ontwikkeling in doormaken. Dus dat is volgens mij ook ter informatie aan uw Staten gestuurd, weet ik niet helemaal zeker maar dan ziet u ook dat binnen dit huis de nodige voorbereidingen worden getroffen om te zorgen dat onze capaciteit ook de volgende jaren op stoom blijft. Dat zijn, denk ik, de meest prangende punten. Dan ga ik nog even de vragen van de fracties af. De heer Van den Beucken vroeg die 31 miljoen volgend jaar, gaat dat over het totaal of over de cofinanciering van de Provincie, nee, dat gaat over de totale WRL-begroting. Dus dat gaat niet alleen over het provinciale deel van € 50 miljoen waar u twee jaar geleden een besluit over heeft genomen. Uw opmerking over een verdieping op de stoplichten, ja, dat nemen wij mee, ook in het kader van die herijking van het nieuwe format regeling grote projecten. Dus dat beschouw ik als input daarvoor. De stimuleringsregeling, ook door een aantal partijen genoemd, die ook nog op oranje staat, we hadden gehoopt die stimuleringsregeling vóór de zomer op te kunnen starten, nu hebben we die afgelopen stuurgroep in augustus in de RAT besproken, de Regionale Actie Tafel. Ergens zal die dit najaar worden opengesteld. Dus hij is iets vertraagd maar dat betekent niet dat mensen nog veel langer moeten

wachten. Op de kortst mogelijke termijn wordt die regeling ook opengesteld. U vraagt u ook van is er dan een prioriteitenlijst op het moment dat je niet alle functies hebt ingevuld, ja, vanzelfsprekend. Als je niet alle functies hebt ingevuld moet je gaan prioriteren welke werkzaamheden als eerste komen. En daar is binnen het programma dan ook speciaal zelfs nog iemand voor op aangenomen, om te zorgen dat we de juiste prioriteit op elk moment kunnen stellen.

De voorzitter: Mijnheer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Dank u. Ik ben blij met de beantwoording van de vragen met de stimuleringsregeling. Ook dat laatste, gebrek aan ruimte en u geeft aan gespecialiseerde mensen. Nu zegt u inderdaad is er een prioritering. De enige vervolgvraag die ik nog heb is dat gebiedsgewijs ingericht of onderwerpsgewijs.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Het programma is van nature eigenlijk gebiedsgericht geprioriteerd. Want je ziet dat we niet in heel Limburg op hetzelfde moment zijn gestart maar dat we zijn gestart met het uitvoeren van het stroomgebied van de Geul eigenlijk. Dus Maastricht-Heuvelland. Dus we zijn al het programma en de uitvoering daarvan, starten we juist in gebieden waar in 2021 de nood het hoogst was. Dus van nature prioriteer je daarop en gaan we dan steeds verder naar het noorden. U vroeg ook nog, dat was uw laatste vraag, over de belangenfoto. Vooralsnog gaat dat vooral over de Limburgse situatie. En natuurlijk willen wij graag dat ook in verband brengen met het buitenland maar daar hebben we ook iets meer tijd voor nodig. De heer Hanegraaff vroeg naar de governance, heb ik, denk ik, behandeld. Ook over het aan kunnen trekken van mensen. Wel een stukje bewustwording wat natuurlijk een heel belangrijk onderdeel van het programma is, waar u ook naar vroeg, volgens mij iemand aan de linkerkant refereerde daar ook aan, hoe wij dat dan meten dat je ziet dat mensen meer bewust zijn? Dat kun je natuurlijk niet helemaal in cijfers altijd uitdrukken, ben ik me zeker bewust van maar we weten nu wel, op dit moment er is aan de voorkant onderzoek gedaan, dat in ieder geval, en ik heb de precieze percentages niet bij de hand, kan ik misschien zo meteen even op komen, heel veel mensen zich niet bewust zijn waar moet ik terecht op het moment dat ik wateroverlast heb. Dat is juist ook de reden dat we een website als wachtnietopwater.nl, zal ik hier ook nog een keer noemen, hebben gelanceerd waarop je juist kunt zien wat moet ik doen voordat ik, wat kan ik doen voordat er water komt of tijdens wateroverlast en wat kan ik daarna doen? Zodat we één centraal infopunt hebben, ook voor die gezamenlijke overheden. U vroeg ook nog naar de SPUK. Daar hebben ook meerdere partijen naar gevraagd. Het goede nieuws is dat voor het programma WRL, in tegenstelling tot bijvoorbeeld NPLG, eigenlijk de financiën op dit moment binnen de Rijksbegroting ook geregeld zijn, zeg ik even ... [4:43:43] . Dat het geld niet meer bij financiën op de rekening staat maar dat het al is toegekend aan I&W voor dit programma. In de komende jaren moet er nog, naast de SPUK's die we nu al hebben, een dikke 250 miljoen, 267 uit mijn hoofd, aan de Provincie worden toegekend. En zelf denk ik dat dat niet meer door middel van SPUK zal zijn want er is in Den Haag op dit moment een hele discussie over SPUK's. Ik zag, het regeerakkoord is net gepresenteerd, ik heb hem nog niet kunnen scannen daarop, en voor de bestaande SPUK's zal dat betekenen dat we in ieder geval die periode moeten verlengen. In het uiterste geval, als je daarna de maatregelen niet hebt uitgevoerd, dan moet dat deel van het geld, zal terug moeten naar het Rijk maar we weten nog niet of men daar dan zo strak in wil zitten. Daar zijn we op dit moment ook nog gesprek over aan het voeren wat dan de randvoorwaarde zal zijn. Dus daar is nog geen besluit over genomen. Maar vooralsnog hebben we gewoon tijd om middelen weg te zetten. En op het moment dat, in het uiterste geval dat het geld terug zou moeten, zitten daar niet direct financiële risico's voor de bijdrage vanuit de regio aan vast. Maar nogmaals, dat is nog onderwerp van gesprek. Even kijken, dan ga ik naar de BBB, iets over de

voortgangsrapportages, had ik gezegd. U vroeg nog is dat binnen 105% of binnen 100% van het budget. Nou, dat is binnen het budget zoals geraamd in de WRL-begroting en dan 100% daarvan. Even kijken, u vroeg ook naar de voorkeursbeslissing van het Zuidelijk Maasdal. Daar is het inderdaad zo dat de minister uiteindelijk een keuze maakt uit de alternatieven die nu worden onderzocht. En dat geldt zowel voor Vierwaarden als ook voor het project Zuidelijk Maasdal. U had ook nog een vraag over Wolfhagen maar toen ging het even heel snel, weet ik niet helemaal wat uw vraag was.

De heer Nijenhuis (BBB): Ik denk eerlijk gezegd dat het antwoord verder ook in die rapportage staat, over dat daar wel al actie ondernomen wordt alleen het stoplicht staat op oranje terwijl dat waarschijnlijk groen had moeten zijn, veronderstel ik. Maar dan ga ik op uw stoel zitten nu.

Gedeputeerde Theuns: De reden dat het op oranje staat, dat het eerst mogelijk groen was en daarna oranje, dat was volgens mij uw vraag als ik het goed herinner, kijk, je kan wel gestart zijn met de verkenningen maar als je daar weer in achterloopt, dan staat het vervolgens op oranje. Dus je kan wel gestart zijn om iets maar dan nog steeds achterliggen op schema. Dus dat het eerst groen was, kan het dan weer oranje zijn. Snapt u wat ik bedoel?

De heer Nijenhuis (BBB): Ik snap wat u bedoelt maar volgens mij is het onderzoek nog niet gestart. Waar het eerst in ontwikkeling was, zo stond het erbij.

Gedeputeerde Theuns: Ik zal die nog even specifiek nakijken, dan ...

De voorzitter: Dat lijkt mij heel handig.

Gedeputeerde Theuns: Wordt het heel technisch. Even kijken, de SP vroeg naar de SPUK en ook naar de risicogerichte normering. Ook een aantal partijen naar gevraagd. Het voorstel voor de risicogerichte normering moet eerst nog een keer in de RAT behandeld worden. Dat zal gebeuren in de tweede helft van dit jaar, dat is ook wat in de rapportage staat. En vervolgens zullen de Staten daar ook nog een keer iets van moeten gaan vinden en misschien het ook moet doorvertalen in de Omgevingsverordening. Als u dat een goed idee lijkt. Wij hebben sowieso in december nog een herziening van de Provinciale Omgevingsverordening van de Staten liggen. Ik denk persoonlijk dat dat krap gaat worden om u daar ook in mee te nemen maar ik verwacht daar dus ook volgend jaar bij uw Staten terug te komen. Maar uiteindelijk, als je die risicogerichte normering wilt vertalen in de verordening, dan is dat uiteraard een Statenbevoegdheid. Even kijken, de heer Sol, met dank voor de complimenten en verwachtingen die u uitsprak maar u vroeg wel ook aandacht van ja, de communicatie over daadwerkelijke maatregelen. En dat ben ik met u eens alleen dan moet je wel natuurlijk eerst weten welke maatregelen je gaat nemen. En dat betekent ook dat je eerst, net zoals bij het Zuidelijk Maasdal, dat je een voorkeursalternatief moet hebben en daar zijn we nu nog de verkenning, zijn we eigenlijk net pas mee begonnen. Dus voor bijvoorbeeld het stroomgebied van de Geul is de verwachting dat wij over drie jaar ongeveer, 2024-2027, een voorkeursalternatief kunnen vaststellen met gemeente, Provincie en waterschappen. Dan weet je ook van welke maatregelen gaan eruit voortkomen en ga je daar natuurlijk heel nauw over communiceren.

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Uiteraard snap ik dat. Ik denk vooral dat er, omdat er ook in het stuk vrij veel wordt gezegd over de instrumenten die we hebben om te communiceren, dat het denk ik ook heel goed is om in ieder geval van te voren al na te denken over hoe we dat dan gaan doen en hoe we uiteindelijk ook betrokken bewoners en ondernemers daarin mee gaan nemen.

Gedeputeerde Theuns: Ja, dat deel ik met u dus dat zullen we zeker ...

De voorzitter: Dat was een statement, dat was geen vraag.

Gedeputeerde Theuns: Dat statement deel ik ook. Even kijken, de vragen van mevrouw Boven. U vroeg nog aandacht voor bijvoorbeeld Natuurkracht. Nou, inderdaad het project eigenlijk, de organisatie van Natuurkracht die ook heel goed werk doet en waar we ook als WRL nauw bij betrokken zijn. We hebben bijvoorbeeld in de vorige stuurgroep in augustus ook nog een projectvoorstel goedgekeurd wat door WML was geïnitieerd maar wat zij samen met Natuurkracht hebben opgepakt bij het gebied Roodborn. En daar heeft ook WRL weer een bijdrage aan geleverd, eigenlijk in lijn met de gedachte de stimuleringsregeling die nu naar buiten komt. Dus ook daar doen wij een bijdrage aan en dat, ik weet niet of uw oproep was dat we dan ook over dat soort projecten weer de voortgang moeten rapporteren? Want het is natuurlijk wel lastig om dat wat buiten het programma gebeurt, om daar dan zelf nog over de voortgang te rapporteren. Ik weet niet of ik uw vraag goed begrepen heb.

De voorzitter: Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Nee, zo bedoelde ik het niet. Maar meer dat dat ook onderdeel is van het totaal. Juist omdat dat wat meer lokale maatregelen zijn en die lijken nu niet genomen te worden. En ik had ook nog een oproep om te kijken of dat voortgezet kan worden want die subsidie houdt wel eind volgend jaar op, met Natuurkracht.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Uiteindelijk kan ook Natuurkracht dus gebruik maken van de instrumenten. En ook de financiële instrumenten die we als WRL ter beschikking stellen. U ziet dus ook al dat ze nu al samen met WML een projectaanvraag hebben gedaan, of een subsidieaanvraag, waar wij vervolgens, uit mijn hoofd ging het om een bedrag van € 70.000 of € 80.000 aan bij hebben gedragen zodat zij uiteindelijk daar verder kunnen met dat project. U vroeg ook nog naar de stimuleringsregeling. Of dat dan puur of het individuele niveau was of dat dat ook een gebiedsgerichte impact had. Ja, als je dus die stimuleringsregeling, dan worden ook gebiedsgericht scans gemaakt. Dus het juist niet alleen maar voor het individuele niveau maar juist ook om te kijken of je ergens ook in de openbare ruimte daar gezamenlijk iets mee kan. En u had ook nog een vraag over de pilot van de woningscans, op basis waarvan die worden geselecteerd. Of dat te maken heeft met de normering en de omgevingsverordening. Nou, deze pilotgebieden zijn nu geselecteerd op basis van enerzijds het risico, dus het zijn allemaal hoog risicogebieden. En anderzijds ook om te zorgen dat we binnen die pilotgebieden ook een spreiding hebben van typologieën van gebieden. Dus sommigen zijn bijvoorbeeld dichtbebouwd, anderen zijn minder dichtbebouwd dus dat je ook zoveel mogelijk uit die pilot kan leren van wat voor type maatregelen werkt nou wel en wat voor type maatregelen werkt nou niet? En het is niet zo, dat moet uiteindelijk ook blijken wat er uit die scans komt, wat je individueel kunt oplossen maar we hebben niet nu al gezegd dat wordt alleen maar toepasbaar in gebieden waar deze normering geldt of waarin mensen een bepaald risico lopen. Dat besluit is nog niet genomen. Dat moeten we later nog doen op basis van de uitkomsten van de pilot. D66 vroeg ook, en dat kwam volgens mij in de inbreng van iemand anders ook nog terug, de samenhang met de POVI en heel veel andere doelen. En dan bijvoorbeeld recreatie, allemaal dat soort doelen. Wat je ziet is dat bijvoorbeeld in het stroomgebied van Maastricht-Heuvelland waar we nu met de verschillende overheden, dus gemeente, waterschap, Provincie dat aan het uitwerken zijn, hebben we met elkaar gezegd we willen

hier met nieuwe systematiek gaan werken. Namelijk het programma onder Omgevingswet. En dat betekent dat een gemeente een omgevingsvisie, wij hebben een omgevingsvisie, het waterschap heeft zijn beleid maar dat we samen eigenlijk toe gaan werken voor WRL, naar één document, het programma onder omgevingswet, waarin we gaan zeggen dit zijn dan de ruimtelijke kaders waarbinnen dat zou moeten plaatsvinden. En daar moeten al die doelen dan in landen. Dus ook andere doelen, bijvoorbeeld natuur of recreatie of wat dan ook, zal zijn plek daarin moeten vinden. En net als in de discussie die we vanochtend hadden, je zal niet voor alles een tien kunnen halen dus je zal daarin met elkaar een goede belangenafweging moeten maken. Dat kan soms dat dat dan op het individuele gemeenteniveau bij met bijvoorbeeld de lokale omgevingsvisie. Maar de nieuwe omgevingswet werkt dan zo dat je samen kan besluiten nee, dit koepeldocument is in dit geval dan leidend omdat dat het beste is voor het hele gebied. Dus dat is eigenlijk die samenhang met ook de provinciale omgevingsvisie want daar moeten wij ook weer die provinciale belangen inbrengen in zo'n programma onder omgevingswet. En u kunt zich voorstellen dat de Provincie als regisseur in de ruimtelijke ordening daar een belangrijke stem en rol in heeft. Ik zie de heer Dautzenberg verschrikt kijken. Ik hoop dat ik dit niet al te ingewikkeld heb uitgelegd want dat is hoe dat werkt. U vroeg ook nog naar het grondbeleid, hoe wij dat inzetten. Wij hebben op dit moment ook al een samenwerking met Waterschap Limburg en met Staatsbosbeheer en een soort gezamenlijke grondbank waarin we dus bijvoorbeeld inzicht geven in elkaars grondposities. Zodat je juist ook die opgaven die de verschillende overheden hebben zo goed mogelijk met elkaar kunt combineren. Dus dat doen we al. U had ook nog een vraag over de EMR-lijst maar daar moet ik op een later moment even op terugkomen want daar kan ik nu op dit moment geen antwoord op geven. Ik beloof u dat we daar schriftelijk nog even bij u op terugkomen want dat moeten we even uitzoeken. Dat weet ik op dit moment niet.

Mevrouw Schuurding ...

De voorzitter: Mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Dank, voorzitter. Nee, over die recreatiemogelijkheden in, nou ja, dit was dan ook specifiek Venlo waar dan dus die motie ook unaniem was aangenomen. Ik begreep dus van onze lokale D66-fractie daar dat daar nogal wat moeite was om ook vanuit hun kant die motie uitvoering te geven doordat het op Rijksniveau nog niet helemaal met open armen werd ontvangen. Toen dacht ik volgens mij past dat ook wel heel goed bij waar wij als Provincie voor staan en de beleidsdoelen die wij omarmen, om dat zo veel mogelijk te combineren. Dus ik zocht eigenlijk ook nog een beetje naar één, wat is onze inzet als Provincie om dergelijke doelen als recreatie en waterveiligheid in deze projecten dan specifiek te combineren?

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Ja, ik u nu zeggen, ik ken niet de motie die in de gemeenteraad van Venlo is aangenomen, ik heb de politieke discussie daar niet gevolgd maar wat ik wel weet is dat er op dit moment een discussie ook wel vanuit het Rijk loopt voor wat betreft de beleidslijn grote rivieren waarin het Rijk eigenlijk zegt ja, we willen geen nieuwe grijze of rode ontwikkelingen of functies toestaan in het gebied waar de rivier uiteindelijk zijn werk moet doen en water af moet voeren. Dus dat is best wel een discussie over moet je nog nieuwe recreatieve functies toestaan in bijvoorbeeld het winterbed van de Maas. Dus u zo horende kan ik me voorstellen dat daar de discussie over gaat. En wij gaan dan weer niet over de grote rivieren maar meer over het regionale watersysteem, daar gelden de beperkingen vooralsnog niet maar misschien dat we na afloop van de commissie even kunnen kijken waar uw vraag precies zit en dat we dat nog op kunnen helderen. Maar ik ken de discussie verder niet. Dan ga ik naar mevrouw Schuurding, die had het over de rollen die niet zijn ingevuld, die zestien. Ik heb het gezegd, inmiddels ook alweer elf rollen opnieuw ingevuld maar het blijft wel een uitdaging.

U vroeg naar die € 1,2 miljard of € 600 miljoen of wat is het nou? Het is € 1,2 miljard waarbij € 600 miljoen voor het Maassysteem eigenlijk is, € 600 miljoen voor het regionaal watersysteem. En van die € 600 miljoen voor de Maas is 500 van het Rijk, 100 van de regio. En voor het regionaal watersysteem is het 300 van de regio, 300 van het Rijk. En die 300 van de regio is dan weer 50 van de Provincie. We kunnen dat nog een keer mooi in zo'n schemaatje voor u uittekenen maar dat is hoe de verdeling ...

De voorzitter: Mevrouw ...

Gedeputeerde Theuns: O nee, sorry, die zijn voor de Maas.

De voorzitter: Mevrouw Schuurung.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Ja, ik wilde net zeggen, want die 50 is 20 voor de Maas toch? Ja, precies. Nee, oké.

Gedeputeerde Theuns: Ja, u heeft het helemaal goed.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: De normering heb ik al iets over gezegd. En u vroeg nog naar die € 10 miljoen die nog niet gelabeld zijn, ja, dat komt nog een keer met een apart Statenvoorstel aan u terug maar ik kan u nu nog niet zeggen wanneer dat is want dat is op dit moment nog niet aan de orde.

De voorzitter: Mevrouw Schuurung.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Ja, voor de helderheid, u heeft net iets over de normering gezegd maar het was me nou niet helemaal helder of dat nog een Statenvoorstel wordt bijvoorbeeld of niet.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: De risicogerichte normering wordt dit najaar in de Regionale Actie Tafel, wordt daarover een voorstel behandeld, hoe we daarmee verder gaan. En uiteindelijk zal dat ook als Statenvoorstel aan u terug moeten komen als dat rechtswerking ook krijgt. En het zou kunnen dat daar misschien wel iets in het Statenvoorstel van komende december zit maar ik verwacht eerder dat dat volgende jaar is. Is dat voldoende antwoord op uw vraag? De vraag van de heer Loomans over de toezegging van de CdK van twee jaar geleden, daar moet ik even op terugkomen, ook schriftelijk, want dat weet ik op dit moment niet, wat daar wel of niet over is ingebracht. Dat wil ik even uitzoeken alvorens ik daar iets over zeg. Dus ik zeg u toe dat ik daarop terugkom. Dan ga ik tot slot naar de heer Hoks. Die had het ook over de capaciteit. Volgens mij heb ik daar het nodige over gezegd. En u vroeg nog naar de internationale aanpak, of wij ook met Frankrijk in gesprek zijn. Vooralsnog zijn we inderdaad alleen met België en Duitsland vooral in gesprek. En als je ziet de Maas ontspringt natuurlijk wel in Frankrijk maar uiteindelijk als we effecten hier in Limburg willen voorkomen, dan kunnen we ons vooral, denk ik, het beste eerst op België richten. Dus ik denk dat daar uiteindelijk de meeste winst voor ons zal zijn te behalen. Misschien in de toekomst, sluit ik niet uit dat we ooit nog een keer iets doen maar vooralsnog richten wij ons op België en Duitsland.

De voorzitter: Mijnheer Nijenhuis.

De heer Nijenhuis (BBB): Ja, voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over de wel beschikbare capaciteit, om die met voorrang in te zetten voor de kortetermijnmaatregelen en de no regret-maatregelen omdat we constateren dat in het gebied toch met argusogen gekeken wordt naar dit programma. En met name naar de uitvoering van het programma. En er wordt echt met smart op gewacht. Dus ik zou ook via GS de oproep willen doen om de hand aan de ploeg te slaan daar waar dat mogelijk is.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Die oproep wordt ook door ons gedeeld en ook door alle andere projectpartners dus concreet hebben we bijvoorbeeld in augustus met de RAT ook gesproken over een aantal no regret-dingen. We hebben vaker al berichtgeving rondom de sifon in Bunden bijvoorbeeld gezien, waar ook een eerste verkenning van maatregelen is opgeleverd. Daar kunnen we een aantal dingen op korte termijn doen en daar zetten we ook liever snel op in. Dus die oproep delen we.

De voorzitter: Oké. Dan constateer, ik ga geen tweede ronde doen, echt niet. Als er echt uitdrukkelijk een vraag niet beantwoord is, ik wil geen nieuwe vragen meer horen. Mijnheer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL LIMBURG) : De vraag die ik u nu voorschotel is in ieder geval een oude vraag en misschien is die versnipperd aangeboden maar ik heb er niet uit kunnen halen. Ik heb twee Maasprojecten genoemd en er is gezegd geworden dat er geen specifieke risico's zijn en ik vond dat als uit een droom. Ik vond dat echt te mooi om waar te zijn. Ik wil ook geen risico's naar ons toehalen die er niet zijn maar zijn er ook geen generieke risico's?

De voorzitter : Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Ja, generieke risico's is kwaliteit en voortgang in tijd, geld, dat zijn allemaal generieke risico's maar vooralsnog zijn er geen indicaties dat zich dat voordoet bij die twee Maasprojecten. Dat is ... Dus dat lijkt misschien te mooi om waar te zijn maar vooralsnog zijn er geen signalen dat dat vertraging oploopt.

De voorzitter: Mevrouw Boven, er was een vraag van u niet beantwoord?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Nou, ik begrijp het antwoord niet helemaal. Dat kan ook toch?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Of mag dat dan niet?

De voorzitter: Ja, dat mag wel maar ik denk ik begin geen tweede ronde. Dan had u dat misschien even moeten zeggen.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Nee, dat gaat echt over een vraag die ik heb gesteld.

De voorzitter: Jawel, maar dan had u dat misschien beter even bij die vraag kunnen doen als interruptie. Maar goed, ik geef u nu nog één keer de gelegenheid, want anders zitten we dadelijk nog een tweede ronde te doen. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja. Bij de vraag over die één op honderd, die stimuleringsregeling, ik hoor van u dat die stimuleringsregeling in principe voor iedereen ter beschikking komt. En niet specifiek voor de mensen die in een 1 staat tot 25 risicogebied zitten.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Op dit moment doen we een pilot met 1.000 woningscans voor mensen die in geselecteerde gebieden zitten.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja.

Gedeputeerde Theuns: Die gebieden hebben we geselecteerd op basis van een aantal criteria. Het zijn allemaal hoog risicogebieden maar we hebben ook gekeken waar komt de overlast vandaan? Dus komt die meer van bijvoorbeeld water wat van boven komt of juist water wat vanuit een waterstroom komt, zijn het dichtbebouwde gebieden of niet dichtbebouwde gebieden? Dus op basis daarvan hebben wij pilotgebieden geselecteerd. Dat zijn 1.000 woningen in totaal. Die mensen kunnen een aanvraag doen om uiteindelijk mee te doen aan de woningscans. Op basis van de uitkomsten van deze pilot gaan we vervolgens bepalen oké, komt er een stimuleringsregeling, voor welke type huishoudens gaan we die vervolgens openstellen? Dus het is niet gezegd dat dat voor alle huishoudens is maar het is ook niet gezegd dat dat niet voor alle huishoudens is. Wij moeten nog op basis van de uitkomsten van de pilot bepalen hoe gaan we uiteindelijk verder met de stimuleringsregeling. Vooralsnog kunnen die 1.000 woningen intekenen voor de woningscans.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Oké, nou ...

De voorzitter: Duidelijk?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ik zal mevrouw Depondt-Olivers een plezier doen en hier niet verder op ingaan en ik vraag het later nog wel.

De voorzitter: Nou, u mag het dadelijk tijdens de schorsing nog wel even ... U blijft wel even hangen. Mijnheer Hoks, u had ook een vraag die nog niet is beantwoord?

De heer Hoks (PVV): Nee, dat klopt. Ik had gevraagd naar de versnelling in verband met de individuele maatwerkoplossingen kwetsbare panden en objecten in kwetsbare gebieden. Daar stond als planning opbouwjaar Q4 2026 en actuele planning Q3 2025. De vraag is wat zorgt er voor deze versnelling.

De voorzitter: Mijnheer Theuns.

Gedeputeerde Theuns: Omdat die in de prioritering wat hoger op het lijstje is komen te staan omdat we daar meer aan het versnellen zijn, dat we gewoon eerder ermee aan de gang gaan.

De heer Hoks (PVV): Oké, duidelijk.

Gedeputeerde Theuns: ... [5:01:23].

De voorzitter: Goed, dan constateer ik dat er drie toezeggingen zijn. De basisrapportage komt uiterlijk

in Q2 2025. De vraag over de EMR-lijst wordt schriftelijk beantwoord. En datzelfde geldt ook voor de stand van zaken rond de toezegging van de CdK als het gaat over dieren in de situaties van watersnood. Ja? Dan sluit ik daarmee dit agendapunt af, met dank aan iedereen. Ik maak even dit thema af voordat wij naar Ruimte Ontwikkeling gaan en dan schorsen we even drie minuten met de rondvraag, mededelingen en actualiteiten IPO. Ik heb er verder niks over doorgekregen. Volgens mij zijn actualiteiten IPO ook verder niet zo aan de orde. En dan gaan wij over naar het thema Ruimte Ontwikkeling. Ik weet niet of de heer Theuns nog aanwezig blijft of niet, dat is aan hem, maar dan komt de heer Faassen. Maar ik schors even voor drie minuten. Landelijk gebied, sorry, Ruimte Ontwikkeling, ja, oké, goed. Er zijn geen punten. Dan schieten we maar gelijk door naar punt 10, dat is Landelijk Gebied en die behandelen we over drie minuten.

T9555 Gedeputeerde Theuns zegt toe na te gaan wat de uitkomst is van het gesprek met de Veiligheidsregio inzake dieren in nood en PS hierover te informeren voor het einde van het jaar.

T9556

Gedeputeerde Theuns zegt toe om voor het einde van het jaar PS schriftelijk te informeren over de inspanningen van WRL om Limburg op de lijst van te ondersteunen regio's van de EMR (Missie Klimaatadaptatie) te krijgen.

[SCHORSING]

10. LANDELIJK GEBIED

10.1. Agenderingsverzoek inzake LPLG

De voorzitter: Wij gaan weer beginnen. Wij zijn inderdaad aanbeland bij agendapunt 10. Wij beginnen daar bij het agenderingsverzoek dat door D66, mevrouw Wesseling, is ingediend inzake het LPLG. Misschien heeft u de motivatie wel kunnen lezen, maar het is aan mevrouw Wesseling. U heeft als eerste het woord. Dan krijgt de heer Faassen even het woord om een eerste reactie te geven op de agendering en dan gaan we even langs alle fracties over dit onderwerp. Mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst ook mijn dank dat er de mogelijkheid was om dit nog voor vandaag te agenderen. D66 heeft het debat ook op de agenda gezet omdat het LPLG een van de belangrijkste dossiers is, die we ook deze Statenperiode behandelen. Dit programma brengt of bracht niet alleen een enorme transitie voor Limburg met zich mee, maar heeft ook aanzienlijke budgettaire consequenties. Het was dan ook enigszins teleurstellend dat we hier ook niet proactief over zijn geïnformeerd door het College, over wat de precieze implicaties van deze mededelingen uit Den Haag eigenlijk concreet voor Limburg betekenen. Want er heerst echt wel heel veel onduidelijkheid over wat dit besluit uit Den Haag voor ons als Provinciale Staten zou betekenen. Het is voor ons moeilijk om te volgen ook wat er precies gaande is. Het op gang brengen van de dialoog over het LPLG heeft natuurlijk heel veel inspanning gekost, zowel binnen dit huis als daarbuiten en er zijn complexe en soms ook echt moeilijke gesprekken gevoerd in de vorm van gebiedsdialogen, maar deze gesprekken hebben wel daadwerkelijk geleid tot resultaten en vooruitgang in onze provinciale doelstellingen. Daarom heeft D66 een aantal belangrijke vragen, want stoppen deze gebiedsdialogen nu abrupt en zijn die gesprekken inmiddels al gestaakt? Zo ja, wanneer is dat gebeurd of blijven alle partijen betrokken? Zit iedereen nog aan tafel of hoeveel partijen hebben zich nu inmiddels al teruggetrokken uit die dialoog? Wat is de status van die eerste tranche van middelen? Is dat geld al volledig toegewezen aan concrete projecten of doelen, of kunnen

wij deze middelen ook nog gebruiken voor het voortzetten van de plannen die al op papier stonden? Hebben wij als Provincie nog voldoende financiële middelen en capaciteit zelf beschikbaar om de gebiedsdialogen voort te zetten, ongeacht de recente besluitvorming in Den Haag? Wat is de mening van het College over deze beslissing van het kabinet? Hoe denkt het College dat deze ontwikkeling onze regionale aanpak en samenwerking ook beïnvloedt? En dan ook, hoe nu verder, want welke concrete stappen gaat het College nu ondernemen om ervoor te zorgen dat alle ingezette capaciteit, de gesprekken en de behaalde resultaten niet voor niets zijn geweest? Is er een plan om te zorgen dat de transitie in het landelijk gebied zoals ook vastgesteld in het LPLG doorgang kan vinden in Limburg, ondanks de veranderingen in Den Haag? Tot slot, voorzitter, D66 vindt het van groot belang dat de continuïteit van de gebiedsdialogen en de implementatie van het LPLG gewaarborgd blijft, juist nu wij in deze belangrijke fase zitten, en daarom vragen we ook duidelijkheid aan het College en om in het vervolg ook deze duidelijkheid proactief via het liefst een mededeling portefeuillehouder of een andere route aan ons te geven. Tot zover.

De voorzitter: Dat was een uitgebreide toelichting op uw agendering. Ik zie dat ook maar gelijk als uw aandeel in de eerste termijn. Dus ik heb net ook even de Gedeputeerde ingefluisterd dat het niet de bedoeling is dat hij nu helemaal inhoudelijk op u gaat reageren, want ik denk dat het dan verstandig is om eerst de ronde te maken. Ik begrijp dat vanochtend bij de vaststelling van de agenda mevrouw Schuurings al heeft aangegeven, omdat de thema's van uw agendering en uw rondvraag in elkaars verlengde liggen, dat die in principe een beetje samen behandeld kunnen worden. Dus ik vraag wel even aan mevrouw Schuurings of dit even voor nu voldoende is of dat u daar nog even iets aan wilt toevoegen voordat we de ronde gaan maken. Oké. Dan ga ik gelijk naar mevrouw Boven. Nee, sorry. Ik geef even de Gedeputeerde de kans, want zo staat het netjes in het protocol, om op de agendering te reageren. Ja, ik snap dat dat heel lastig is om dan niet gelijk de inhoud in te duiken. Of eerst de ronde maken? Dat kan ook.

Gedeputeerde Faassen: Ja, misschien heel kort. Ik begrijp uw ongerustheid. Die voel ik natuurlijk zelf ook. Ik ben blij dat u het erkent als het belangrijkste onderwerp van deze coalitie, zal ik maar zeggen. Dat is goed. Maar goed, het is een heel belangrijk onderwerp. Ik zal proberen inhoudelijk mede te delen wat ik weet en hoe we in het proces zitten. Dat zal ik dadelijk toelichten. Ja.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik nu ook naar de andere fracties. We doen dit in een termijn met drie minuten per fractie. Misschien is het ook wel even zo netjes om met mevrouw Schuurings te beginnen, want u had met de rondvraag het thema geagendeerd. Dan ga ik, als u dat goed vindt mevrouw Boven, even de andere kant op. Mevrouw Schuurings.

Mevrouw Schuurings (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. We vonden het inderdaad wat lastig hoe we dit hier nu konden bespreken. Want inderdaad, ik heb het als rondvraag ingediend omdat ik dacht, we hebben geen stuk om te agenderen. Ik wist dus eigenlijk niet dat we zomaar een onderwerp konden agenderen als daar geen stuk onder lag. De vragen had ik natuurlijk al opgestuurd. Ik denk dat inderdaad de algemene vraag is natuurlijk, wat gaat er nu veranderen? Wat voor een impact heeft dat op Limburg? Ik heb de Gedeputeerde inderdaad, onder andere in de media al horen zeggen dat het niet betekent dat al het werk voor niets is geweest. En dat lijkt mij in ieder geval ontzettend mooi, want ik denk dat het wel ontzettend belangrijk is om de samenwerking tussen alle gebiedspartners zo goed mogelijk in stand te houden. Dus als daar in de week die daar inmiddels overheen gegaan is wat meer duidelijkheid over gekomen is, dan horen we dat graag. De rest van de vragen zijn al bekend.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Loomans.

De heer Loomans (Horizon): Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat de vraagstelling van mijn twee collega's zo uitgebreid was dat ik daar niks aan hoeft te voegen. Dus ik wacht rustig op de antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hoks of mijnheer Megens. Mijnheer Megens.

De heer Megens (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, maar één vraag die eigenlijk misschien van toepassing is. Gaat de Gedeputeerde zich aan de landelijke wetgeving houden of blijven we hier onze eigen Limburgse koers varen, zoals we dat gedaan hebben? We hebben in de vorige periode natuurlijk de motie gehad waarvan we hebben gezegd, we leggen de startnotitie naast ons neer en we gaan een eigen koers varen. Ja, blijven we gewoon die eigen koers varen of ja, gaan we inderdaad weer gewoon een verandering inzetten?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Megens. Mijnheer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja. Het staat buiten discussie dat dit een belangrijk onderwerp is. Ik heb er in ieder geval geen enkel beeld bij wat dat allemaal betekent, wat er verandert. Werk voor niks doen is natuurlijk nooit de bedoeling, is nooit goed. Dus ik ben gewoon alleen maar benieuwd wat er allemaal overeind blijft. Dat gaan we allemaal horen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter, ook van ons dank voor de agendering. Als het niet nu was gekomen, was het ongetwijfeld bij de begroting, of ja veel eerder kan bijna niet, gekomen. Ja, ik vond het op zich een heel nuchtere opmerking, hoe de minister het zei. Het hoofdlijnenakkoord heeft de € 25 miljard geschrapt. Provincies hebben € 60 miljard aangevraagd, dat geld heb ik niet, dus ik zet er een streep door. Dus eigenlijk aanvullend aan de vragen die al gesteld zijn, wat zij daarna eigenlijk aanhaalden, is die ik meen € 5 miljard die al hard zijn voor de komende jaren. Dus ik denk dat in deze periode voor de Provincie heel weinig verandert, maar ik wacht met spanning de antwoorden af en wij zien wel hoe het verder verloopt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Waajen.

Mevrouw Waajen-Crins (CDA): Ja, dank u wel. Dank u ook voor de agendering. Wij zien wel hoe het verloopt, mijnheer Nijskens. Ik zou graag ook een proactievere houding zien, ook van het College. Ik heb zojuist echt maar heel diagonaal het regeerakkoord even gescand en ik sluit mij volledig aan bij de vragen die tot nu toe gesteld zijn, maar vooral ook op de proactiviteit, want wat gaat dat nu betekenen? We hebben echt een tijd samen goed zitten te werken aan het LPLG. We hebben toen gezegd, ongeacht, en dan sluit ik even aan bij de woordvoering van de PVV, wij gaan een eigen koers, wij gaan het zelf doen, we houden het stevig overeind, we zetten de gebiedsprocessen in. Ja, en dan komt er in een keer zo'n Haags besluit en dan nu een nieuw regeerakkoord. Dus ik zou toch echt heel graag van het College horen, wat zijn nou de gevolgen van hetgeen er nu in Den Haag op tafel ligt voor Limburg? En ja, we kunnen dat vooruitschuiven tot de begrotingsbehandeling, maar dat vind ik toch nog best wel lang, want voor een heleboel mensen is iedere week in onzekerheid er één. Volgens mij zitten wij hier toch om samen de koers te bepalen en koers te maken. Dus volgens mij heb ik daarmee de volledige steun gegeven aan een oproep om proactief ons goed mee te nemen in wat er nu ligt en wat dat betekent voor al het werk wat we tot nu toe gedaan hebben. Ja, laat ik het daar even bij houden.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mevrouw Van der Pol.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Ja, afgelopen week zijn natuurlijk best wel wat maatregelen gedekt. De ene is positief en de andere negatief. Zoet en zuur. Nou, sowieso wil ik even uitspreken, de onrust die gisteren op de boerenerven is ontstaan door het lekken, ja dat vind ik gewoon afschuwelijk uiteindelijk. Echter, zojuist kregen wij het regeerakkoord gepubliceerd inclusief de mestbrief van de minister. Ja, en omdat deze maatregelen natuurlijk niet op zichzelf staan, moet ik eerlijk zeggen, als fractie zullen wij het in ieder geval eerst goed moeten bekijken welke vragen willen we stellen over deze stukken. Wat we wel weten is dat er een regeling voor de PAS-melders is opengesteld afgelopen week. Daar heb ik een paar vragen over. Heeft de Provincie al een aanvraag daarover gedaan of is ze dat van plan? Hoeveel minder heeft de Provincie Limburg aangevraagd, of als ze dat niet heeft gedaan, waarom niet? Op welke manier denkt de Provincie de subsidie in te kunnen zetten om de PAS-melders te kunnen helpen? Hoeveel PAS-melders moeten er nog gelegaliseerd worden? Eerder werkte de Provincie Brabant niet mee aan het verstrekken van vergunningen en daarmee ook aan de legalisatie van PAS-melders. Is deze situatie al gewijzigd? Zou het misschien mogelijk zijn met de middelen uit de Handreiking passende beoordeling luchtwassers, om die handreiking aan te passen naar Limburgse maatstaven en verder aan te scherpen, zodat het juridisch beter in elkaar komt te zitten, om hiermee de PAS-melders te helpen? Een ander stuk waarover we vragen hebben is het maatregelenpakket 1 en 2 van het LPLG. Deze zijn afgeschoten. We hebben voor het maatregelenpakket 3, Stikstof, middelen gekregen. 1 en 2 zien neer op Natuur- en Waterdoelen. Nou, waar hebben we bijvoorbeeld best wel mooie initiatieven, zoals het initiatief van de Agrarische Belangengroep Mariapeel en het project Groote Peel Zuid, die denken door middel van tegendruk de verdroging in de Peel te willen tegengaan. Echt ondernemers uit het gebied die daar met hart en ziel een kar proberen te trekken. Ook hebben we het initiatief Groen als Gras voor de erosie in het zuidelijke Heuvelland. Ja, hoe denkt GS deze ondernemers en deze projecten te kunnen faciliteren? Welke rol ziet GS hiervoor in de Provincie en zullen er, en dat zal waarschijnlijk te vroeg zijn, middelen komen voor gebiedsgerichte natuur- en watermaatregelen? Tot zover.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, dank u wel voorzitter. De meeste dingen die ik wil vragen zijn al gevraagd. Waar ik nog benieuwd naar ben, de telefoon van de Gedeputeerde heeft ongetwijfeld niet stilgestaan in de afgelopen dagen. Dus ik ben eigenlijk benieuwd, wat is het sentiment of wat zijn de hartenkreten die hem ter ore zijn gekomen van de mensen die met de laarzen in de modder staan elke dag? Welke hulp verwachten zij op korte termijn van ons als Provincie? Dat is één. Nummer twee, er werd ook al gerefereerd aan niet stilstaan. We hebben een aantal concrete plannen al in gang of die in gang gezet kunnen worden. Zijn wij afhankelijk van het Rijk of van rijksbijdragen om aan de slag te blijven gaan of kunnen we alvast vaart maken, wachtend op het nieuwe rijksplan met nieuwe rijksmiddelen? Dat waren de laatste twee, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u voorzitter. Ja, veel vragen. Die hebben wij uiteraard ook. Ik zoek een beetje naar een manier om dit wat tastbaar te maken. Kijk, we hebben in het LPLG veel geïnvesteerd in overleg met allerlei partijen die uiteindelijk met elkaar aan tafel zijn gaan zitten en hebben gesproken over de aanpak in hun betreffende gebied. Ik heb nu een beetje het gevoel dat het tl-licht wordt aangeknipperd en dat de mededeling verschijnt, het café sluit, dus iedereen bewegen. Ik ben eigenlijk vooral benieuwd of de Gedeputeerde signalen heeft van de betrokken actoren dat dit toch ook een deel het vertrouwen schaadt. Signalen die er ook op kunnen wijzen dat we misschien nu

wel de fase hebben van break things, dat de fase van move fast hopelijk dan nog wel gaat komen, maar dat we ook nog niet helemaal precies weten welke kant op. Dus ik ben eigenlijk vooral benieuwd wat dit voor het gevoel rondom het eigen LPLG-proces betekent. Ik hoop, en ik deel ook wel de hoop, dat dit inderdaad niet allemaal voor niks is geweest, maar ik kan mij ook niet voorstellen dat dit helemaal zonder deuk gaat passeren.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u voorzitter. Het LPLG is opgezet voor de aanpak van stikstof en de verbetering van de natuurkwaliteit en daar liggen ook een heleboel wettelijke verplichtingen achter. Ik was er eigenlijk als vanzelfsprekend van uitgegaan dat wij nog steeds die wettelijke verplichtingen zouden proberen tot stand te doen komen. Alleen, nu hoor ik van de PVV dat wij, en dat heb ik blijkbaar gemist, dat wij ons in het LPLG niet aan de landelijke wetgeving zouden houden en onze eigen koers zouden volgen. Ik hoop eigenlijk dat daar een heel helder antwoord op komt of dat onze intentie is of niet. Dus hoe om te gaan met de wetgeving en of wij die ook beschouwen als onze opdracht? Verder wil ik mij heel graag aansluiten bij de geweldige vragen van mevrouw Wesseling en mevrouw Schuurman, want ik was ze allemaal aan het afvinken en er kwamen er nog veel meer, dus ik zou mij daar graag bij aan willen sluiten.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde, de heer Faassen. Kunt u de microfoon uitzetten, mevrouw Boven?

Gedeputeerde Faassen: Dank u wel, voorzitter. Hoelang heb ik?

De voorzitter: Twintig minuten.

Gedeputeerde Faassen: Nou, dat is mooi. Nou, op de eerste plaats dank voor de interesse die rond dit onderwerp leeft. Dat voel ik hier in de zaal en dat doet mij natuurlijk plezier, want iedereen is erbij betrokken en iedereen begrijpt de importantie van dit dossier. Mijnheer Sol, ik wil met u beginnen. Het café is niet gesloten. Laat dat duidelijk zijn. We maken het tl-licht niet aan en zeggen het feestje is voorbij. Dat heb ik ook vanaf het begin af aan gezegd. Dat heb ik ook met de plattelandscoalitie ... Sorry? Dat heb ik met de plattelandscoalitie gecommuniceerd, met alle partners die daarin zitten. Dat zijn de TBO's, dat is de Natuur en Milieufederatie, dat is het waterschap, dat zijn de gemeentes, dat zijn de landbouworganisaties. Dat café is niet gesloten. Dat heb ik ook vanaf het begin, toen de eerste signalen kwamen dat dit weleens zou dreigen te kunnen stoppen, ik heb iedereen gebeld en gezegd, luister, wij zullen doorgaan met dat proces dat we samen in gang hebben gezet, want hoe we het ook draaien of keren, we hebben een proces in gang gezet. Hoe dat uiteindelijk opgelost zal moeten worden, die beweging is in gang gezet en die stopt niet. Die stopt ook niet nadat het NPLG weg is. Want er werd gezegd, ja we hebben dan € 24 miljard. Ik heb altijd gezegd, dat is een wortel die ons voorgehouden is, want dat bedrag heeft nooit op de rekening van LNV gestaan. Dat zat bij Financiën. Dat moest verantwoord worden, een heel technisch verhaal. Dat geld was er niet. Wat we nu wel zien, is dat er concreet wel geld is. Dus er komt geld vanuit de overheid om verschillende dingen op te lossen. Goed. We dwalen misschien even af. Proactief, dat was eigenlijk de opmerking die u gevraagd hebt. Wat doen wij? Nou, dat is ook een beetje het onderwerp dat ik proef, ook in de media. Het is net of nu het NPLG weg is, er niets meer gebeurt. Maar dat is natuurlijk absoluut niet waar. We hebben SPUK's, we hebben middelen die we van het Rijk krijgen. Wij zetten zelf in met middelen die wij in de begroting hebben zitten. Daarmee ondersteunen wij de TBO's. Die krijgen jaarlijks geld. Dat zit vast in onze begroting, elk jaar weer. En dan hebben we de SPUK's. Ik wil jullie eraan herinneren dat wij volgend jaar aan de natuur meer dan € 100 miljoen uitgeven als Provincie. Dus het idee dat wij niets

doen aan de natuur en dat dit proces gestopt is, is niet waar. Dus de wettelijke verplichtingen die we hebben, daar voldoen we aan. Dus ook die mensen die nu met het LPLG bezig zijn geweest, die hebben we broodnodig om die middelen die wij ter beschikking hebben, weg te zetten. We vragen nog nieuwe SPUK-middelen aan, dus er is heel veel geld dat we samen met de TBO's besteden om onze natuur te verbeteren. Dus ik wil met klem het idee weghalen dat nu dat het LPLG, zeg maar, tot een stop gekomen is in het idee zoals voorgesteld is, dat niet wil zeggen dat wij niets meer uitgeven. Dat is gewoon niet waar. We geven gewoon met zijn allen geld uit aan de natuur en dat blijven we ook doen. Dan even over onduidelijk en inspanning. Ja die gebiedsdialogen, zoals gezegd, die willen we blijven inspannen. We zullen kijken waarmee de nieuwe regering gaat komen, met wat voor plannen zij gaan komen. Dat zal anders zijn dan voordien. Laat dat duidelijk zijn. Wat we horen is dat er € 5 miljard beschikbaar komt. Dat zal meer op doelsturing zijn. Dus het roer komt meer in de hand van diegene die emissie veroorzaakt. Die kan daarop ook afgerekend worden. Dus dat is iets anders dan nu constant afgerekend worden op depositie. Ik denk dat deze regering meer gaat naar doelsturing. Het roer in de hand van diegene, dus het stuur in de hand van de boer. Dat is waar zij meer naartoe willen. Dus geef een individu een opgave waaraan hij zich moet proberen te conformeren, reken hem daarop af. Dan geef je daar het stuur in handen van de agrariër, die daarop afgerekend kan worden. Ik denk dat het die kant opgaat.

Ja, over de gebiedsdialog, daarover heb ik een aantal keren al iets gezegd. Ja, wat is de mening van GS? Dat hebt u ook gevraagd. Ja, zullen proactief richting deze regering gaan acteren. Dat hebben zij ook uitgedaagd. Ik heb de minister een aantal keren gesproken. Die heeft gezegd, kom met ideeën die jullie hebben. Kom daarmee naar mij toe. We hebben haar eind van het jaar uitgenodigd om te komen. Dat gebied, Groen als Gras, in Zuid-Limburg gaan we dan zeker laten zien. Ook de opgaven die er in de Peel liggen, nog meer dan deze die alleen genoemd is, zullen we haar voorleggen en dat is nou typisch zo'n gebiedsgerichte aanpak waarvoor wij middelen van de overheid ... We hebben ook een lobbybrief indertijd al op deze twee onderwerpen specifiek geschreven en daaraan zullen we de minister helpen herinneren. Ik denk juist en dat hoop ik, ik denk, ik hoop natuurlijk ook dat wij als Provincie daar het stuur in handen krijgen om in die gebiedsprocessen waar mensen zitten die mee willen werken, laat dat duidelijk zijn. Nogmaals, iedereen begrijpt dat we in een beweging zitten en niemand wil ook uit die beweging komen, maar daar moeten we middelen voor krijgen. Ik denk dat je dat meer van onderop, dus gebiedsgerichte ideeën met ondernemers die daar zitten in een gebied, rond de Peel heb je dat bijvoorbeeld, dat we daarvoor proberen middelen bij het Rijk te krijgen. Daar heeft de minister ons toe uitgedaagd en die handschoen zullen wij oppakken als GS en zullen daar ook proactief richting Den Haag proberen middelen vrij te maken. Dus dat gaan we echt proberen en daar gaan we ook ons voor inzetten en daarvoor hebben we de organisatie ook bij nodig, om die middelen goed uitgewerkt richting het Rijk te krijgen. Dus dat is wat wij de komende periode willen gaan doen, ons in gaan zetten daar waar we het verschil kunnen maken. De middelen die we hebben, blijven we besteden om de natuur te verbeteren. Daar gaat niets aan veranderen. Dat geld is er en dat gaan we uitgeven. Ik zie u nog bedenkelijk kijken. Ja, ja, ik denk, vraag het nu maar.

De voorzitter: Mevrouw. Dat is een leuke vraag van de Gedeputeerde aan een Statenlid. Mevrouw Wesseling.

Gedeputeerde Faassen: Ja, mag dat niet? Ik zie ...

De voorzitter: Jawel.

Gedeputeerde Faassen: Initiator ... [05.31.09].

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, nee, ik moest het even laten bezinken, voorzitter. Want nou ja, wat ik hier een beetje proef is, joh, we blijven alles zo veel mogelijk hetzelfde doen. We gaan de doelen halen, nou ja, een ander soort doelen, dus het waren kwantitatief meetbaar doelen en nu gaan we voor een iets meer soort van overkoepelend doel. Maar ik vind het toch wel een beetje een gek verhaal dat er vervolgens wordt gesneden in de middelen die beschikbaar zouden zijn en dat wij vrolijk verder kunnen gaan met van alles en dat die doelen toch soort van overeind blijven staan. In die zin passen de antwoorden wat mij betreft niet helemaal bij de situatie die zich nu afspeelt. Dus ik worstel een beetje dat ik denk, ik hoop echt dat dit waar is, maar het is een beetje te mooi om waar te zijn, dat wij met een achtste van de middelen hetzelfde voor elkaar zouden kunnen krijgen.

De voorzitter: Mijnheer Faassen.

Gedeputeerde Faassen: Ja, er is een verschil tussen de middelen die we hebben. Zoals ik zei, die € 100 miljoen die we uitgeven, maar het wordt vaak gedaan en in de media ook zo geschetst alsof er geen middelen meer zijn, alsof alles tot een stop komt. De gebiedsgerichte processen, dat is een ander verhaal. Dat was waar we binnen het LPLG naar op weg waren. Ja, daar zullen we een nieuwe weg gaan bewandelen en kijken hoeveel middelen we krijgen. Er komt natuurlijk geld vrij als agrarisch natuurbeheer. Dus daar zullen middelen komen, dus het zal op een andere manier ingevuld worden. Maar de manier zoals het oorspronkelijk voorgesteld is en waar ons gevraagd is, hoeveel middelen hebben jullie nodig, € 60 miljard? Waar we alles wat we overkoepelend konden bedenken bij elkaar hebben geschreven. Dat gaat het gewoon niet worden. Dat is duidelijk. Sorry.

De voorzitter: Mevrouw Van der Pol.

Gedeputeerde Faassen: Ja. Ik had nog niet alle vragen beantwoord, maar ...

Mevrouw Van der Pol (BBB): Nee, ik beantwoord niks, maar ik stel er nog eentje bij.

Gedeputeerde Faassen: Die ik moet beantwoorden?

Mevrouw Van der Pol (BBB): Nee, nee.

De voorzitter: Ik ga even streng zijn. Bent u nu aan het interrumperen op mevrouw Wesseling? We gaan niet even nieuwe vragen stellen, want inderdaad ...

Mevrouw Van der Pol (BBB): Nee.

De voorzitter: ... de Gedeputeerde heeft de vragen nog niet beantwoord.

Mevrouw Van der Pol (BBB): De Gedeputeerde sprak over de SPUK's en daar heb ik eigenlijk vragen over, als het mag tenminste. De Gedeputeerde geeft aan, er zijn € 100 miljoen aan SPUK's.

Gedeputeerde Faassen: Nee, aan middelen. Ik heb niet gezegd SPUK's.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Oké. Nou, er zitten SPUK's bij. In hoeverre bieden die SPUK's ruimte om eventueel ingezet te worden voor gebiedsprocessen, zoals de processen die ik heb genoemd?

De voorzitter: Mijnheer Faassen.

Gedeputeerde Faassen: Dat is nog niet duidelijk, want er zijn middelen die nog onderweg zijn. Nee, dat weten we gewoon nog niet. Dat zullen we afwachten als we die middelen hebben. We moeten eerst de vragen ook nog hebben, die we moeten gaan krijgen. Hoeveel middelen hebben we waar nodig? Sorry.

Spreekster: ... [05.33.50].

Gedeputeerde Faassen: Dus dat zullen we moeten zien, in hoeverre we die voor de gebiedsprocessen kunnen gebruiken. Dat weet ik niet.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Maar bestaande SPUK's die al lopen? Er is nu weer een SPUK Natuur fase 2 vorige zomer volgens mij aangevraagd.

Gedeputeerde Faassen: Klopt.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Is die in te zetten voor de gebiedsprocessen? Even heel concreet gemaakt.

Gedeputeerde Faassen: Nee, dat kunnen we zo niet ... Ik kan het ... Ja, dat kunnen we schriftelijk beantwoorden.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Schriftelijk?

Gedeputeerde Faassen: Ja, precies, dat kunnen we doen. Ja.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Waajen.

Mevrouw Waajen-Crins (CDA): Ja, dank u wel. Ik hoor u een aantal keren zeggen dat is nog niet duidelijk, dat moet nog duidelijk worden vanuit Den Haag. De vraag die volgens mij ook heel stevig hier voorligt is: wat is uw inzet in Den Haag? We horen u zeggen, er moet een nieuwe manier komen om het in te vullen. Ja, hoe dan? Wat is uw inzet? Wat gaat u doen en hoe verhoudt zich wat u gaat doen, wat uw visie is namens het College, hoe verhoudt zich dat tot de kaders die wij hier hebben vastgesteld? Want u hoort dat we het nu allemaal niet meer kunnen pakken.

De voorzitter: Mijnheer Faassen.

Gedeputeerde Faassen: Nou, dat u het niet kunt pakken, dat begrijp ik.

De voorzitter: Mijnheer Faassen was natuurlijk nog niet klaar met de beantwoording. Dus ja.

Gedeputeerde Faassen: Dat ga ik nu eerst doen. Ik ga eerst antwoord geven. Dat is duidelijk

De voorzitter: Ja, geef hier even antwoord op en dan gaan we dan gewoon de normale ...

Gedeputeerde Faassen: Precies. Als voorbeeld is net de vraag gesteld, wat ga je doen met de gebiedsgerichte aanpak? Daarvoor hebben we al een lobbybrief naar het Rijk gestuurd om te kijken dat we een gebiedsgerichte aanpak die we voorstaan, dat we daar geld voor krijgen. Dus ik wil proactief met die voorbeelden en die vragen die we hebben binnen de Provincie naar het Rijk gaan om daar geld voor te krijgen. Voor de rest hebben we inderdaad, ik kan het blijven herhalen, we

moeten afwachten met welke middelen, onder welke voorwaarden wij naderhand geld kunnen krijgen uit Den Haag. Die onzekerheid heb ik net als u, maar daar zullen we toch nog op moeten wachten tot daar invulling aan is gegeven. Dat kan ik niet mooier maken op dit moment. Goed, dan ga ik proberen om nog de vragen, hoeveel tijd heb ik nog? Heb ik nog ...?

De voorzitter: Veertien minuten.

Gedeputeerde Faassen: Sorry?

De voorzitter: Veertien minuten.

Gedeputeerde Faassen: Ja, nou dat is nog tijd. Dan hebben we de vraag gehad over die, u hebt een vraag gesteld over 1, 2 en 3, die maatregelenpakketten. 1 en 2 zijn in principe niet goedgekeurd, maar dat hebben we nog niet definitief. Die afwijzing hebben we nog niet gehad. Dus die moeten we nog krijgen. Ik begreep dat we die komende week zouden krijgen, maar dat is nog niet definitief. Dus die afwijzing hebben we niet gehad. Verder heeft u mij gevraagd naar die PAS-melders. Die nieuwe regeling die er komt, zoals ze dat noemen, die heet RPMP 2. Daar zijn we mee bezig. Ja. Die aanvraag moet er nog uit. Daaraan werken we op dit moment. We gaan voor € 26 miljoen, want die zou ons toestaan als Provincie. Daar gaan we dus proberen op in te zetten. Dat loopt. Die zijn nog niet toegezegd, maar daar zijn we mee bezig. Dus ja, als uw antwoord, € 26 miljoen is het bedrag. Waarop willen wij inzetten, welke type maatregelen willen wij uitvoeren om die PAS-melders te legaliseren? Want ook PAS-melders, u zei een hartenkreet. Iemand vroeg mij wat mijn hartenkreet was. Ja, dat is inderdaad die PAS-melders en die onzekerheid die bij ondernemers leeft, om die op een of andere manier weg te kunnen nemen. Dat is waar we echt voor gaan, met name die PAS-melders. Hoe we dat proberen op te lossen? Dat is via de MGB-regeling die er nu komt, dat we kijken of we daar middelen voor krijgen. Verder om te kijken of we via verwerving, of we stikstofruimte kunnen verwerven om een PAS-melder te legaliseren. We kunnen denken aan omschakeling van het bedrijf, reductie van de stikstofemissie, intern salderen of een verplaatsing van het bedrijf. Dat zijn zeg maar de middelen waar we op dit moment over beschikken. We zullen voor 1 oktober een besluit nemen hoe we die aanvraag van het RPMP 2 gaan indienen. Dus dat krijgt nog een vervolg. Dan heeft u mij in relatie daartoe ook gevraagd hoe dat zit met Brabant. Dat blijft een ingewikkeld verhaal. Diegene die daar zitten. Op elke vergunningaanvraag die we indienen die 25 kilometer binnen een Natura 2000-gebied van Brabant valt, waarop dus een emissieverhoging zou kunnen plaatsvinden, daarop hebben wij de verplichting als Provincie om dat te melden bij de buurprovincie en dat wordt consequent afgewezen. Dat is op zich onlogisch omdat stel dat je zegt, ja dat is een beetje ingewikkeld, maar als je 50% extern saldeert, dus je neemt een bron voor 50% weg, dan zou de uiteindelijke emissie minder zijn, dus kan het nooit een toename zijn in het Natura 2000-gebied. Een technisch verhaal, maar dan nog weigeren ze dat. Ik heb gisteren nog met de Brabantse Gedeputeerde daarover gesproken en dat gesprek gaat nog een keer plaatsvinden, want het kan toch niet zo zijn dat als je iets verbetert, dat je dan nog geweigerd wordt. Dat is een heel onlogische gang van zaken. Dus daar gaan we ons nog voor inzetten. Dan over het aantal PAS-melders. We hebben er 167. Dat zijn er nu nog 100. En dan wachten we op de verificatie, zo heet dat. We hebben allerlei gegevens nodig. En dan proberen we met externe partijen erachter te komen om te kijken dat we tot een oplossing komen, of in elk geval inzicht hoeveel stikstofruimte ze nodig hebben om gelegaliseerd te worden. Ik zag net iets heel kort in een brief van een minister dat ze daar ook aan ging werken, maar daar komen we later op terug. Dus ik heb het over Brabant gehad. Ik heb het over die twee gebiedsgerichte aanpakken gehad. Ja, dus die antwoorden, heb ik die daarmee voldoende beantwoord?

Mevrouw Van der Pol (BBB): Ik had als laatste die Handreiking passende beoordeling luchtwassers. Ik weet dat die onderuit is gehaald. Is die nog aan te scherpen en is die handreiking eventueel nog in te zetten om PAS-melders te helpen?

Gedeputeerde Faassen: Voor het overige, er zijn schriftelijke vragen door BBB ingediend en die liggen dinsdag in GS en dan zullen wij die beantwoorden en daarmee beantwoorden wij deze vragen.

Mevrouw Van der Pol (BBB): Oké, daar zat deze niet bij.

Gedeputeerde Faassen: Dus dat is duidelijk.

De voorzitter: Het reglement van orde. Dat we niet op drie plaatsen dezelfde vragen stellen.

Gedeputeerde Faassen: Goed. Het antwoord komt. Even kijken, waar was ik dan? Oké. De SPUK II-middelen zijn niet in te zetten voor de gebiedsprocessen. Maar de conclusie is dat we naar nieuwe middelen moeten vragen, dus moeten we proactief naar Den Haag om te zorgen dat die gebiedsprocessen, waar we de medewerking van anderen hebben om zo'n gebied ... Nogmaals, rond de Peel snapt iedereen dat er iets moet gebeuren. Dat willen we ook met z'n allen. Dan moeten daar ook middelen voor komen. En ja, ik zie daar mogelijkheden en ik ben van nature een optimistisch mens, dus daar gaan we in elk geval voor vechten, laat dat duidelijk zijn. Goed. Even kijken, wat had ik dan nog niet gehad? Ik heb iets over de dialoog gezegd. De mening van GS, dat heb ik volgens mij duidelijk verkondigd. Of nog niet duidelijk genoeg? Jawel. Toch. Hoe verder, daarover heb ik iets gezegd. De mestbrief. Ik heb het over de mestbrief en over landelijk gehad, daar zullen we maar even op wachten. Dat gaan we nu niet doen. Ja, mijn hartenkreet, dat heeft u gevraagd. De PAS-melders, dat blijft echt mijn hartenkreet, om voor een oplossing te zorgen en ook zekerheid voor ondernemers, en niet alleen agrarische ondernemers, maar ook andere ondernemers die in onzekerheid zitten, want dat geldt niet alleen voor agrarische bedrijven. De vergunning verlenen, of het een weg is waar we ellende mee hebben, of huizen gebouwd, het maakt niet uit. We lopen er overal tegenaan en daar zul je zien dat deze regering zal proberen óf te kijken naar een rekenkundige ondergrens die houdbaar is óf een andere methodiek met de kritische depositiewaarde, dus ze zullen daarnaar op zoek gaan. Dus ja nogmaals, mevrouw Waajen, de zekerheid heb ik nog niet, **en zo snel ik die weet, zal ik jullie daar netjes over informeren, zeker met een mededeling portefeuillehouder.** Dat zou mij zelfs een genoegen zijn om dat te doen, als we daar meer duidelijkheid over hebben.

De voorzitter: Momentje. Mevrouw Wesseling?

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, de Gedeputeerde stipte aan dat het hoe nu verder duidelijk is. Maar zo voel ik dat eerlijk gezegd nog niet helemaal. Dus misschien aanvullend op de toezegging richting mevrouw Waajen, om ons nog iets meer mee te nemen. En zodra er wel meer duidelijk is over waar moet nou een lobbybrief worden gestuurd voordat de middelen helemaal zijn weggevallen, welke middelen die we wel al hebben gekregen worden waarvoor ingezet, wat wordt helemaal geschrappt. Ik mis dat overzicht nu compleet, want we hadden natuurlijk allerlei plannen liggen en deze her-budgettering zal daar echt wel het een en ander voor betekenen. Voor mij voelt het nu een beetje van, nou laten we dat als een soort van visiedocument aanhouden en laat het blijven bestaan, maar dat gaat natuurlijk niet. Wanneer wij vervolgens minder middelen hebben om te besteden, betekent dat wat voor de uitvoering van de plannen en daar zou ik heel graag meer zicht op krijgen. Ik begrijp ook, het regeerakkoord is net pas uitgebracht, dus voor het College is het ook nog echt wel zoeken naar wat gaat dit allemaal nou precies betekenen. Maar ik zou zelf wel echt behoefte hebben om daar als PS in te worden meegenomen, wat dit dus betekent voor ons provinciale beleid.

Gedeputeerde Faassen: Heldere vraag. Op dit moment betekent dat nog niet zo heel veel verandering, want in de begroting die we nu hebben zijn de middelen begroot die we hebben. Dus de middelen die daar ooit gedacht zijn die we zouden krijgen, zijn niet begroot. Dus als er iets verandert, komen we sowieso bij u terug.

De voorzitter: Mevrouw Wesseling.

Mevrouw Wesseling (D66): Ja, dat is toch niet helemaal wat ik bedoel. Want we hebben natuurlijk veel bredere plannen vooruitgedacht dan alleen dit jaar en daar waren ook middelen bij in gedachte. Dus hoe gaan we die visie die we hadden voor de toekomst, hoe gaan we dat verder uitrollen? Hoe gaan we zorgen dat dat dan blijft bestaan?

De voorzitter: Ik vertaal het zo, we hadden een LPLG met begroting X waarvan een deel al in onze begroting zat en een deel nog verworven moest worden. Uw vraag is nu, hebben wij nog steeds LPLG, maar wordt het nu begroting Y? Of blijft uiteindelijk het deel te verwerven of wordt dat kleiner of groter? De kans daarop. U zoekt een beetje of dit het totale LPLG was, wat al is afgedekt in onze begroting en wat staat nog open?

Mevrouw Wesseling (D66): Ja.

De voorzitter: En wat is het verschil tussen drie maanden geleden en nu?

Gedeputeerde Faassen: Ja.

Mevrouw Wesseling (D66): Ik zoek überhaupt naar die duidelijkheid. Ik heb nu in de breedte nog heel veel vragen, maar volgens mij wil mevrouw Waajen mijn vraag ook nog verder aanvullen.

De voorzitter: Mevrouw Waajen.

Mevrouw Waajen-Crins (CDA): Ja, een basisvraag die er eigenlijk heel erg onder ligt, blijft het plan, het plan? Nog los van, we hadden een plan, want u heeft het net goed samengevat. Er was een plan, er waren ideeën, het LPLG. Daarvoor was een deel van de financiering voorzien. Een deel van die financiering kiept nu helemaal om. Blijft het plan, het plan? En indien ja, want ik hoor u wel af en toe zeggen, ja de beweging is in gang gezet, maar dat vind ik nog vrij vaag. Er waren ideeën en plannen, blijft het overeind? En hoe? Dat u dan zegt, ja het blijft overeind, maar we moeten nog wachten op hoe we dat in de nieuwe financiering en de nieuwe plannen van het Rijk ingebracht kunnen krijgen. Of zegt u, nou, intussen sleutelen we ook intern hier aan het plan?

De voorzitter: Mijnheer Faassen.

Gedeputeerde Faassen: Nou ik denk dat we nogmaals eerst gaan afwachten wat voor middelen we ter beschikking krijgen en dat we dan kijken hoe we die gaan invullen. En die vinden dan plaats in de toekomstvisie die we daarover hebben. Maar nogmaals, er zijn natuurlijk een aantal middelen die we nog steeds hebben. Er wordt steeds gedaan of we alles verloren hebben.

De voorzitter: Als ik mag onderbreken? Dat is juist de vraag om daar even inzicht in te geven. Als je een plan A hebt met begroting A, is het even de vraag, krijgen we nou plan A met een begroting B of krijgen we een plan B met een begroting B? Of misschien wel plan C? Dus de vraag is even om daar

inzicht in te geven. Misschien in een overzichtje of zo? Wat was het LPLG en de oorspronkelijke begroting en wat was afgedekt en wat niet en wat wordt de nieuwe situatie? Daar bent u naar op zoek, begrijp ik. Mijnheer Nijskens?

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter. Ja, ik ben toch een beetje verbaasd over de discussie, want onze aanvraag was bewust heel ruim en totaal niet concreet en volgens mij ook deels daarop afgewezen. Dus ik denk niet eens dat hier iemand in de zaal kan noemen wat wij van plan waren. Dus wat wij zogenaamd zouden verliezen, weet dus ook helemaal niemand. Wat wij wel weten is wat wij in de begroting hebben staan. Dat is precies wat de heer, de Gedeputeerde zegt. Dus ik zie het probleem eigenlijk niet. Vandaar ook dat ik zei, als deze vraag niet gekomen was, had ik rustig afgewacht tot de begroting, want dat vind ik veel interessanter. Wat gaat het College opnemen in de begroting voor volgend jaar? Dan is misschien iets meer duidelijk wat het huidige regeerakkoord, want dat landt ook in de rijksbegroting, betekent voor Limburg. Dus we zitten ons nu allemaal druk te maken over het verlies van een programma dat niet concreet is opgesteld, wat af is geweest in de eerste aanvraag en wat wij bewust ruim hebben ingediend en wat gedeeltelijk is toegekend en dat staat in onze begroting. Dus we kunnen hier denk ik wel tot 18.00 uur blijven zitten en dan ons steeds de vraag blijven stellen, wat raken we kwijt? Nee, we raken niks kwijt, want we hadden het niet. Dus dat is eigenlijk geen vraag, maar wel een oprisping.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Faassen.

Gedeputeerde Faassen: Volgens mij hoeft u niet te reageren op oprispingen, toch? Ik heb u al eerder gezegd, mijnheer Nijskens, in het debat toen u zich zorgen maakte over die € 6 miljard, die zorgen hebben we niet. Maar ik snap wel de vraag. Laat dat duidelijk zijn. **Ik zal proberen dat op een of andere manier inzichtelijk te maken, in hoeverre dat in de begroting zat en wat daar de bedoeling van is, dat moet ik voor mijzelf ook inzichtelijk hebben.** Dus ik zal proberen dat op een of andere manier inzichtelijk te maken, maar dat kan ik vandaag niet. Maar dat wil ik wel proberen om dat op een of andere manier ... Maar ik denk zoals de heer Nijskens zegt, dat wat we concreet hebben zit in de begroting en dat wat we eventueel zouden hebben, ja, daar is nog geen sprake van. Is dat voldoende?

De voorzitter: Oké. Dan noteer ik dat als **toezegging**. Die zal ik straks aan het einde nog even herhalen. Was u klaar met uw beantwoording?

Gedeputeerde Faassen: Nou, ik wil nog een ding toevoegen. Niet alleen die gelden die we hebben voor de Natura, die we elk jaar uitgeven, die SPUK's van meer dan € 100 miljoen, of niet die SPUK's, u hebt gelijk. De verschillende middelen die we hebben, die € 100 miljoen. Daarnaast hebben we ook nog de opkoopregelingen, die doorlopen. De Lbv, de Lvb-plus, de MGB-regeling, die er nu is. Dat loopt gewoon door. En even, want iemand vroeg het nog welke wettelijke verplichtingen we hebben. Dat heeft de minister ook heel duidelijk gezegd. De wettelijke verplichtingen die er zijn, de wettelijke doelen die er zijn, zullen worden gerespecteerd.

De voorzitter: Oké. **Dan constateer ik twee toezeggingen.** De eerste is, waarvan ik even de naam kwijt ben, de SPUK die in de zomer is aangevraagd.

Gedeputeerde Faassen: SPUK II.

De voorzitter: SPUK II.

Gedeputeerde Faassen: Daar heb ik antwoord op gegeven.

De voorzitter: Daar hebt u al antwoord op gegeven. Ja. De tweede toezegging is dat de Gedeputeerde inderdaad een overzicht gaat maken van ... Nee, u gaat in elk geval er een maken, of de commissie dat onvoldoende vindt dat is dan vers twee. Om inderdaad tegemoet te komen aan de vraag die deze commissie overigens in mijn herinnering ook wel eerder heeft gesteld, kunt u aangeven wat van ons totale programma feitelijk al financieel is afgedekt en waarvoor in ons totale programma dat wij zouden willen nog financiële ruimte bij het Rijk gezocht zou moeten worden? Waarvan we terecht, wat de heer Nijskens ook zegt, toen ook al wisten, er circuleren wel bedragen maar daarmee staan ze nog niet op uw rekening, om het maar zo te zeggen. En de vraag zit meer in, nu die bedragen niet meer circuleren, maar andere bedragen circuleren, kunnen wij dan überhaupt ons programma nog wel uitvoeren? Los van de vraag of we die in de oude situatie ook hadden gekregen, want dat kun je ook niet op voorhand. Dus als u vanuit dat perspectief eens probeert iets van een overzicht te maken, zodat mensen wat meer gevoel krijgen van ja, wat gaat in elk geval door en wat zijn wel beleidsambities die we met elkaar hier hebben afgesproken, waarvan de financiering nog onduidelijk is. Is dat een heldere samenvatting zo? Ja? Oké.

Gedeputeerde Faassen: Ja.

De voorzitter: Dan kunnen we daar ook een termijn aan hangen, wanneer de commissie daar een overzicht van kan krijgen. Zou dat lukken voor de begroting? Ja, ik bedoel niet voor de begroting, dat de begroting uitgaat, want dat is, maar laten we zeggen, voor 1 november, voor de behandeling? Zou dat lukken?

Gedeputeerde Faassen: Op hoofdlijnen, ja.

De voorzitter: Ja, ik neem niet aan dat u elk individueel projectje in zo'n overzicht wilt zien. Het gaat even over de grote lijnen. Ja? Dan laten we zeggen **uiterlijk 1 november**? Ja? Oké. Dan kijk ik even rond. Dan sluiten we dit daarmee af.

T9557 Gedeputeerde Faassen zegt toe om voor 1 november 2024 voor PS inzichtelijk te maken hoe LPLG in de begroting verwerkt is en wat de effecten zijn voor de provinciale ambities van het wegvallen van het NPLG.

10.2. Rondvraag/mededelingen/actualiteiten IPO

10.2.1. Vragen van de PvdA

De voorzitter: Dan hebben we daarmee ook de rondvraag van de PvdA behandeld.

10.2.2. Vragen van de VVD

De voorzitter: Even kijken. De rondvraag van de VVD is vanochtend al behandeld, begreep ik.

11. Sluiting

De voorzitter: Ik kijk even naar de Griffie. Zijn we dan bij de sluiting? Ja, dan zijn we bij de sluiting. Dan sluit ik bij deze de vergadering en wens u allen een goede thuisreis en een fijn weekend.

(De vergadering eindigde om 15.47 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 11-10-2024,

De commissiegriffier,

De voorzitter,

Van Birgelen-Droog

Depondt-Olivers / Jenneskens